

Bryssel, 15. syyskuuta 2023
(OR. en)

12846/23

Toimielinten välinen asia:
2021/0171(COD)

CODEC 1575
CONSOM 312
MI 734
COMPET 856
EF 267
ECOFIN 859
DIGIT 173
CYBER 209
PE 104

ILMOITUS

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja: Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto

Asia: Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI
kuluttajaluotoista
– Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn tulokset
(Strasbourg, 11.–14. syyskuuta 2023)

I JOHDANTO

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 294 artiklan määräysten sekä yhteispäätösmenettelyyn sovellettavia käytännön menettelytapoja koskevan yhteisen julistuksen¹ mukaisesti neuvosto, Euroopan parlamentti ja komissio ovat olleet useita kertoja epävirallisesti yhteydessä toisiinsa, jotta asiasta päästäisiin yhteisymmärrykseen jo ensimmäisessä käsittelyssä.

Tässä yhteydessä sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan (IMCO) puheenjohtaja Anna CAVAZZINI (Vihreät/EVA, DE) esitti valiokunnan puolesta kompromissitarkistuksen (tarkistus 232) edellä mainittuun direktiiviehdotukseen, josta Kateřina KONEČNÁ (The Left, CZ) oli laatinut mietintöluonnoksen. Tästä tarkistuksesta oli sovittu edellä mainitussa epävirallisessa yhteydenpidossa. Muita tarkistuksia ei esitetty.

¹ EUVL C 145, 30.6.2007, s. 5.

II ÄÄNESTYS

Täysistunnon äänestyksessä 12. syyskuuta 2023 hyväksyttiin edellä mainittua direktiiviehdotusta koskeva kompromissitarkistus (tarkistus 232). Näin tarkistettu komission ehdotus muodostaa Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan, joka on liitteenä olevassa lainsäädäntöpäätöslauselmassa².

Euroopan parlamentin kanta vastaa sitä, mitä toimielinten kesken oli aiemmin sovittu. Neuvoston pitäisi näin ollen voida hyväksyä Euroopan parlamentin kanta.

Säädös annettaisiin sitten Euroopan parlamentin kantaa vastaavassa muodossa.

² Lainsäädäntöpäätöslauselmassa olevaan Euroopan parlamentin kannan versioon on merkitty komission ehdotukseen tehdyistä tarkistuksista johtuvat muutokset. Lisäykset komission tekstiin on *lihavoitu ja kursivoitu*. Poistot on osoitettu merkillä ”■”.

P9_TA(2023)0304

Kuluttajaluotot

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma 12. syyskuuta 2023 ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kuluttajaluotoista (COM(2021)0347 – C9-0244/2021 – 2021/0171(COD))

(Tavallinen lainsäätämisympäristö: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2021)0347),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan ja 114 artiklan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C9-0244/2021),
 - ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,
 - ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean 21. lokakuuta 2021 antaman lausunnon¹,
 - ottaa huomioon asiasta vastaavan valiokunnan työjärjestyksen 74 artiklan 4 kohdan mukaisesti hyväksymän alustavan sopimuksen sekä neuvoston edustajan 26. huhtikuuta 2023 päivätyllä kirjeellä antaman sitoumuksen hyväksyä Euroopan parlamentin kanta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan mukaisesti,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 59 artiklan,
 - ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan lausunnon,
 - ottaa huomioon sisämarkkina- ja kuluttajansuojavaliokunnan mietinnön (A9-0212/2022),
1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;
 2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;

¹ EUVL C 105, 4.3.2022, s. 92.

3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

**Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu ensimmäisessä käsittelyssä 12. syyskuuta 2023,
Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/... antamiseksi
*kuluttajaluottosopimuksista ja direktiivin 2008/48/EY kumoamisesta***

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 114 artiklan,

ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon¹,

noudattavat tavallista lainsäätämisyksitystä²,

¹ EUVL C 105, 4.3.2022, s. 92.

² Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 12. syyskuuta 2023.

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2008/48/EY³ vahvistetaan kuluttajaluottosopimuksia ■ koskevat unionin tason säännöt.
- (2) Komissio julkaisi vuonna 2014 kertomuksen direktiivin 2008/48/EY täytäntöönpanosta. Komissio julkaisi vuonna 2020 toisen kertomuksen kyseisen direktiivin täytäntöönpanosta sekä komission yksiköiden valmisteluasiakirjan, jossa esitetään direktiivin sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan arvioinnin tulokset; arviointiin sisältyi asiaankuuluvien sidosryhmien laaja kuuleminen.
- (3) Kertomuksista ja kuulemisista kävi ilmi, että direktiivillä 2008/48/EY on osittain varmistettu kuluttajansuojan korkea taso ja edistetty luottojen sisämarkkinoiden kehittämistä ja että tällaiset tavoitteet ovat edelleen merkityksellisiä. Syyt siihen, miksi direktiivi on ollut vain osittain tuloksellinen, liittyvät sekä itse direktiiviin, kuten tiettyjen artiklojen epätarkkaan sanamuotoon, että ulkoisiin seikkoihin, kuten digitalisaatioon liittyvään kehitykseen ja käytännön soveltamiseen ja täytäntöönpanoon jäsenvaltioissa, ja myös siihen, että tietyt kuluttajaluottomarkkinoiden näkökohdat eivät kuulu kyseisen direktiivin soveltamisalaan.

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/48/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2008, kulutusluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 87/102/ETY kumoamisesta (EUVL L 133, 22.5.2008, s. 66).

- (4) Digitalisaatio on edistänyt markkinoiden kehitystä, jota ei osattu ennakoida direktiivin 2008/48/EY antamisajankohtana. Kyseisen direktiivin hyväksymisen jälkeen tapahtunut nopea teknologinen kehitys on aiheuttanut merkittäviä muutoksia kuluttajaluottomarkkinoihin sekä tarjonta- että kysyntäpuolella, kuten uusien tuotteiden syntymistä ja kuluttajien käyttäytymisen ja mieltymysten muutoksia.
- (5) Direktiivin 2008/48/EY tiettyjen säännösten sanamuodon epätarkkuus, jonka vuoksi jäsenvaltiot voivat hyväksyä direktiivissä säädetyjä pidemmälle meneviä säännöksiä, johti hajanaiseen sääntelykehukseen eri puolilla unionia useiden kuluttajaluottosopimuksia koskevien näkökohtien osalta.
- (6) Kyseisistä kansallisista eroista johtuva tosiasiallinen ja oikeudellinen tilanne vääristää eräissä tapauksissa luotonantajien kilpailua unionissa ja muodostaa esteitä sisämarkkinoille. Tilanne rajoittaa kuluttajien mahdollisuuksia hyötyä vähitellen lisääntyvästä rajatylittävien luottojen tarjonnasta, jonka odotetaan kasvavan edelleen digitalisaation seurauksena. Kyseisillä vääristymillä ja rajoituksilla voi puolestaan olla tavaroiden ja palvelujen kysyntää vähentäviä vaikutuksia. Tilanne johtaa myös siihen, että kuluttajansuojan taso on riittämätön ja epä johdonmukainen eri puolilla unionia.

- (7) Kuluttajille tarjottavat luotot ovat viime vuosina kehittyneet ja monipuolistuneet huomattavasti. Erityisesti verkkoympäristössä on syntynyt uusia luottotuotteita, ja niiden käyttö kehittyi edelleen. Tämä on aiheuttanut oikeudellista epävarmuutta direktiivin 2008/48/EY soveltamisesta tällaisiin uusiin tuotteisiin.
- (8) Tällä direktiivillä täydennetään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/65/EY⁴ vahvistettuja sääntöjä. Oikeusvarmuuden varmistamiseksi olisi selvennettävä, että jos tämän direktiivin ja kyseisen direktiivin säännökset ovat keskenään ristiriitaisia, olisi sovellettava tämän direktiivin säännöksiä, koska ne ovat erityissäännöksiä.
- (9) Sisämarkkinat käsittävät Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 26 artiklan mukaan alueen, jolla taataan tavaroiden, henkilöiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus. Kuluttajaluottoja koskevan avoimemman ja tehokkaamman oikeudellisen kehyksen laatiminen lisää kuluttajien luottamusta *ja kuluttajansuojaa* ja helpottanee rajatylittävän toiminnan kehittämistä.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/65/EY, annettu 23 päivänä syyskuuta 2002, kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyynnistä ja neuvoston direktiivin 90/619/ETY sekä direktiivien 97/7/EY ja 98/27/EY muuttamisesta (EYVL L 271, 9.10.2002, s. 16).

- (10) Kuluttajaluottoja koskevien sisämarkkinoiden toiminnan parantamiseksi on tarpeen säätää yhdenmukaistetut unionin puitteet useilla keskeisillä aloilla. Koska kuluttajaluottojen markkinat kehittyvät jatkuvasti erityisesti verkkoympäristössä ja unionin kansalaisten liikkuvuus lisääntyy, kuluttajaluottoja koskeva ennakoiva unionin lainsäädäntö, joka kykenee mukautumaan tuleviin luottomuotoihin ja antaa jäsenvaltioille asianmukaisen joustovaran sen täytäntöönpanossa, auttaa luomaan yrityksille tasapuoliset toimintaedellytykset.
- (11) SEUT 169 artiklan 1 kohdassa ja 2 kohdan a alakohdassa määrätään, että unioni myötävaikuttaa kuluttajansuojan korkean tason saavuttamiseen toimenpiteillä, jotka se hyväksyy SEUT 114 artiklan nojalla. Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jäljempänä 'perusoikeuskirja', 38 artiklan mukaan unionin politiikoissa varmistetaan korkeatasoinen kuluttajansuoja.
- (12) On tärkeää, että kuluttajat nauttivat korkeatasoista suojaa. Näin ollen luottotarjoustensa vapaa liikkuvuus olisi voitava toteuttaa parhaalla mahdollisella tavalla sekä luoton tarjoajien että kysyjien kannalta, ottaen asianmukaisesti huomioon jäsenvaltioiden erityistilanteet.

- (13) Täysi yhdenmukaistaminen on tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että unionin kaikki kuluttajat voivat käyttää hyväkseen etujensa korkeatasoista ja yhtäläistä suojaa ja jotta voidaan luoda toimivat sisämarkkinat. Jäsenvaltioille ei tämän vuoksi saisi antaa mahdollisuutta pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallisia säännöksiä, ■ jotka poikkeavat tässä direktiivissä säädetyistä säännöksistä, jollei tässä direktiivissä toisin säädetä. Tällaista rajoitusta olisi kuitenkin sovellettava ainoastaan silloin, kun kyse on tässä direktiivissä yhdenmukaistetuista säännöksistä. Jos tällaisia yhdenmukaistettuja säännöksiä ei ole, jäsenvaltioiden olisi vapaasti voitava pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallista lainsäädäntöä. Näin ollen jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus pitää voimassa tai ottaa käyttöön tavaroiden toimittajan tai palvelujen suorittajan ja luotonantajan yhteisvastuuta koskevia kansallisia säännöksiä. Jäsenvaltioilla olisi myös oltava mahdollisuus pitää voimassa tai ottaa käyttöön ■ kansallisia säännöksiä tavaran myyntiä tai palvelun suorittamista koskevan sopimuksen peruuttamisesta, jos kuluttaja käyttää oikeuttaan peruuttaa luottosopimus ■. Jäsenvaltioiden olisi myös voitava säätää toistaiseksi voimassa olevien luottosopimusten osalta vähimmäisaika, jonka on kuluttava siitä, kun luotonantaja pyytää takaisinmaksua, siihen päivään, jolloin luotto on maksettava takaisin.

- (14) Yhdenmukaistamisen soveltamisala määräytyy tässä direktiivissä vahvistettujen määritelmien perusteella. Jäsenvaltioiden velvollisuus saattaa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi näin ollen rajoitettava kyseisten määritelmien mukaisesti määräytyvään soveltamisalaan. Tällä direktiivillä ei saisi kuitenkaan rajoittaa jäsenvaltioiden mahdollisuutta soveltaa tämän direktiivin säännöksiä unionin oikeuden mukaisesti aloihin, jotka eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan. Jäsenvaltio voisi näin ollen pitää voimassa tai ottaa käyttöön tämän direktiivin säännöksiä tai sen tiettyjä säännöksiä vastaavaa kansallista lainsäädäntöä, joka koskee muita kuin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia luottosopimuksia, esimerkiksi luottosopimuksia, joita tehtäessä kuluttajan on vakuutena annettava luotonantajan haltuun jokin tavara ja joissa kuluttajan vastuu rajoitetaan tarkasti kyseiseen vakuudeksi annettuun tavarahan, ***tai luottosopimuksia, joiden luoton kokonaismäärä on yli 100 000 euroa***. Lisäksi jäsenvaltiot voisivat soveltaa tätä direktiiviä myös sellaiseen liitännäiseen luottoon, jota tässä direktiivissä vahvistettu määritelmä liitännäisestä luottosopimuksesta ei koske. Näin ollen liitännäisiä luottosopimuksia koskevia tämän direktiivin säännöksiä voitaisiin soveltaa luottosopimuksiin, joita käytetään vain osittain tavaroiden toimittamista tai palveluiden suorittamista koskevien sopimusten rahoittamiseen.

- (15) Useat jäsenvaltiot ovat kuluttajansuojan tason parantamiseksi soveltaneet direktiiviä 2008/48/EY sen soveltamisalaan kuulumattomiin aloihin, ***kun taas toisilla jäsenvaltioilla on markkinoiden erityispiirteistä johtuen erilaisia kyseisiä aloja säänteleviä kansallisia sääntöjä, mikä on aiheuttanut sen, että*** eri jäsenvaltioiden ***tämäntyyppisiä luottoja koskevien kansallisten*** lainsäädäntöjen ***välillä on edelleen tiettyjä eroja***. Monet direktiivin 2008/48/EY soveltamisalaan kuulumattomat luottosopimukset, mukaan lukien lyhytaikaiset korkeakorkoiset luottosopimukset, joiden määrä alittaa tavallisesti kyseisessä direktiivissä vahvistetun 200 euron vähimmäismäärän, voivat itse asiassa olla kuluttajien kannalta haitallisia. Kuluttajansuojan korkean tason varmistamiseksi ja rajatylittävien kuluttajaluottomarkkinoiden helpottamiseksi tämän direktiivin soveltamisalan olisi tässä yhteydessä katettava tietyt sopimukset, jotka jätettiin direktiivin 2008/48/EY soveltamisalan ulkopuolelle, kuten kuluttajaluottosopimukset, joissa luoton kokonaismäärä on alle 200 euroa. Vastaavasti tämän direktiivin olisi katettava muut tuotteet, jotka saattavat olla haitallisia, koska niistä aiheutuu suuria kustannuksia tai niihin liittyy korkeita maksuja suorittamatta jääneistä maksuista, jotta voidaan lisätä avoimuutta ja parantaa kuluttajansuojaa ja kasvattaa näin kuluttajien luottamusta. ***Vuokra- tai*** leasingsopimuksia, ***joihin liittyy osto-optio***, luottosopimuksia, jotka myönnetään tilinylitysmahdollisuutena ja joiden mukaan luotto on maksettava takaisin kuukauden kuluessa, luottosopimuksia, joiden mukaan luotto myönnetään ilman korkoa ja muita maksuja, ■ sekä luottosopimuksia, joiden nojalla luotto on maksettava takaisin kolmen kuukauden kuluessa ja joissa edellytetään vain vähäisten maksujen suorittamista, ei tältä osin olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. ***Kuitenkin joidenkin sellaisten luottosopimusten osalta, jotka eivät kuuluneet direktiivin 2008/48/EY soveltamisalaan ja jotka tämän direktiivin olisi katettava, eli luottosopimukset***, joissa luoton kokonaismäärä on ***alle 200 euroa, luotto, joka myönnetään ilman korkoa ja muita maksuja ja joka sisältää ainoastaan maksuviivästysten vuoksi kuluttajan maksettavaksi tulevia rajoitettuja maksuja, ja luotto, joka on maksettava takaisin kolmen kuukauden kuluessa vain vähäisin kustannuksin, jäsenvaltioiden olisi voitava jättää soveltamatta*** tämän direktiivin ***muutamia määrättyjä säännöksiä, jotka liittyvät mainontaan, ennen sopimuksen tekoa annettaviin tietoihin ja sopimustietoihin, jotta vältetään luotonantajille aiheutuva tarpeeton rasite, ottaen huomioon markkinoiden erityispiirteet ja kyseisten luottosopimusten erityiset ominaisuudet, kuten niiden lyhyempi kesto, samalla kun varmistetaan korkeampi kuluttajansuojan taso.***

- (16) *”Osta nyt, maksa myöhemmin” -järjestelyt, joissa luotonantaja myöntää kuluttajalle luottoa, jonka yksinomaisena tarkoituksena on hankkia tavaroiden toimittajan tai palvelujen suorittajan tarjoamia tavaroita tai palveluja, ovat uusia digitaalisia rahoitusvälineitä, joiden avulla kuluttajat voivat tehdä ostoksia ja maksaa ne myöhemmin; kyseiset luotot myönnetään usein ilman korkoa ja muita maksuja, joten ne olisi sisällytettävä tämän direktiivin soveltamisalaan.*

(17) *Tietyt maksunlykkäykset, joissa tavaroiden toimittaja tai palvelujen suorittaja antaa kuluttajalle aikaa maksaa tavarasta tai palvelusta ilman korkoa ja ilman muita maksuja, lukuun ottamatta kansallisen lainsäädännön mukaisia rajoitettuja maksuja maksuviivästyksen vuoksi, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle edellyttäen, että ei ole olemassa – toisin kuin ”osta nyt, maksa myöhemmin” -järjestelyssä – kolmatta osapuolta, joka tarjoaisi tavaran tai palvelun hankkimiseen luottoa, ja että maksu on suoritettava kokonaisuudessaan 50 päivän kuluessa tavaran toimittamisesta tai palvelun suorittamisesta. Tällaiset maksunlykkäykset ovat yleisesti käytettyjä liiketoimintakäytäntöjä, joiden avulla kuluttajat voivat maksaa vasta tavaroiden tai palvelujen vastaanottamisen jälkeen, mikä hyödyttää kuluttajia esimerkiksi silloin, kun hoitolaskujen maksua lykätään, jolloin sairaalat antavat kuluttajille aikaa sairauskulujen maksamiseen. Kyseinen soveltamisalan ulkopuolelle jättäminen olisi rajoitettava tiettyihin suuriin verkossa toimiviin tavaroiden toimittajiin tai palvelujen suorittajiin, joilla on laaja asiakaskunta, kun kolmas osapuoli ei tarjoa eikä hanki luottoa ja kun maksu on suoritettava kokonaisuudessaan 14 päivän kuluessa tavaroiden toimittamisesta tai palvelujen suorittamisesta ilman korkoja ja muita maksuja ja se sisältää ainoastaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti maksuviivästyksen vuoksi kuluttajan maksettavaksi tulevia rajoitettuja maksuja. Tällaiset suuret verkossa toimivat tavaroiden toimittajat tai palvelujen suorittajat, ottaen huomioon niiden taloudelliset valmiudet ja kyky yllyttää kuluttajia impulsiivisiin ostoihin ja mahdollisesti ylikulutukseen, pystyisivät muutoin tarjoamaan maksunlykkäystä hyvin laajasti ilman minkäänlaisia suojatoimenpiteitä kuluttajia varten ja heikentämään reilua kilpailua muiden tavaroiden toimittajien tai palvelujen suorittajien kanssa. Tällaisella rajoittamisella annettaisiin kuluttajille aina mahdollisuus suorittaa maksut sopivalla tavalla kahden viikon kuluessa, ja samalla varmistettaisiin, että tätä direktiivää sovelletaan suuriin verkossa toimiviin tavaroiden toimittajiin tai palvelujen suorittajiin, jos ne haluavat tarjota pidemmän aikavälin luottoja laajassa mittakaavassa.*

- (18) *Kuten Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/751⁵ johdanto-osan 17 kappaleessa todetaan, maksuaikakortit ovat markkinoilla yleisesti saatavilla olevia luottokortteja, joissa maksutapahtumien kokonaismäärä veloitetaan kortinhaltijan tililtä ennalta sovittuna ajankohtana, yleensä kerran kuukaudessa, ilman korkoa. Jäsenvaltioiden olisi voitava olla soveltamatta tätä direktiiviä tiettyihin maksuaikakorttien muodossa oleviin luottosopimuksiin, koska tällaiset luottosopimukset voivat auttaa kotitalouksia mukauttamaan menonsa paremmin kuukausituloihin, kun luotto on maksettava takaisin 40 päivän kuluessa, se on koroton eikä siitä veloiteta muita maksuja ja siitä veloitetaan ainoastaan rajallisia maksupalvelun tarjoamiseen liittyviä maksuja ja sen tarjoaa luottolaitos tai maksulaitos. Kyseinen vapautus ei saisi vaikuttaa asiaankuuluvien tilinylitysmahdollisuuksia tai tili- tai luottorajan ylityksiä koskevien säännösten soveltamiseen, joita olisi sovellettava, jos takaisinmaksu ylittää käyttötilin positiivisen saldon.*
- (19) *Jos vuokra- tai leasingsopimuksessa tai siihen liittyvässä erillisessä sopimuksessa, kuten pelkässä vuokrasopimuksessa, ei ole määräystä kuluttajan veloitteesta tai optiosta lunastaa sopimuksen kohdetta, tällaista vuokra- tai leasingsopimusta ei olisi sisällytettävä tämän direktiivin soveltamisalaan, koska tällöin sopimukseen ei liity mahdollista omaisuuden siirtoa sopimuksen päättymiseen mennessä.*

⁵ *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 2015/751, annettu 29 päivänä huhtikuuta 2015, korttipohjaisista maksutapahtumista veloitettavista siirtohinnoista (EUVL L 123, 19.5.2015, s. 1).*

- (20) *Lisäksi kaikki luottosopimukset 100 000 euron määrään asti olisi sisällytettävä tämän direktiivin soveltamisalaan. Tämän direktiivin mukaisen luottosopimusten ylärajan olisi oltava korkeampi kuin direktiivissä 2008/48/EY säädetty yläraja, jotta voidaan soveltaa indeksointia inflaation vaikutusten huomioon ottamiseksi vuodesta 2008 ja tulevina vuosina.*
- (21) *Kun on kyse luottosopimuksista, joissa määrätään luotonantajan ja kuluttajan välisistä maksunlykkäystä tai takaisinmaksumenetelmiä koskevista järjestelyistä ja joissa kuluttaja ei ole noudattanut tai ei todennäköisesti noudata alkuperäistä luottosopimusta, silloin kun tällaisten järjestelyjen avulla vältetään todennäköisesti sopimuksen noudattamatta jättämistä koskeva tuomioistuinmenettely ja niiden ehdot eivät ole epädullisemmat kuin ne, joista on määrätty alkuperäisessä luottosopimuksessa, jäsenvaltioiden olisi voitava päättää soveltaa vain joitakin tämän direktiivin säännöksiä, muun muassa vapauttamalla luotonantajat velvollisuudesta suorittaa luottokelpoisuuden arviointi. Tällä ei ole tarkoitus estää maksuvaikeuksissa olevia kuluttajia saamasta uutta luottosopimusta, joka helpottaisi alkuperäisen luoton takaisinmaksua. Kuluttajien katsotaan jättävän todennäköisesti noudattamatta sopimusta esimerkiksi tilanteissa, joissa he menettävät työpaikkansa.*

- (22) ***Joukkorahoitus on vuodesta 2008 kehittynyt kuluttajien saatavilla olevaksi rahoitusmuodoksi, jota käytetään tavallisesti pieniin menoihin tai investointeihin.***
- Joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoaja ylläpitää yleisölle avointa digitaalista alustaa saattaakseen yhteen mahdolliset lainanantajat, ***jotka voivat toimia tai olla toimimatta elinkeino-, liike- tai ammattitoimintaansa liittyvässä tarkoituksessa,*** ja rahoitusta etsivät kuluttajat tai helpottaakseen niiden yhteen saattamista. Tällainen rahoitus voidaan myöntää kuluttajaluottona. Jos joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat tarjoavat luottoja suoraan kuluttajille, niihin olisi sovellettava tämän direktiivin luotonantajia koskevia säännöksiä. Jos joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat helpottavat luoton myöntämistä elinkeino-, liike- tai ammattitoimintaansa liittyvässä tarkoituksessa toimivien luotonantajien ja kuluttajien välillä, tämän direktiivin luotonantajia koskevia velvoitteita olisi sovellettava kyseisiin luotonantajiin. Tällaisessa tilanteessa joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajat toimivat luotonvälittäjinä, joten niihin olisi sovellettava luotonvälittäjiä koskevia tämän direktiivin mukaisia velvoitteita.

- █
- (23) Kun on kyse erityisistä luottosopimustyypeistä, joihin sovelletaan vain joitakin tämän direktiivin säännöksiä, jäsenvaltioiden olisi voitava säännellä kansallisessa lainsäädännössään tällaisia luottosopimustyyppisiä muiden sellaisten näkökohtien osalta, joita ei ole yhdenmukaistettu tällä direktiivillä.

- (24) Palvelujen jatkuvaa suorittamista tai samantyyppisten tavaroiden toimittamista koskevat sopimukset, joiden mukaan kuluttaja maksaa palvelujen suorittamisesta tai tavaroiden toimittamisesta niiden suorittamisen tai toimittamisen ajan maksuerissä, voivat erota huomattavasti tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvista luottosopimuksista sopimuspuolten etujen sekä toimitusehtojen ja suoritusten osalta. Sen vuoksi tällaisia sopimuksia ei olisi pidettävä luottosopimuksina tätä direktiiviä sovellettaessa. Tällaisia sopimuksia ovat esimerkiksi vakuutus sopimukset, joissa vakuutusmaksut maksetaan kuukausierinä.
- (25) Sellaisten luottojen, joiden vakuutena on **kiinteä omaisuus**, myöntämistä koskevat luottosopimukset sekä luottosopimukset, joiden tarkoituksena on rahoittaa maa-alueen tai olemassa olevan tai suunnitellun rakennuksen, **mukaan lukien elinkeino-, liike- tai ammattitoiminnassa käytetyt liiketilat**, omistusoikeuden hankkiminen tai säilyttäminen, olisi jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle, sillä tällaisia sopimuksia säännellään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2014/17/EU⁶. Tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle ei kuitenkaan olisi jätettävä sellaisia ■ luottoja, joiden tarkoituksena on asuinkiinteistöjen kunnostaminen, ■ joiden kokonaismäärä on yli 100 000 euroa **ja joiden vakuutena ei ole kiinnitys kiinteään omaisuuteen tai jäsenvaltiossa yleisesti käytetty muu vastaava vakuus, joka kohdistuu kiinteään omaisuuteen, tai kiinteään omaisuuteen liittyvä oikeus.**

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/17/EU, annettu 4 päivänä helmikuuta 2014, kuluttajille tarkoitetuista kiinteää asunto-omaisuutta koskevista luottosopimuksista ja direktiivien 2008/48/EY ja 2013/36/EU sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta (EUVL L 60, 28.2.2014, s. 34).

- (26) Tätä direktiiviä olisi sovellettava riippumatta siitä, onko luotonantaja oikeushenkilö vai luonnollinen henkilö. Tämä direktiivi ei kuitenkaan saisi vaikuttaa jäsenvaltioiden oikeuteen rajoittaa kuluttajaluottojen tarjoamista ainoastaan oikeushenkilöiden tai tiettyjen oikeushenkilöiden toimesta.
- (27) Tämän direktiivin tiettyjä säännöksiä olisi sovellettava luotonvälittäjiin, jotka ovat luonnollisia henkilöitä ja oikeushenkilöitä, jotka elinkeino-, liike- tai ammattitoiminnassaan esittelevät tai tarjoavat *vastiketta* vastaan luottosopimuksia kuluttajille, avustavat kuluttajia valmistelemalla luottosopimuksia tai tekevät luottosopimuksia kuluttajien kanssa luotonantajan puolesta.
- (28) Kuluttajille annettavat tiedot, kuten *riittävät selvitykset*, ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot ja *yleiset tiedot sekä tiedot tietokantoihin tehtävistä hauista*, olisi annettava maksutta. *Vammaisten henkilöiden tarpeisiin olisi kiinnitettävä erityistä huomiota.*
- (29) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja otetaan huomioon erityisesti perusoikeuskirjassa tunnustetut periaatteet. Tässä direktiivissä kunnioitetaan kaikilta osin etenkin perusoikeuskirjan mukaisia henkilötietojen suojaa, omistusoikeutta, syrjintäkieltoa, perhe- ja työelämän suojaa ja kuluttajansuojaa koskevia oikeuksia.

- (30) *Tämä direktiivi ei saisi rajoittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679⁷ soveltamista, sillä sitä sovelletaan kaikkeen tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaan luotonantajien ja luotonvälittäjien suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn, ja etenkin tämä direktiivi ei saisi rajoittaa mainitun asetuksen 5 artiklassa vahvistettujen henkilötietojen käsittelyä koskevien periaatteiden soveltamista, mukaan lukien tietojen minimoointia, täsmällisyyttä ja käyttötarkoituksen rajoittamista koskevat periaatteet.*
- (31) Unionissa laillisesti asuvia kuluttajia ei saisi syrjiä heidän kansalaisuutensa tai asuinpaikkansa perusteella tai millään perusoikeuskirjan 21 artiklassa tarkoitetulla perusteella, kun he pyytävät tai tekevät luottosopimuksia tai kun heillä on voimassa olevia luottosopimuksia unionissa. *Tämä ei kuitenkaan rajoita mahdollisuutta tarjota erilaisia luotonsaannin edellytyksiä, jos kyseiset erilaiset edellytykset perustellaan asianmukaisesti objektiivisilla kriteereillä. Tämän ei myöskään saisi katsoa luovan luotonantajille tai luotonvälittäjille velvoitetta tarjota palveluja aloilla, joilla ne eivät harjoita liiketoimintaa.*

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuojasetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

- (32) Kuluttajia olisi suojeltava sopimattomilta tai harhaanjohtavilta menettelyiltä erityisesti luotonantajan *tai* luotonvälittäjän toimittamien tietojen suhteen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY⁸ mukaisesti. Kyseistä direktiiviä sovelletaan edelleen luottosopimukseen ■, ja se toimii ”turvaverkkona”, jolla varmistetaan, että kaikilla sektoreilla voidaan ylläpitää yhteistä korkeatasoista kuluttajansuojaa sopimattomia kaupallisia menettelyjä vastaan, muun muassa täydentämällä muuta unionin oikeutta.

■

⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/29/EY, annettu 11 päivänä toukokuuta 2005, sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL L 149, 11.6.2005, s. 22).

- (33) Olisi annettava erityisiä säännöksiä luottosopimuksia ■ koskevasta mainonnasta sekä tietyistä vakiotiedoista, jotka on annettava kuluttajille, jotta nämä voivat erityisesti vertailla eri tarjouksia. Tällaiset vakiotiedot olisi annettava selkeästi, tiiviisti ja näkyvästi käyttäen edustavaa esimerkkiä. ***Luoton kokonaisuuden ja takaisinmaksuajan, jotka luotonantaja on valinnut tällaiseksi edustavaksi esimerkiksi, olisi vastattava mahdollisimman tarkoin luotonantajan mainostaman luottosopimuksen ominaisuuksia.*** Vakiotiedot olisi esitettävä etukäteen näkyvällä ja selkeällä tavalla ja kiinnostavassa muodossa. Niiden olisi oltava selvästi luettavissa, ja ne olisi mukautettava siten, että otetaan huomioon tiettyjen välineiden, kuten matkapuhelinnäyttöjen, tekniset rajoitukset. ***Digitaalisilla kanavilla osa edustavan esimerkin vakiotiedoista voitaisiin tarjota näkyville napauttamalla, vierittämällä tai pyyhkäisemällä. Ennen luottotarjousten saamista kuluttajille olisi kuitenkin esitettävä kaikki vakiotiedot, jotka on sisällytettävä luottosopimuksia koskevaan mainontaan, myös silloin, kun tiedot saadaan napauttamalla, vierittämällä tai pyyhkäisemällä. Vakiotiedot olisi myös erotettava selvästi muista luottosopimusta koskevista lisätiedoista.*** Tilapäiset tarjousehdot, kuten houkutinkorot, joissa lainakorko on alempi luottosopimuksen ■ ensimmäisinä kuukausina, olisi yksilöitävä selkeästi tällaisiksi ehdoiksi. Kuluttajien olisi voitava nähdä kaikki olennaiset tiedot yhdellä silmäyksellä, vaikka he katsoisivat niitä matkapuhelimen näytöltä.

Myös luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän puhelinnumero ja sähköpostiosoite olisi ilmoitettava kuluttajalle, jotta tämä voi ottaa nopeasti ja tehokkaasti yhteyttä luotonantajaan ***tai luotonvälittäjään***. Kuluttajalle olisi ilmoitettava luoton enimmäismäärä, jos luoton kokonaismäärän ilmoittaminen saataville asetettavien varojen kokonaismääränä ei ole mahdollista esimerkiksi sen vuoksi, että kuluttajalla on luottosopimuksen mukaan oikeus vapaasti päättää luoton käyttämisestä sen määrää koskevissa rajoissa. Enimmäismäärä ilmaisisi kuluttajan saataville asetettavan luoton ylärajan. Jotta kuluttajat ymmärtäisivät paremmin luottosopimusten ■ mainonnassa annetut tiedot silloin, kun kyseisten tietojen esittäminen visuaalisesti ei käytetyn välineen vuoksi ole mahdollista, kuten radiomainonnassa, annettavan tiedon määrää ***olisi*** tietyissä erityisissä ja perustelluissa tapauksissa vähennettävä. Lisäksi jäsenvaltioilla olisi edelleen oltava mahdollisuus säätää kansallisessa lainsäädännössään sellaisessa luottosopimuksia koskevassa mainonnassa annettavia tietoja koskevista vaatimuksista, ***jossa ei ole tietoja luoton kustannuksista. Jotta voidaan vähentää tapauksia, joissa luottoa myydään harhaanjohtavasti kuluttajille, joilla ei ole siihen varaa, ja edistää kestävää luotonantoa, luottosopimusten mainontaan olisi kaikissa tapauksissa liitettävä selkeä ja näkyvä varoitus, jolla kuluttajat tehdään tietoisiksi siitä, että lainan ottaminen maksaa. Kuluttajansuojan korkeamman tason varmistamiseksi tietyt mainokset, kuten mainokset, joilla kuluttajia kannustetaan hakemaan luottoa antamalla ymmärtää, että luotto parantaisi heidän taloudellista tilannettaan, tai täsmentämällä, että tietokantoihin rekisteröidyillä luotoilla on vain vähän vaikutusta tai niillä ei ole ollenkaan vaikutusta luottihakemuksen arviointiin, olisi kiellettävä. Jäsenvaltioiden olisi myös voitava kieltää mainokset, joiden ne katsovat aiheuttavan riskin kuluttajille, kuten mainokset, joissa korostetaan luotonsaannin helppoutta tai nopeutta.***

- (34) *Pysyvän välineen, mukaan lukien asiakirjojen paperiversiot sekä yhteentoimivat, siirrettävät ja koneellisesti luettavat digitaaliset versiot, olisi mahdollistettava tietojen henkilökohtainen osoittaminen kuluttajalle, kuluttajan olisi sen avulla voitava tallentaa tiedot siten, että ne ovat saatavilla myöhempää käyttöä varten ja tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan, sen olisi mahdollistettava tallennettujen tietojen tulostaminen muuttumattomina ja varmistettava tietojen luettavuus, jotta tiedot voidaan lukea ja niihin voidaan viitata. Kuluttajilla olisi oltava mahdollisuus valita, minkä tyyppisellä pysyvällä välineellä tietoja saadaan ennen sopimuksen tekoa ja sopimuksen tekemisen jälkeen ja millä ilmoittaa peruuttamisensa. Kuluttajien ei kuitenkaan olisi voitava ilmoittaa peruuttamisensa ja vaatia luotonantajia tai tapauksen mukaan luotonvälittäjiä antamaan tietoja sen tyyppisillä pysyvillä välineillä, joita ei käytetä yleisesti.*
- (35) Mainonnassa keskitytään usein erityisesti yhteen tai useampaan tuotteeseen, mutta kuluttajien olisi voitava tehdä päätöksensä täysin tietoisina erilaisista tarjolla olevista luottotuotteista. Yleisillä tiedoilla on tässä yhteydessä tärkeä merkitys, sillä niiden perusteella kuluttajat voivat perehtyä erilaisiin tuotteisiin ja palveluihin sekä niiden keskeisiin ominaisuuksiin. Sen vuoksi kuluttajilla olisi aina oltava mahdollisuus tutustua tarjolla olevia luottotuotteita koskeviin yleisiin tietoihin. Tämä ei saisi rajoittaa velvollisuutta antaa kuluttajille yksilöllisiä tietoja ennen sopimuksen tekemistä.

- (36) Jotta kuluttajat voivat tehdä päätöksensä täysin tietoisina kaikista tosiseikoista, heidän olisi saatava *hyvissä ajoin ennen kuin luottosopimus tehdään ja eri aikaan kuin luottosopimus tehdään* riittävät *ennen sopimuksen tekoa annettavat* tiedot, joita he voivat tarkastella heille sopivana ajankohtana rauhassa ja jotka koskevat muun muassa luottoehtoja, luoton kustannuksia ja heidän velvollisuuksiaan sekä näitä koskevia riittäviä selvityksiä. *Näin varmistetaan, että kuluttajilla on riittävästi aikaa lukea ja ymmärtää ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot, vertailla tarjouksia ja tehdä tietoon perustuva päätös.* Tällaisella vaatimuksella ei olisi rajoitettava neuvoston direktiivin 93/13/ETY⁹ soveltamista.
- (37) Ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot olisi annettava tämän direktiivin liitteessä I olevalla ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeella. Jotta kuluttajia voidaan auttaa ymmärtämään ja vertailemaan *eri* tarjouksia, luoton keskeiset tiedot olisi esitettävä *näkyvästi* kyseisen lomakkeen *ensimmäisellä sivulla*, josta kuluttajan olisi voitava nähdä kaikki olennaiset tiedot yhdellä silmäyksellä, myös matkapuhelimen näytöltä. *Jos kaikkia keskeisiä tietoja ei voida esittää näkyvästi yhdellä sivulla, ne olisi esitettävä kyseisen lomakkeen ensimmäisessä osassa enintään kahdella sivulla.* ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen tietojen olisi oltava selkeitä, helposti luettavissa ja mukautettuja tiettyjen välineiden, kuten matkapuhelinnäyttöjen, teknisiin rajoitteisiin. Ne olisi esitettävä eri kanavissa asianmukaisella ja sopivalla tavalla, jotta voidaan varmistaa, että kaikki kuluttajat voivat saada tietoja yhdenvertaisesti ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/882¹⁰ mukaisesti.

⁹ Neuvoston direktiivi 93/13/ETY, annettu 5 päivänä huhtikuuta 1993, kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista (EYVL L 95, 21.4.1993, s. 29).

¹⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/882, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2019, tuotteiden ja palvelujen esteettömyysvaatimuksista (EUVL L 151, 7.6.2019, s. 70).

- (38) Jotta voidaan varmistaa, että tarjoukset ovat mahdollisimman avoimia ja vertailtavia, ennen sopimuksen tekoa annettaviin tietoihin olisi sisällyttävä erityisesti luoton todellinen vuosikorko, joka määritellään samalla tavalla kaikkialla unionissa. Koska todellinen vuosikorko voidaan tuossa vaiheessa ilmoittaa ainoastaan esimerkin avulla, esimerkin olisi oltava edustava. Sen olisi tämän vuoksi vastattava esimerkiksi tarkasteltavana olevan luottosopimuksen ■ tyypin mukaisesti myönnettävän luoton keskimääräistä kestoja ja kokonaismäärää tai, tapauksen mukaan, ostettavia tavaroita. Edustavaa esimerkkiä määritettäessä olisi otettava huomioon myös tietutyypisten luottosopimusten ■ esiintymistiheys tietyillä markkinoilla. Lainakoron, takaisinmaksuerien maksuvälin ja korkojen pääomittamisen osalta luotonantajien olisi kyseisenlaisen kuluttajaluoton osalta käytettävä tavanomaista laskentamenetelmäänsä. Jos ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot annetaan myöhemmin kuin yhtä päivää ennen kuin luottosopimus tai -tarjous sitoo kuluttajaa, ■ luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän ■ olisi muistutettava kuluttajaa *yhdestä seitsemään päivän* kuluttua sopimuksen tekemisestä tai tapauksen mukaan, kun kuluttaja on tehnyt sitovan luottotarjouksen, mahdollisuudesta peruuttaa luottosopimus.
- (39) Kuluttajalle aiheutuvien luoton kokonaiskustannusten olisi sisällettävä kaikki kustannukset, mukaan lukien korko, palkkiot, verot, maksut luotonvälittäjille ja kaikenlaiset muut maksut, jotka kuluttajan on maksettava luottosopimuksen ■ yhteydessä, notaarikuluja lukuun ottamatta. Luotonantajan todellista tietoa kustannuksista olisi arvioitava objektiivisesti ottaen huomioon tässä direktiivissä säädetyt ammattimaisuuden vaatimukset.

- (40) Luottosopimuksia ■ , joissa lainakorkoa tarkistetaan määräajoin luottosopimuksessa ■ mainitussa viitekorossa tapahtuvien muutosten perusteella, ei olisi pidettävä kiinteäkorkoisina luottosopimuksina ■ .
- (41) Jäsenvaltioiden olisi edelleen voitava vapaasti pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallisia säännöksiä, joilla luotonantajaa ■ kielletään vaatimasta kuluttajaa luottosopimuksen ■ yhteydessä avaamaan pankkitili tai tekemään jotakin muuta lisäpalvelua koskeva sopimus taikka maksamaan tällaisista pankkitileistä tai muista lisäpalveluista johtuvat kulut tai maksut. Niissä jäsenvaltioissa, joissa tällaiset yhdistetyt tarjoukset ovat sallittuja, kuluttajille olisi tiedotettava ennen luottosopimuksen ■ tekemistä kaikista lisäpalveluista, jotka ovat pakollisia luoton saamiseksi joko yleensä tai markkinoiduin ehdoin. Kyseisistä lisäpalveluista aiheutuvat kustannukset, erityisesti vakuutusmaksut, olisi sisällytettävä luoton kokonaiskustannuksiin. Vaihtoehtoisesti, jos tällaisten kustannusten määrää ei voida määrittää etukäteen, kuluttajien olisi saatava riittävät tiedot kustannusten olemassaolosta ennen sopimuksen tekemistä. Luotonantajien ■ olisi oletettava tuntevan kuluttajille itse tai kolmannen osapuolen puolesta tarjoamiensa lisäpalvelujen kustannukset, jollei niiden hinta määräydy kuluttajien erityisominaisuuksien tai -tilanteen perusteella.

- (42) Jotta varmistetaan riittävä kuluttajansuojan taso aiheuttamatta kohtuutonta rasitetta luotonantajille tai tapauksen mukaan luotonvälittäjille, on kuitenkin aiheellista, että ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevia vaatimuksia rajoitetaan tietyn tyyppisten luottosopimusten osalta ottaen huomioon tämän tyyppisten luottosopimusten erityisluonne.
- (43) Kuluttajien olisi saatava kattavat tiedot ennen luottosopimuksen tekemistä riippumatta siitä, onko luoton markkinoinnissa mukana luotonvälittäjä. Ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskevia vaatimuksia olisi sen vuoksi yleensä sovellettava myös luotonvälittäjiin. Jos tavaroiden toimittajat tai palvelujen suorittajat toimivat luotonvälittäjinä sivutoimisesti, ei ole kuitenkaan aiheellista asettaa heille oikeudellista velvoitetta antaa ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja tämän direktiivin mukaisesti. Tavaroiden toimittajia tai palvelujen suorittajia voidaan pitää sivutoimisina luotonvälittäjinä esimerkiksi silloin, kun toiminta luotonvälittäjänä ei ole heidän elinkeino-, liike- tai ammattitoimintansa päätarkoitus. Tällöinkin saavutetaan riittäväntasoinen kuluttajansuoja, sillä luotonantajan olisi oltava velvollinen varmistamaan, että kuluttaja saa ennen sopimuksen tekoa annettavat täydet tiedot joko luotonvälittäjältä, jos luotonantaja ja luotonvälittäjä niin sopivat, tai jollakin muulla asianmukaisella tavalla.

- (44) Jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus säännellä tietojen, jotka luotonantajan tai tapauksen mukaan luotonvälittäjän on annettava kuluttajalle ennen luottosopimuksen **tekoa**, mahdollista sitovuutta ja ajanjaksoa, jonka ajan tiedot sitovat luotonantajaa **tekoa**.
- (45) Ennen sopimuksen tekoa annettavista tiedoista huolimatta kuluttaja voi tarvita lisäapua päättääkseen, mikä luottosopimus tarjottujen tuotteiden joukosta soveltuu parhaiten hänen tarpeisiinsa ja taloudelliseen tilanteeseensa. Tästä syystä jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että **luotonantajat ja tapauksen mukaan luotonvälittäjät** antavat **ennen luottosopimuksen tekoa** tällaista apua sellaisten luottotuotteiden osalta, joita ne tarjoavat kuluttajalle, antamalla riittävästi asiaankuuluvaa tietoa **maksutta**, erityisesti kuluttajalle tarjottujen tuotteiden olennaisista ominaisuuksista yksilöllisesti siten, että kuluttaja voi ymmärtää niiden mahdolliset vaikutukset taloudelliseen tilanteeseensa, **mukaan lukien oikeudelliset ja taloudelliset seuraamukset, joita voi aiheutua sopimusvelvoitteiden epäasianmukaisesta täyttämisestä**. Luotonantajien ja tapauksen mukaan luotonvälittäjien **teko** olisi mukautettava tällaisten selvitysten antamistapaa sen mukaan, millaisissa olosuhteissa luottoa tarjotaan ja millainen on kuluttajan avuntarve, ottaen huomioon kuluttajan tietämys ja kokemus luotoista ja yksittäisten luottotuotteiden luonne. Tällaiset selvitykset eivät saisi itsessään muodostaa henkilökohtaista suositusta. **Jäsenvaltioiden olisi voitava vaatia luotonantajia ja tapauksen mukaan luotonvälittäjiä dokumentoimaan, missä muodossa ja milloin tällaiset selvitykset on annettu kuluttajalle.**

- (46) Kuten 21 päivänä huhtikuuta 2021 julkaistussa komission ehdotuksessa asetukseksi tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä (tekoälysäädös) korostetaan, tekoälyjärjestelmiä voidaan ottaa helposti käyttöön useilla talouden ja yhteiskunnan aloilla, myös rajojen yli, ja ne voivat liikkua kaikkialla unionissa. Tässä yhteydessä, kun luotonantajat *ja* luotonvälittäjät tekevät tietyille kuluttajille tai kuluttajaryhmille tarjouksia niille *räätälöityyn* hintaan hyödyntäen automaattista päätöksentekoa, niiden olisi *ilmoitettava* kuluttajille *selkeästi, että* heille esitetty hinta on räätälöity *henkilötietojen, myös pääteltyjen tietojen*, automaattisen käsittelyn perusteella, jotta he voivat ottaa mahdolliset riskit huomioon ostopäätöstä tehdessään. *Asetuksen (EU) 2016/679 14 artiklan 2 kohdan f alakohdan nojalla luotonantajien ja luotonvälittäjien on myös ilmoitettava kuluttajalle, jolle tarjous esitetään, tarjouksen yksilöintiin käytetyt tietolähteet.*

(47) *On tärkeää ehkäistä tiettyjen tuotteiden kytkeykaupan kaltaisia käytäntöjä, jotka voivat saada kuluttajat tekemään omien etujensa vastaisia luottosopimuksia, rajoittamatta kuitenkaan yhdistettyjen tarjousten tekemistä, josta voi olla hyötyä kuluttajalle. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin jatkettava finanssipalvelujen vähittäismarkkinoiden tiivistä seuraamista sen varmistamiseksi, että yhdistetyt tarjoukset eivät vääristä kuluttajien valintoja tai kilpailua.* Yleensä kytkeykauppaa ei olisi sallittava, paitsi jos yhdessä luottosopimuksen ■ kanssa tarjottua rahoituspalvelua tai -tuotetta ei voida tarjota erillisenä, koska se on erottamaton osa luottoa, kuten tilinylitysmahdollisuutena myönnettävän luoton tapauksessa. Vaikka oikeasuhteisuutta koskevat näkökohdat huomioon ottaen luotonantajan ■ olisi voitava edellyttää, että kuluttajalla on asiaankuuluva vakuutus luoton takaisinmaksun takaamiseksi tai vakuuden arvon vakuuttamiseksi, kuluttajalla olisi oltava mahdollisuus itse valita vakuutusentarjoaja. Tämä ei saisi vaikuttaa luotonantajan ■ asettamiin luottoehtoihin, mikäli kyseisen vakuutusentarjoajan vakuutuksen sisältämä vakuutusturva on tasoltaan vastaava kuin luotonantajan ■ ehdottamassa tai tarjoamassa vakuutuksessa. Lisäksi jäsenvaltioiden olisi voitava standardoida kokonaan tai osittain vakuutus sopimusten antama suoja, jotta kuluttajat voivat halutessaan helpommin vertailla eri tarjouksia. ***Jotta kuluttajalla olisi enemmän aikaa vertailla vakuutustarjouksia ennen vakuutus sopimuksen hankkimista, jäsenvaltioiden olisi edellytettävä, että kuluttajalle annetaan vähintään kolme päivää aikaa vertailla luottosopimukseen liittyviä vakuutustarjouksia ilman, että niitä sinä aikana muutetaan, ja että kuluttajalle ilmoitetaan tästä. Kuluttajien olisi voitava tehdä vakuutus sopimus ennen kyseisen kolmen päivän määräajan päättymistä, jos he sitä nimenomaisesti pyytävät.***

- (48) *Pitkäaikaisessa remissiossa olevat syöpäselviytyjät saavat sairaushistoriansa vuoksi usein epäreilua kohtelua rahoituspalvelujen saannissa. Heiltä peritään usein kohtuuttoman korkeita maksuja, vaikka he ovat parantuneet jo useita vuosia, jopa vuosikymmeniä sitten. Jotta syövästä selviytyneillä kuluttajilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet saada luottosopimukseen liittyvä vakuutus, jäsenvaltioiden olisi edellytettävä, että vakuutus sopimukset eivät perustu henkilötietoihin, jotka koskevat kyseisten kuluttajien syöpäsairauksien diagnosointia tietyn ajan kuluttua heidän lääketieteellisen hoitonsa päättymisestä. Tällainen jäsenvaltioiden määrittämä ajanjakso ei saisi olla yli 15 vuotta kuluttajan lääketieteellisen hoidon päättymisestä.*
- (49) *Luottosopimukset ja lisäpalvelut* olisi esitettävä selkeästi ja avoimesti. Kuluttajan suostumusta *luottosopimuksen tekemiseen tai lisäpalvelujen ostamiseen* ei olisi voitava päätellä. Tällainen kuluttajan suostumus olisi annettava selkeästi suostumusta ilmaisevalla toimella, josta käy ilmi kuluttajan vapaaehtoinen, yksilöity, tietoinen ja yksiselitteinen suostumus. Tässä yhteydessä vaikenemista, *jonkin toimen toteuttamatta jättämistä tai oletusvalintaa, kuten* valmiiksi rastitetut ruudut, *ei olisi katsottava* kuluttajan suostumuksen antamiseksi.

- (50) Neuvojen tarjoaminen yksilöllisen suosituksen muodossa eli neuvontapalvelut on toiminto, johon voi liittyä muita luoton myöntämisen tai välittämisen näkökohtia. Näin ollen tarjottavien palvelujen luonteen ymmärtämiseksi kuluttajille olisi ilmoitettava, mistä neuvontapalvelut koostuvat ja tarjotaanko heille tai voidaanko heille tarjota niitä vai ei. Koska kuluttajille ilmausten 'neuvonta' ja 'neuvoja' käytöllä on suuri merkitys, jäsenvaltioiden olisi voitava kieltää niiden tai samantapaisten ilmausten käyttö, kun luotonantajat ■ tai luotonvälittäjät ■ tarjoavat tällaisia neuvontapalveluja kuluttajille. On asianmukaista varmistaa, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön suoja-toimenpiteitä, jos neuvontaa kuvaillaan riippumattomaksi, jotta varmistetaan, että tarkasteltu tuotejoukko ja palkkiojärjestelyt vastaavat kuluttajan odotuksia tällaisen neuvonnan suhteen.
- Luotonantajien*** tai luotonvälittäjien ■ olisi neuvontapalveluja tarjotessaan annettava selvitys siitä, perustuuko suositus vain niiden omaan tuotevalikoimaan vai markkinoilla tarjolla olevaan laajaan tuotevalikoimaan, jotta kuluttaja voi ymmärtää, mihin suositus perustuu. Lisäksi luotonantajan ja luotonvälittäjän ■ olisi ilmoitettava maksu, joka kuluttajan on maksettava neuvontapalvelusta, tai, jos maksun määrää ei voida määrittää tietojen antamishetkellä, maksun laskentamenetelmä. ***Neuvontaa olisi aina annettava kuluttajan edun mukaisesti siten, että neuvojat ottavat selvää kuluttajan tarpeista ja olosuhteista ja suosittelevat kuluttajan tarpeisiin, taloudelliseen tilanteeseen ja henkilökohtaisiin olosuhteisiin sopivia luottosopimuksia, ottaen huomioon myös tavoite minimoida maksulaiminlyönnit ja maksuviivästykset. Lisäksi neuvontaa tarjottaessa olisi otettava huomioon riittävän suuri määrä neuvonantajan tuotevalikoimaan kuuluvia luottosopimuksia.***

- (51) *Sellaisten luottojen myöntämiseen, joita kuluttaja ei ole pyytänyt, voi joissakin tapauksissa liittyä kuluttajalle haitallisia käytäntöjä. Tältä osin olisi kiellettävä luottojen ei-pyydetty **myöntäminen**, mukaan lukien kuluttajille tilaamatta lähetetyt etukäteen hyväksytyt luottokortit, **uuden tilinylitysmahdollisuuden tai tili- tai luottorajan ylitysmahdollisuuden yksipuolinen käyttöönotto** taikka **kuluttajan tilinylitysmahdollisuuden, tili- tai luottorajan ylitysmahdollisuuden tai luottokortin rajojen yksipuolinen korottaminen. Luottojen ei-pyydetty myöntäminen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2011/83/EU¹¹ 2 artiklan 8 alakohdassa määriteltyjen etäsopimusten muodossa olisi myös kiellettävä. Luottojen ei-pyydettyä myöntämistä koskeva kielto ei saisi estää luotonantajia ja luotonvälittäjiä mainostamasta tai tarjoamasta luottoa kaupallisen suhteen kuluessa kuluttajansuojaa koskevan unionin oikeuden sekä unionin oikeuden mukaisten kansallisten toimenpiteiden mukaisesti, eikä myöskään mainostamasta ja tarjoamasta luottoa myyntipisteessä tavaran tai palvelun oston rahoittamiseksi.***
- (52) *Jäsenvaltiot voivat tarjota kuluttajille mahdollisuuden käyttää oikeasuhteisia ja tehokkaita oikeussuojakeinoja luotonantajia tai luotonvälittäjiä vastaan, jos tätä direktiiviä ei noudateta kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Kyseiset oikeussuojakeinot voivat johtaa vahingonkorvaukseen ja kuluttajalle aiheutuvien luoton kokonaiskustannusten pienenemiseen tai luottosopimuksen irtisanomiseen.*

¹¹ *Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/83/EU, annettu 25 päivänä lokakuuta 2011, kuluttajan oikeuksista, neuvoston direktiivin 93/13/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/44/EY muuttamisesta sekä neuvoston direktiivin 85/577/ETY ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/7/EY kumoamisesta (EUVL L 304, 22.11.2011, s. 64).*

- (53) Jäsenvaltioiden olisi toteutettava asianmukaiset toimenpiteet vastuullisten käytäntöjen edistämiseksi kaikissa luottosuhteen vaiheissa ottaen huomioon luottomarkkinoidensa erityispiirteet. Kyseisiin toimenpiteisiin voivat kuulua esimerkiksi kuluttajatiedotus ja -valistus, mukaan lukien maksujen laiminlyömiseen ja ylivelkaantumiseen liittyvistä riskeistä varoittaminen. Etenkin kasvavilla luottomarkkinoilla on tärkeää, että luotonantajat eivät harjoita vastuutonta lainanantoa tai myönnä luottoja arvioimatta ennakolta luottokelpoisuutta. Jäsenvaltioiden olisi toteutettava tällaisen luotonantajien menettelyn estämiseksi tarvittava valvonta ja määritettävä tarvittavat keinot seuraamusten langettamiseksi tällaisesta menettelystä. Vastuun kuluttajan luottokelpoisuuden tarkistamisesta olisi kuuluttava luotonantajille ■ , sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/36/EU¹² luottoriskiä koskevien säännösten soveltamista. Tätä varten luotonantajien ■ olisi voitava käyttää tietoja, joita kuluttaja on toimittanut paitsi asianomaisen luottosopimuksen ■ valmistelun yhteydessä, myös pitkäaikaisen kaupallisen suhteen kuluessa. Myös kuluttajien olisi noudatettava varovaisuutta ja täytettävä sopimusvelvoitteensa.

¹² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 338).

- (54) On olennaisen tärkeää, että kuluttajan kyky ja edellytykset maksaa luotto takaisin arvioidaan ja todennetaan ennen luottosopimuksen ■ tekemistä. Luottokelpoisuuden arvioinnin olisi oltava *oikeasuhteista, ja* se olisi tehtävä kuluttajan edun mukaisesti, jotta estetään vastuuton lainananto ja ylivelkaantuminen, ja siinä olisi otettava huomioon kaikki tarpeelliset ja merkitykselliset seikat, jotka voivat vaikuttaa kuluttajan kykyyn maksaa luotto takaisin. *Takaisinmaksuaikataulu olisi räätälöitävä kuluttajan erityistarpeiden ja takaisinmaksukyvyyn mukaan. Jos luottihakemuksen jättää yhdessä useampi kuin yksi kuluttaja, luottokelpoisuus voitaisiin arvioida yhteisen takaisinmaksukyvyyn perusteella. Myönteinen arvio ei saisi rajoittaa luotonantajan sopimusvapautta luoton myöntämisen osalta.* Jäsenvaltioiden olisi voitava antaa lisäohjeita muista perusteista ja menetelmistä, joilla kuluttajan luottokelpoisuutta arvioidaan, esimerkiksi asettamalla rajoituksia luototusasteelle tai lainan ja tulojen suhteelle.

(55) Luottokelpoisuuden arvioinnin olisi perustuttava tietoihin kuluttajan rahoitus- ja taloudellisesta tilanteesta. **Tällaisten tietojen olisi oltava tarpeellisia ja oikeasuhteisia kuluttajalle myönnettävän luoton luonteeseen, kestoon, arvoon ja riskeihin nähden asetuksessa (EU) 2016/679 vahvistetun tietojen minimointia koskevan periaatteen mukaisesti, ja niiden olisi oltava merkityksellisiä, täydellisiä ja täsmällisiä. Kyseisiin tietoihin olisi sisällyttävä ainakin kuluttajan tulot ja menot, ja niissä olisi otettava asianmukaisesti huomioon kuluttajan voimassa olevat velvoitteet, muun muassa kuluttajan ja hänen kotitaloutensa elinkustannukset sekä kuluttajan rahoitusvelat. Kyseisiin tietoihin ei pitäisi sisältyä asetuksen (EU) 2016/679 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiä henkilötietoryhmiä, kuten terveystietoja, mukaan lukien syöpätiedot, tai sosiaalisista verkostoista saatuja tietoja.** Lainojen alkuperää ja seuranta koskevissa Euroopan pankkiviranomaisen ohjeissa 29 päivältä toukokuuta 2020 annetaan ohjeet siitä, mitä tietoryhmiä voidaan käyttää käsiteltäessä henkilötietoja luottokelpoisuuden arviointitarkoituksiin; tällaisia tietoja ovat muun muassa näyttö tuloista tai muista takaisinmaksuun käytettävien varojen lähteistä ja tiedot rahoitusvaroista ja -veloista tai muista taloudellisista sitoumuksista. ■ Kuluttajien olisi annettava tietoja rahoitus- ja taloudellisesta tilanteestaan luottokelpoisuuden arvioinnin helpottamiseksi. ■ Luottoa olisi myönnettävä kuluttajalle ainoastaan, jos luottokelpoisuuden arviointi osoittaa, että luottosopimuksesta ■ johtuvat velvoitteet todennäköisesti täyttyvät kyseisessä sopimuksessa vaaditulla tavalla. **Arvioidessaan kuluttajan kykyä täyttää luottosopimuksen mukaiset velvoitteensa luotonantajan olisi otettava huomioon merkitykselliset seikat ja erityisolosuhteet, esimerkiksi, mutta ei ainoastaan, kun on kyse tämän direktiivin mukaisesti myönnettävistä luotoista, joilla rahoitetaan opintoja tai katetaan poikkeuksellisia terveydenhoitokuluja, onko olemassa riittävästi näyttöä siitä, että tällaiset luotot tuovat kuluttajalle tuloja tulevaisuudessa, tai onko olemassa vakuuksia tai muita takuita, jotka kuluttaja voisi antaa lainan vakuudeksi.**

- (56) Komission ehdotuksessa asetukseksi tekoälyä koskevista yhdenmukaistetuista säännöistä (tekoälysäädös) todetaan, että tekoälyjärjestelmät, joita käytetään arvioitaessa luonnollisten henkilöiden luottopisteystystä tai luottokelpoisuutta, olisi luokiteltava suuririskisiksi tekoälyjärjestelmiksi, koska ne määrittävät kyseisten henkilöiden mahdollisuuden saada taloudellisia resursseja tai olennaisia palveluja, kuten asumis-, sähkö- ja televiestintäpalveluja. Koska kyse on näin tärkeistä asioista, kuluttajalla olisi oltava aina, kun luottokelpoisuuden arviointiin sisältyy automaattista tietojenkäsittelyä, oikeus vaatia, että käsittelyyn osallistuu luotonantajan puolesta luonnollinen henkilö. ***Rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/679 soveltamista*** kuluttajalla olisi oltava oikeus saada merkityksellinen ja ***ymmärrettävä*** selvitys tehdystä arvioinnista ja käytetyn automatisoidun käsittelyn toiminnasta, mukaan lukien tärkeimmät muuttujat, logiikka ja siihen liittyvät riskit, sekä oikeus ilmaista näkökantansa ja ***pyytää*** luottokelpoisuuden arvioinnin ***uudelleentarkastelua*** ja luoton myöntämistä koskevan päätöksen ***uudelleentarkastelua***. Kuluttajalla olisi oltava oikeus ***saada tietoa kyseisistä oikeuksista sen jälkeen, kun hän on saanut asianmukaisesti tietoa noudatettavasta menettelystä. Mahdollisuus pyytää alkuperäisen arvioinnin ja päätöksen uudelleentarkastelua ei välttämättä saisi johtaa luoton myöntämiseen kuluttajalle.***

(57) Luotonantajan ■ olisi kuluttajan luottotilanteen arvioimiseksi haettava tietoa myös luottotietokannoista. Oikeudellinen ja todellinen tilanne voivat edellyttää eri laajuisia hakuja. Jotta voitaisiin välttää kilpailun vääristyminen luotonantajien välillä, **niillä luotonantajilla, joita valvotaan ja jotka noudattavat täysimääräisesti asetusta (EU) 2016/679**, olisi oltava pääsy kuluttajia koskeviin yksityisiin tai julkisiin luottotietokantoihin jäsenvaltiossa, johon ne eivät ole sijoittautuneet, kyseiseen jäsenvaltioon sijoittautuneisiin luotonantajiin ■ nähden syrjimättömin ehdoin. Jäsenvaltioiden olisi helpotettava rajatylittävää pääsyä yksityisiin tai julkisiin tietokantoihin asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti. Vastavuoroisuuden lisäämiseksi luottotietokannoissa olisi oltava vähintään tiedot kuluttajien maksuviivästyksistä **luoton takaisinmaksussa, luottotyypistä ja luotonantajan henkilöllisyydestä** unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti. **Luotonantajat ja luotonvälittäjät eivät saisi käsitellä asetuksen (EU) 2016/679 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiä tietoryhmiä, kuten terveystietoja, eivätkä sosiaalisista verkostoista saatuja tietoja, koska kyseisiä tietoryhmiä tai tällaisia tietoja ei saisi käyttää kuluttajien luottokelpoisuuden arviointiin. Luottotietokantojen pitäjillä olisi oltava käytössään prosessit, joilla varmistetaan, että niiden tietokantoihin sisältyvät tiedot ovat ajantasaisia ja paikkansapitäviä. Jos luottihakemus hylätään tietokantaan tehdyn haun perusteella, luotonantajien olisi ilmoitettava kuluttajille ilman aiheetonta viivytystä ja maksutta tällaisen haun tulos sekä tarkemmat tiedot käytetystä tietokannasta sekä huomioon otetut tietoryhmät. Kuluttajien tietoisuuden varmistamiseksi jäsenvaltioiden olisi lisäksi huolehdittava siitä, että kuluttajille tiedotetaan mahdollisten luoton takaisinmaksuviivästyksen kirjaamisesta tietokantaan hyvissä ajoin ja 30 päivän kuluessa kirjaamisesta, esimerkiksi lähettämällä heille sähköpostilla varoitus, jossa heitä pyydetään tutustumaan tietokantaan, jotta he voivat tarkastella omia tietojaan luoton takaisinmaksuviivästyksistä.**

- (58) Tällä direktiivillä ei olisi säänneltävä sopimusoikeudellisia kysymyksiä, jotka liittyvät luottosopimusten ■ pätevyyteen. Tämän vuoksi jäsenvaltioiden olisi voitava tällä alalla pitää voimassa tai ottaa käyttöön kansallisia säännöksiä, jotka ovat unionin oikeuden mukaisia. Jäsenvaltioiden olisi voitava säännellä luottosopimuksen ■ tekemistä koskevaan tarjoukseen sovellettavia oikeudellisia säännöksiä, erityisesti niitä, joissa säädetään tarjouksen antamisajankohdasta ja siitä, minkä ajan tällainen tarjous on luotonantajaa ■ sitova. Jos tällainen tarjous tehdään samanaikaisesti, kun annetaan tässä direktiivissä säädettyt ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot, tällainen tarjous – kuten kaikki lisätiedot, jotka luotonantaja ■ haluaa antaa kuluttajalle – olisi annettava erillisessä asiakirjassa. Kyseinen erillinen asiakirja voitaisiin liittää ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeeseen.
- (59) Luottosopimuksessa ■ olisi annettava kaikki tarvittavat tiedot selkeästi ja tiiviisti, jotta kuluttaja voi tietää kyseisen sopimuksen mukaiset oikeutensa ja velvollisuutensa.

- (60) Rajoittamatta direktiivin 93/13/ETY säännösten ja tämän direktiivin mukaisten sopimuksen tekemistä edeltävien velvoitteiden soveltamista kuluttajalle olisi kuluttajansuojan korkean tason varmistamiseksi esitettävä oikea-aikaisesti ja ennen luottosopimuksen ■ ehtojen muutoksia kuvaus ehdotetuista muutoksista ja tarvittaessa kuluttajan ■ suostumuksen tarpeellisuudesta, tai selvitys siitä, perustuvatko tehdyt muutokset lakiin; **sekä** kyseisten muutosten toteuttamisaikataulu; ja kuluttajan käytettävissä olevat valituskeinot sekä määräaika, jonka kuluessa kuluttaja voi tehdä valituksen, samoin kuin sen toimivaltaisen viranomaisen nimi ja osoite, jolle kuluttaja voi tehdä valituksen. Luottosopimuksen muuttaminen ei saisi vaikuttaa kuluttajien oikeuksiin, tämän direktiivin mukaiset tiedonsaantioikeudet mukaan luettuina. ***Tämä ei kuitenkaan saisi rajoittaa sopimusmuutosten hyväksyttävyyttä, ehtoja ja pätevyyttä koskevien unionin oikeuden tai kansallisten säännösten soveltamista.***

- (61) Täydellisen avoimuuden varmistamiseksi kuluttajalle olisi annettava lainakorkoa koskevat tiedot sekä ennen sopimuksen tekoa että luottosopimuksen ■ tekohetkellä. Sopimussuhteen aikana kuluttajalle olisi lisäksi tiedotettava vaihtuvan lainakoron muutoksista ja niiden maksuihin aiheuttamista muutoksista. Tämä ei saisi rajoittaa sellaisten kansallisen lainsäädännön säännösten soveltamista, jotka eivät liity kuluttajalle annettaviin tietoihin ja joissa säädetään muita kuin maksuja koskevista muutoksiin sovellettavista edellytyksistä tai seurauksista, lainakoroista ja muista luoton taloudellisista ehdoista, kuten säännöistä, joiden mukaan luotonantaja ■ voi muuttaa lainakorkoa vain, jos tällaiselle muutokselle on perusteltu syy, tai että kuluttaja voi päättää luottosopimuksen lainakoron tai muun luottoa koskevan erityisen taloudellisen ehdon muuttuessa.
- (62) *Kuluttajaluottoja myönnetään yhä yleisemmin tilinylitysmahdollisuuden ja tili- tai luottorajan ylityksen muodossa. Kyseisiä rahoitustuotteita on siksi tarpeen säännellä, jotta voidaan parantaa kuluttajansuojan tasoa ja välttää ylivelkaantuminen. Vaarana on, että kuluttajat eivät pysty maksamaan, jos luotonantajat päättävät vaatia välitöntä takaisinmaksua. Sen vuoksi tässä direktiivissä olisi säädettävä tilinylitysmahdollisuuksiin ja tili- tai luottorajan ylityksiin liittyvistä kuluttajien oikeuksista.*

- (63) Jos merkittävä tili- tai luottorajan ylitys kestää kauemmin kuin yhden kuukauden, luotonantajan olisi viipymättä esitettävä kuluttajalle ylitystä koskevat tiedot, mukaan lukien sen määrä, lainakorko ja sovellettavat seuraamukset, maksut tai viivästyskorot. Jos tili- tai luottorajan ylityksiä tapahtuu säännöllisesti, luotonantajan olisi tarjottava kuluttajalle neuvontapalveluja, jos niitä on saatavilla, auttaakseen kuluttajaa tunnistamaan edullisempia vaihtoehtoja, ja ohjattava kuluttaja velkaneuvontapalveluihin.
- (64) Kuluttajilla olisi oltava oikeus peruuttaa luottosopimus ilman seuraamuksia ja ilman perusteluvellisuutta. ***Oikeusvarmuuden parantamiseksi peruuttamisajan olisi kuitenkin joka tapauksessa päätyttävä 12 kuukautta ja 14 päivää luottosopimuksen tekemisen jälkeen, jos kuluttaja ei ole saanut sopimusehtoja ja tietoja tämän direktiivin mukaisesti.*** Peruuttamisajan ei olisi ***päätyttävä, jos kuluttajalle ei ole ilmoitettu hänen peruuttamisoikeudestaan.***
- (65) Jos kuluttaja peruuttaa luottosopimuksen ■ , jonka yhteydessä hän on saanut tavaroita, etenkin jos kyseessä on osamaksu- taikka vuokra- tai leasingsopimus, johon sisältyy lunastusvelvollisuus, tämä direktiivi ei saisi rajoittaa tavaran palauttamista tai muita vastaavia kysymyksiä koskevia jäsenvaltioiden säännöksiä.

- (66) Joissakin tapauksissa kansallisissa lainsäädännöissä säädetään jo nykyisin, ettei varoja saa asettaa kuluttajien saataville ennen tietyn määräajan päättymistä. Kyseisissä tapauksissa kuluttajat saattavat haluta varmistautua siitä, että he saavat ostamansa tavarain tai palvelun pikaisesti toimitetuksi tai suoritetuksi. Sen vuoksi jäsenvaltioiden olisi voitava poikkeuksellisesti säätää liitännäisten luottosopimusten osalta, että jos kuluttajat nimenomaisesti pyytävät ostamiensa tavarain tai palvelujen pikaista toimittamista tai suorittamista, peruuttamisoikeuden käyttämisen määräaika voidaan lyhentää samaksi kuin määräaika, jota ennen varoja ei saa asettaa saataville.
- (67) Liitännäisissä luottosopimuksissa tavarain tai palvelun hankkiminen ja kyseistä tarkoitusta varten tehty luottosopimus ■ ovat toisistaan riippuvaisia. Mikäli kuluttaja käyttää unionin oikeuteen perustuvaa peruuttamisoikeutta hankintasopimuksen osalta, liitännäisen luottosopimuksen ei näin ollen olisi enää oltava kuluttajaa sitova. Tämä ei saisi vaikuttaa liitännäisiin luottosopimuksiin sovellettavaan kansalliseen lainsäädäntöön, jos hankintasopimus on rauennut tai jos kuluttaja on käyttänyt kansalliseen lainsäädäntöön perustuvaa peruuttamisoikeuttaan. Se ei saisi myöskään vaikuttaa kansallisessa lainsäädännössä kuluttajille annettuihin oikeuksiin, joiden mukaan kuluttajan ja tavarain toimittajan tai palvelujen suorittajan välillä ei voida tehdä sitoumusta tai suorittaa maksua tavarain tai palvelujen hankinnan rahoittamiseksi, ennen kuin kuluttaja on allekirjoittanut luottosopimuksen ■ .

- (68) Sopimuspuolilla olisi oltava oikeus irtisanoa toistaiseksi tehty luottosopimus. Lisäksi luotonantajalla ■ olisi oltava oikeus, jos luottosopimuksessa ■ on niin sovittu, objektiivisesti perustelluista syistä keskeyttää kuluttajan oikeus tehdä nostoja toistaiseksi voimassa olevan luottosopimuksen perusteella. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi epäily luoton luvattomasta tai petollisesta käytöstä tai huomattavasti kasvanut riski siitä, että kuluttaja ei kykene täyttämään velvoitettaan maksaa luotto takaisin. Tämän direktiivin ei ole tarkoitus vaikuttaa kansalliseen sopimusoikeuteen, jolla säännellään sopimuspuolten oikeuksia päättää luottosopimus sopimusrikkomuksen perusteella.
- (69) Kuluttajalla olisi tietyin edellytyksin oltava mahdollisuus vaatia oikeuksiensa täyttämistä luotonantajalta ■ , mikäli syntyy hankintasopimusta koskevia ongelmia. Jäsenvaltioiden olisi kuitenkin määritettävä, missä määrin ja millä edellytyksin kuluttajan on vaadittava tavaroiden toimittajalta tai palvelujen suorittajalta oikeuksiensa täyttämistä, erityisesti panemalla vireille kanne tavaroiden toimittajaa tai palvelujen suorittajaa vastaan, ennen kuin hän voi vaatia niitä luotonantajalta ■ . Kuluttajilta ei saisi poistaa oikeuksia, jotka perustuvat tavaroiden toimittajan tai palvelujen suorittajan ja luotonantajan ■ yhteisvastuuta koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön.

(70) Kuluttajalla olisi oltava oikeus täyttää velvoitteensa ennen luottosopimuksessa sovittua määräpäivää. Euroopan unionin tuomioistuimen asiassa Lexitor¹³ antaman tuomion **tulkinnan** mukaisesti kuluttajan oikeus vähennykseen kuluttajalle aiheutuvista luoton kokonaiskustannuksista luoton ennaikaisen takaisinmaksun yhteydessä kattaa kaikki kuluttajalle asetetut kustannukset. **Kuluttajalle aiheutuvien luoton kokonaiskustannusten vähennyksen olisi oltava oikeassa suhteessa luottosopimuksen jäljellä olevaan keston, ja siihen olisi sisällyttävä myös kustannuksia, jotka eivät ole riippuvaisia kyseisen luottosopimuksen kestosta, mukaan lukien kustannukset, jotka on luoton myöntämishetkellä kokonaan maksettu. Kuitenkaan kolmannen osapuolen soveltamia ja sille suoraan maksettuja veroja ja maksuja, jotka eivät ole riippuvaisia luottosopimuksen kestosta, ei olisi otettava huomioon vähennystä laskettaessa, koska luotonantaja ei määrää kyseisiä kustannuksia eikä luotonantaja siten voi yksipuolisesti muuttaa niitä. Luotonantajan kolmannen osapuolen hyväksi perimät maksut olisi kuitenkin otettava huomioon vähennystä laskettaessa.** Jos luotto maksetaan takaisin ennaikaisesti, luotonantajalla olisi oltava oikeus saada oikeudenmukainen ja objektiivisesti perusteltu korvaus ennaikaiseen takaisinmaksuun suoraan liittyvistä kustannuksista ottaen huomioon myös luotonantajalle aiheutuvat mahdolliset säästöt. Korvauksen laskentamenetelmän määrittelyssä on kuitenkin noudatettava useita periaatteita. Luotonantajalle maksettavan korvauksen laskemisen olisi oltava avoin ja kuluttajan kannalta ymmärrettävä jo ennen sopimuksen tekoa ja joka tapauksessa luottosopimuksen täyttämisaikana. Lisäksi laskentamenetelmän olisi oltava luotonantajan kannalta helpokäyttöinen ja toimivaltaisten viranomaisten suorittamaa korvauksen valvontaa olisi helpotettava. Näin ollen ja koska kuluttajaluottoa ei sen keston ja suuruuden vuoksi rahoiteta pitkäaikaisilla rahoitusmekanismeilla, enimmäiskorvauksen määrä olisi vahvistettava kiinteämääräisenä. Tällainen toimintatapa vastaa kuluttajaluottojen erityisluonnetta, eikä se saisi vaikuttaa toimintatapaan muiden, pitkäaikaisten rahoitusmekanismien avulla rahoitettavien tuotteiden, esimerkiksi kiinteäkorkoisten kiinnitysluottojen kohdalla.

¹³ Unionin tuomioistuimen tuomio 11.9.2019, Lexitor, C-383/18, ECLI:EU:C:2019:702.

- (71) Jäsenvaltioilla olisi oltava oikeus säätää, että luotonantaja voi vaatia korvausta ennenaikaisesta takaisinmaksusta vain, jos 12 kuukauden aikana takaisin maksettu määrä ylittää jäsenvaltioiden määrittelemän kynnyksarvon. Vahvistaessaan kyseisen kynnyksarvon, joka ei saisi olla suurempi kuin 10 000 euroa, jäsenvaltioiden olisi otettava huomioon kuluttajaluottojen keskimääräinen määrä markkinoillaan.
- (72) Sisämarkkinoiden toteuttamisen ja toiminnan edistämiseksi sekä kuluttajansuojan korkean tason varmistamiseksi koko unionin alueella on tarpeen varmistaa todellista vuosikorkoa koskevien tietojen vertailukelpoisuus kaikkialla unionissa.
- (73) Lainakorkojen, todellisten vuosikorkojen tai kuluttajalle aiheutuvien luottojen kokonaiskustannusten ylärajojen vahvistaminen on yleinen käytäntö useissa jäsenvaltioissa. Tällainen ylärajajärjestelmä on osoittautunut hyödylliseksi ***kuluttajien suojelemisessa liian korkeilta lainakoroilta, todellisilta vuosikoroilta tai kuluttajalle aiheutuvilta luoton kokonaiskustannuksilta.*** Tältä osin jäsenvaltioiden olisi voitava säilyttää nykyiset oikeudelliset ***säännöksensä.*** Kuluttajansuojan tehostamiseksi ilman, että jäsenvaltioille asetetaan tarpeettomia rajoituksia, ***käytössä olisi oltava asianmukaiset toimenpiteet, kuten ylärajat tai kiskontakorkojen rajoitukset, joilla estetään tehokkaasti väärinkäytökset ja varmistetaan, että kuluttajilta ei peritä kohtuuttoman korkeita lainakorkoja, todellisia vuosikorkoja tai kuluttajalle aiheutuvia kohtuuttoman korkeita luoton kokonaiskustannuksia.***

- (74) *Avoimuuden varmistamiseksi komission olisi asetettava tällaiset jäsenvaltioiden käyttöön ottamat toimenpiteet julkisesti saataville tiiviissä ja selkeässä muodossa.*
- (75) Eri jäsenvaltioiden lainsäädännöissä on merkittäviä eroja sen suhteen, millaisia menettelytapoja sovelletaan luottosopimusten myöntämiseen ■ . Vaikka luotonvälitykseen osallistuu tunnetusti monentyyppisiä toimijoita, unionin tasolla tarvitaan kuitenkin tiettyjä standardeja varmistamaan korkeatasoinen ammattimaisuus ja palvelu.
- (76) Sovellettavan unionin kehyksen ansiosta kuluttajien olisi voitava luottaa siihen, että luotonantajat ja luotonvälittäjät ■ ottavat huomioon kuluttajan edut, *mukaan lukien heidän mahdollisesti haavoittuva asemansa ja vaikeutensa tuotteen ymmärtämisessä*, luotonantajan tai luotonvälittäjän ■ asiaankuuluvana ajankohtana käytettävissä olevien tietojen perusteella sekä kohtuulliset oletukset kuluttajan tilanteeseen liittyvistä riskeistä ehdotetun luottosopimuksen voimassaoloaikana ■ . Keskeinen tekijä tällaisen kuluttajien luottamuksen varmistamisessa on se, että alalta vaaditaan suurta tasapuolisuutta, rehellisyyttä ja ammattimaisuutta, *mihin sisältyy myös vastuullinen toiminta sellaisten käytäntöjen välttämiseksi, joilla on kielteinen vaikutus kuluttajiin*, ja asianmukaista muun muassa palkkioista aiheutuvien eturistiriitojen hallintaa ja kuluttajien edun mukaisen neuvonnan antamista.

(77) On asianmukaista varmistaa, että asiaankuuluvalla luotonantajien **ja luotonvälittäjien** henkilöstöllä on riittävä tietämys ja pätevyys ammattimaisuuden korkean tason saavuttamiseksi. Sen vuoksi olisi edellytettävä, että luotonantajien **ja luotonvälittäjien** asiaankuuluva tietämys ja pätevyys osoitetaan yrityksen tasolla tietämystä ja pätevyyttä koskevien vähimmäisvaatimusten perusteella. Jäsenvaltioiden olisi voitava vapaasti ottaa käyttöön tai pitää yllä vastaavia yksittäisiin luonnollisiin henkilöihin sovellettavia vaatimuksia **ja mukauttaa tietämystä ja pätevyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset erityyppisiin luotonantajiin ja luotonvälittäjiin erityisesti silloin, kun ne toimivat sivutoimisesti**. Tätä direktiiviä sovellettaessa tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa harjoittavaan henkilöstöön olisi kuuluttava sekä kaupankäyntiä hoitava henkilöstö että kauppojen toteutustoimintaa hoitava henkilöstö – mukaan lukien johtohenkilöstö **sekä tapauksen mukaan luotonantajien ja johtokunnan jäsenet** – jolla on merkittävä tehtävä luottosopimukseen ■ liittyvässä prosessissa. Henkilöitä, jotka hoitavat luottosopimukseen ■ liittyvään prosessiin kuulumattomia tukitoimia, henkilöstöasioita hoitava ja tieto- ja viestintäteknologian tukihenkilöstö mukaan lukien, ei olisi pidettävä tässä direktiivissä tarkoitettuna henkilöstönä. Jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön toimenpiteitä, kuten tiedotuskampanjoita, käyttöoppaita ja työntekijöiden koulutusohjelmia, joilla tuetaan tietoisuuden lisäämistä tämän direktiivin vaatimuksista luotonantajina tai luotonvälittäjinä toimivien pienten ja keskisuurten yritysten keskuudessa ja helpotetaan niiden noudattamista.

(78) Jotta voitaisiin parantaa kuluttajien kykyä tehdä tietoon perustuvia päätöksiä lainanotosta ja lainojen vastuullisesta hoidosta, jäsenvaltioiden olisi kehitettävä ja edistettävä vastuullista lainanottoa ja -hoitoa koskevaa kuluttajavalistusta tukevia toimenpiteitä erityisesti kuluttajaluottosopimusten alalla **sekä kuluttajien yleistä tietämystä taloudenhoidosta**. Tällainen velvoite voitaisiin täyttää ottaen huomioon unionin yhdessä Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön kanssa laatima talousasioiden tuntemusta koskeva kehys. On erityisen tärkeää antaa kuluttajille ohjeita kuluttajaluottojen ottamisesta ensimmäistä kertaa erityisesti digitaalisten välineiden avulla. Tässä yhteydessä komission olisi määriteltävä esimerkkejä parhaista käytännöistä, joiden avulla kehitettäisiin lisää toimenpiteitä kuluttajien taloustietoisuuden parantamiseksi. Komissio voisi julkaista tällaisia esimerkkejä parhaista käytännöistä koordinoitusti muiden unionin säädösten yhteydessä laadittujen vastaavien kertomusten kanssa. **Jäsenvaltioiden olisi kyseisiä toimenpiteitä luodessaan ja edistäessään kuultava asiaankuuluvia sidosryhmiä, myös kuluttajajärjestöjä. Tällaisen velvoitteen ei olisi estettävä jäsenvaltioita antamasta enemmän talousvalistusta.**

(79) Koska täytäntöönpanomenettelyillä on merkittävät seuraukset luotonantajille ja kuluttajille sekä mahdollisesti finanssivakaudelle, luotonantajien on **tarpeellista** käsitellä ilmeneviä luottoriskejä ennakoivasti varhaisessa vaiheessa ja ottaa käyttöön tarvittavat toimenpiteet, joilla varmistetaan, että **ne** noudattavat **tapauksen mukaan** riittävää lainanhoitajoustoa **ennen täytäntöönpanomenettelyn aloittamista. Päättyessään, onko lainanhoitajoustotoimenpiteiden noudattaminen tarkoituksenmukaista vai onko perusteltua tarjota niitä toistuvasti, luotonantajan olisi otettava huomioon** muun muassa **█** kuluttajan yksilöllinen tilanne, **kuten** kuluttajan edut ja oikeudet, hänen kykynsä maksaa luotto takaisin ja hänen kohtuulliset elinkustannustarpeensa, ja luotonantajan olisi rajoitettava kuluttajalle maksulaiminlyönnistä aiheutuvia kustannuksia. **Erityisesti silloin, kun kuluttaja ei vastaa luotonantajan tarjoukseen kohtuullisen ajan kuluessa, luotonantajaa ei pitäisi vaatia tarjoamaan lainanhoitajoustotoimenpiteitä toistuvasti.** Jäsenvaltiot eivät saisi estää luottosopimuksen osapuolia sopimasta nimenomaisesti, että liitännäisen luottosopimuksen tarkoittamien tavaroiden tai tällaisten tavaroiden myymisestä saatavan tulon siirtäminen luotonantajalle riittää luoton takaisinmaksuksi.

- (80) *Jos lainanhoitojoustotoimenpiteet katsotaan asianmukaisiksi, niihin olisi sisällyttävä alkuperäisen luottosopimuksen ehtojen muuttaminen ja niihin voisi sisältyä muun muassa luottosopimuksen täydellinen tai osittainen jälleenrahoitus. Kyseisten ehtojen muuttamiseen voisi sisältyä muun muassa: luottosopimuksen voimassaoloajan jatkaminen; luottosopimuksen tyyppin muuttaminen; maksuerän maksamisen lykkääminen kokonaan tai osittain tietyltä ajanjaksolta; lainakoron alentaminen; maksuvapaan kauden tarjoaminen; osittainen takaisinmaksu; valuutan muuntaminen; ja velan osittainen anteeksianto ja velan vakautus. Kun lainanhoitojoustotoimenpiteet katsotaan asianmukaisiksi, luotonantajia ei saisi vaatia suorittamaan luottokelpoisuuden arviointia, kun ne muuttavat luottosopimuksen ehtoja, paitsi jos kuluttajan maksettavaksi tuleva kokonaismäärä kasvaa merkittävästi kyseisiä ehtoja muutettaessa. Vaikka velvoite noudattaa lainanhoitojoustotoimenpiteitä ei saisi rajoittaa täytäntöönpanomenettelyjä koskevien kansallisten sääntöjen soveltamista, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että tässä direktiivissä säädettyjä lainanhoitojoustotoimenpiteitä sovelletaan asianmukaisesti.*

- (81) Kuluttajat, joilla on vaikeuksia täyttää taloudelliset sitoumuksensa, hyötyvät erityisavusta velkojen hallinnassa. ***Taloudelliset vaikeudet liittyvät moniin erilaisiin tilanteisiin, kuten muun muassa tilanteisiin, joissa velan takaisinmaksu on viivästynyt yli 90 päivällä.*** Velkaneuvonnan tavoitteena on auttaa taloudellisissa vaikeuksissa olevia kuluttajia ja opastaa heitä siten, että he voivat mahdollisuuksien mukaan maksaa takaisin maksamattomat velkansa sekä säilyttää kohtuullisen elintason ja ihmisarvonsa. Kyseinen yksilöllinen ja riippumaton apu ***voi sisältää oikeudellista neuvontaa, varojen hallintaa ja velanhoitoa sekä sosiaalista ja psykologista apua. Avun antajien olisi oltava ammattimaisia toimijoita, jotka eivät ole luotonantajia, luotonvälittäjiä, joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajia, luotonostajia tai luotonhallinnoijia ja jotka ovat niistä riippumattomia.*** Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että riippumattomien ammattimaisten toimijoiden tarjoamat velkaneuvontapalvelut asetetaan suoraan tai välillisesti kuluttajien saataville ***ja vain vähäisin maksuin. Kyseisten maksujen olisi periaatteessa katettava ainoastaan toimintakulut, eivätkä ne saisi aiheuttaa tarpeetonta rasietta kuluttajille, joilla on tai saattaa olla vaikeuksia täyttää taloudelliset sitoumuksensa.*** Kuluttajat, joilla on vaikeuksia maksaa velkansa takaisin, ohjataan mahdollisuuksien mukaan velkaneuvontapalveluihin ennen täytäntöönpanomenettelyjen aloittamista. ***Velkaneuvontapalvelujen olisi oltava helposti kuluttajien saatavilla ottaen huomioon esimerkiksi heidän asuinpaikkansa ja myös heidän kielensä.*** Jäsenvaltiot voivat edelleen vapaasti pitää voimassa tai ottaa käyttöön ***velkaneuvontapalveluja koskevia erityisiä vaatimuksia. Luotonantajilla on oma osansa ylivelkaantumisen ehkäisemisessä, sillä ne voivat havaita kuluttajien taloudelliset vaikeudet varhaisessa vaiheessa ja tukea heitä. Tästä syystä luotonantajilla olisi oltava käytössään menettelyt ja toimintatavat tällaisten kuluttajien havaitsemiseksi, varmistaakseen että ne voivat tehokkaasti ohjata heidät helposti saatavilla oleviin velkaneuvontapalveluihin.***

- (82) Markkinoiden avoimuuden ja vakauden varmistamiseksi ja kunnes yhdenmukaistamisessa on edetty pidemmälle, jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että on toteutettu aiheelliset toimenpiteet luotonantajien sääntelemiseksi tai valvomiseksi.
- (83) Jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että **luotonantajiin ja luotonvälittäjiin, mukaan lukien** muihin luotonantajiin kuin luottolaitoksiin, sovelletaan asianmukaista hyväksyntämenettelyä, johon kuuluu **lupamenettely tai** muiden luotonantajien kuin luottolaitosten merkitseminen rekisteriin, ja toimivaltaisen viranomaisen suorittamia valvontajärjestelyjä. **Asianmukaista hyväksyntämenettelyä ja rekisteröintiä koskevaa vaatimusta ei olisi sovellettava** Euroopan parlamentin ja neuvoston **asetuksen (EU) N:o 575/2013¹⁴ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyihin luottolaitoksiin, joihin sovelletaan jo direktiivin 2013/36/EU mukaista toimilupamenettelyä, eikä** Euroopan parlamentin ja neuvoston **direktiivin (EU) 2015/2366¹⁵ 4 artiklan 4 alakohdassa määriteltyihin maksulaitoksiin kyseisen direktiivin liitteessä I olevassa 4 kohdassa tarkoitettujen palvelujen osalta, eikä** Euroopan parlamentin ja neuvoston **direktiivin 2009/110/EY¹⁶ 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyihin sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitoksiin kyseisen direktiivin 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettujen luottojen myöntämistä varten. Tämä ei saisi vaikuttaa kansallisiin hyväksyntämenettelyihin eikä rekisteröinti- tai valvontajärjestelyihin, joita maksulaitoksille ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitoksille asetetaan luottojen myöntämiseksi kuluttajille ja joita luottolaitoksille asetetaan luotonvälittäjän toiminnan harjoittamiseksi unionin oikeuden mukaisesti.**

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013, annettu 26 päivänä kesäkuuta 2013, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta (EUVL L 176, 27.6.2013, s. 1).

¹⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston **direktiivi (EU) 2015/2366**, annettu 25 päivänä marraskuuta 2015, maksupalveluista sisämarkkinoilla, direktiivien 2002/65/EY, 2009/110/EY ja 2013/36/EU ja asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta sekä direktiivin 2007/64/EY kumoamisesta (EUVL L 337, 23.12.2015, s. 35).

¹⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston **direktiivi 2009/110/EY**, annettu 16 päivänä syyskuuta 2009, sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitosten liiketoiminnan aloittamisesta, harjoittamisesta ja toiminnan vakauden valvonnasta, direktiivien 2005/60/EY ja 2006/48/EY muuttamisesta sekä direktiivin 2000/46/EY kumoamisesta (EUVL L 267, 10.10.2009, s. 7).

- (84) *Jäsenvaltioiden olisi voitava vapauttaa hyväksyntä- ja rekisteröintivaatimusten noudattamisesta tavaroiden toimittajat tai palvelujen suorittajat, jotka katsotaan komission suosituksessa 2003/361/EY¹⁷ määritellyiksi mikroyrityksiksi sekä pieniksi ja keskisuuriksi yrityksiksi ja jotka toimivat luotonvälittäjinä sivutoimisesti tai jotka myöntävät luottoa maksun lykkäyksen muodossa niiden tarjoamien tavaroiden ja palvelujen ostamiseksi ilman, että kolmas osapuoli tarjoaa luottoa, jos luotto annetaan ilman korkoa ja maksuja, lukuun ottamatta kansallisen lainsäädännön mukaisia rajoitettuja seuraamusmaksuja maksuviivästysten vuoksi. Suuret yritykset eivät saisi käyttää kyseistä mahdollista vapautusta välttääkseen tässä direktiivissä säädetyt hyväksyntä- ja rekisteröintivaatimukset.*
- (85) Tällä direktiivillä säännellään ainoastaan eräitä velvoitteita, joita luotonvälittäjillä on kuluttajia kohtaan. Jäsenvaltioiden olisi tämän vuoksi voitava vapaasti pitää voimassa tai ottaa käyttöön luotonvälittäjiä koskevia muita velvoitteita, mukaan lukien edellytykset, joilla luotonvälittäjä voi periä maksuja kuluttajalta, joka on pyytänyt kyseisen luotonvälittäjän palveluja.

¹⁷ Komission suositus, annettu 6 päivänä toukokuuta 2003, mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36).

- (86) Luottosopimuksen ■ mukaisten luotonantajan oikeuksien siirto ei saisi heikentää kuluttajan asemaa. Kuluttajalle olisi myös tiedotettava asianmukaisesti luottosopimuksen ■ siirtämisestä kolmannelle osapuolelle. Jos alkuperäinen luotonantaja siirronsaajan suostumuksella jatkaa edelleen toimintaansa luotonantajana suhteessa kuluttajaan, siirrosta tiedottaminen ei kuitenkaan ole kuluttajan kannalta tärkeää. Sen vuoksi olisi liiallista vaatia unionin tasolla, että kuluttajalle on tällaisissa tapauksissa tiedotettava luottosopimuksen siirrosta.
- (87) Jäsenvaltioille olisi jätettävä vapaus pitää voimassa tai ottaa käyttöön kollektiivisia tiedottamismuotoja koskevia kansallisia sääntöjä, jos tämä on tarpeen syistä, jotka liittyvät monimutkaisten liiketoimien tehokkuuteen; näitä voivat olla esimerkiksi varojen arvopaperistaminen tai likvidaatio, jotka tapahtuvat pankkien joutuessa hallinnolliseen pakkoselvitystilaan.

- (88) Kuluttajilla olisi oltava mahdollisuus käyttää riittäviä, *nopeita* ja tehokkaita vaihtoehtoisia riidanratkaisumenettelyjä sellaisten riitojen ratkaisemiseksi, jotka koskevat *luottosopimukseen liittyviä* oikeuksia ja velvoitteita, tarvittaessa nykyisiä elimiä hyödyntäen. Tämä varmistetaan jo Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2013/11/EU¹⁸ siltä osin kuin on kyse asiaankuuluvista sopimusriidoista. Kuluttajilla olisi kuitenkin oltava mahdollisuus käyttää vaihtoehtoisia riidanratkaisumenettelyjä myös tässä direktiivissä vahvistettuja oikeuksia ja velvollisuuksia koskevissa sopimuksen tekoa edeltävissä riidoissa, jotka liittyvät esimerkiksi ennen sopimuksen tekoa annettavia tietoja koskeviin vaatimuksiin, neuvontapalveluihin ja luottokelpoisuuden arviointiin sekä myös sellaisten luotonvälittäjien antamiin tietoihin, joille luotonantajat maksavat korvauksen ja joilla ei näin ollen ole suoraa sopimussuhdetta kuluttajiin. Tällaisten vaihtoehtoisten riitojenratkaisumenettelyjen ja niitä tarjoavien elimien olisi noudatettava direktiivissä 2013/11/EU vahvistettuja laatuvaatimuksia.

¹⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/11/EU, annettu 21 päivänä toukokuuta 2013, kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) (EUVL L 165, 18.6.2013, s. 63).

- (89) Jäsenvaltioiden olisi nimettävä toimivaltaiset viranomaiset, joiden tehtävänä on huolehtia tämän direktiivin täytäntöönpanosta, ja varmistettava, että kyseisille toimivaltaisille viranomaisille annetaan kaikki niiden tehtävien hoitamiseen tarvittavat tutkintaa ja täytäntöönpanoa koskevat valtuudet ja että niillä on tätä varten riittävät resurssit.
- Jäsenvaltioiden olisi myös voitava myöntää kansallisille viranomaisille valtuudet toteuttaa tuotteita koskevia interventiotoimia, jos luottotuotteet ovat kuluttajille haitallisia ja ne on poistettava markkinoilta. Jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava tämän direktiivin soveltamisalan kannalta merkityksellisiin erityyppisiin kuluttajaluottotuotteisiin liittyviä tietoja kuukausittaisista maksukyvyttömyysasteista.*** Eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi tehtävä tämän direktiivin mukaisten tehtäviensä suorittamisen kannalta tarpeellista keskinäistä yhteistyötä.
- (90) Jäsenvaltioiden olisi annettava säännökset seuraamuksista, joita sovelletaan tämän direktiivin perusteella annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen, ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Vaikka seuraamusten valinta on jäsenvaltioiden harkinnassa, säädettyjen seuraamusten olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden olisi ilmoitettava kyseisistä säännöistä ja toimenpiteistä komissiolle ja ilmoitettava sille viipymättä niihin vaikuttavista myöhemmistä muutoksista.

- (91) Nykyiset seuraamuksia koskevat kansalliset säännöt vaihtelevat merkittävästi unionissa. Kaikki jäsenvaltiot eivät etenkin varmista, että laajalle levinneestä rikkomuksesta tai laajalle levinneestä rikkomuksesta, jolla on unioninlaajuinen ulottuvuus, vastuussa oleville elinkeinonharjoittajille voidaan määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia sakkoja. Tietyissä tapauksissa kyseiset elinkeinonharjoittajat voivat olla myös yritysryhmä. Jotta voitaisiin varmistaa, että jäsenvaltioiden viranomaiset voivat määrätä tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia seuraamuksia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/2394¹⁹ mukaisten koordinoitujen tutkinta- ja täytäntöönpanotoimien kohteena olevista laajalle levinneistä rikkomuksista ja laajalle levinneistä rikkomuksista, joilla on unioninlaajuinen ulottuvuus, olisi otettava käyttöön sakkoja tällaisista rikkomuksista määrättävien seuraamusten yhtenä osana.
- (92) Avoimuuden ja kuluttajien luottamuksen lisäämiseksi toimivaltaisten viranomaisten olisi voitava julkistaa hallinnolliset seuraamukset, jotka määrätään tämän direktiivin nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden rikkomisen johdosta, jollei tällainen julkistaminen vakavasti vaaranna finanssimarkkinoita tai aiheuta suhteetonta vahinkoa osapuolille.

¹⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2017/2394, annettu 12 päivänä joulukuuta 2017, kuluttajansuojalainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten yhteistyöstä ja asetuksen (EY) N:o 2006/2004 kumoamisesta (EUVL L 345, 27.12.2017, s. 1).

(93) *Tämän direktiivin tehokasta toimintaa sekä edistymistä luottosopimusten kuluttajansuojan korkean tason takaavien sisämarkkinoiden luomisessa on tarkasteltava uudelleen. Komission olisi joka neljäs vuosi tarkasteltava tätä direktiiviä arvioidakseen tässä direktiivissä säädettyä 100 000 euron ylärajaa ja ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä maksettavan korvauksen laskennassa käytettäviä prosentiosuuksia sekä sitä, onko tämän direktiivin soveltamisala edelleen asianmukainen sellaisten luottosopimusten osalta, joiden vakuutena on muu kuin asuinkiinteistö. Kyseiseen arviointiin olisi sisällyttävä myös analyysi vihreää siirtymää tukevien kuluttajaluottojen markkinoiden kehityksestä ja arvio lisätoimenpiteiden tarpeesta tällaisten luottojen käytön parantamiseksi sekä arvio tämän direktiivin mukaisesti määrättyjen seuraamusten täytäntöönpanosta ja erityisesti niiden tehokkuudesta ja varoittavasta vaikutuksesta. Tätä direktiiviä arvioidessaan komission olisi analysoitava unionin talouden suuntauksia ja tilannetta asianomaisilla markkinoilla, kuten uusien rahoituspalvelujen muotojen ilmaantumista, digitaalisia suuntauksia sekä luottojen rajatylittävän tarjonnan määrää ja suuntauksia. Sen olisi myös tarkasteltava tämän direktiivin tehokkuutta, mukaan lukien siitä yrityksille ja kuluttajille aiheutuvat kustannukset ja hyödyt. Lisäksi joukkorahoitus on yhä yleisemmin kuluttajien saatavilla oleva rahoitusmuoto, jota käytetään tavallisesti pieniin menoihin tai investointeihin. Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/1503²⁰ suljetaan sen soveltamisalan ulkopuolelle kuluttajille tarjottavat joukkorahoituspalvelut, myös luoton myöntämistä helpottavat palvelut. Komission olisi arvioitava, tarvitaanko lisätoimenpiteitä sellaisten kuluttajien suojelemiseksi, jotka haluavat ottaa luottoa tai sijoittaa joukkorahoitusluottopalvelujen tarjoajan kautta.*

²⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/1503, annettu 7 päivänä lokakuuta 2020, yrityksille suunnatun joukkorahoituspalvelun eurooppalaisista tarjoajista sekä asetuksen (EU) 2017/1129 ja direktiivin (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 347, 20.10.2020, s. 1).

- (94) Kun otetaan huomioon markkinoiden kehitys digitalisaation ja luottojen rajatylittävän tarjonnan helpottamista koskevan tavoitteen valossa, jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitetta, joka on yhteisten sääntöjen antaminen kuluttajaluottoja koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten tiettyjen näkökohtien osalta, vaan se voidaan saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi.
- (95) Komissiolle olisi tämän direktiivin muiden kuin keskeisten osien muuttamiseksi siirrettävä valta hyväksyä säädösvallan siirron nojalla annettavia delegoituja säädöksiä SEUT 290 artiklan mukaisesti todellisen vuosikoron laskemiseen tarvittavien lisäoletusten osalta. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa²¹ vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

²¹ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (96) Jäsenvaltiot ovat selittävästä asiakirjoista 28 päivänä syyskuuta 2011 annetun jäsenvaltioiden ja komission yhteisen poliittisen lausuman²² mukaisesti sitoutuneet perustelluissa tapauksissa liittämään ilmoitukseen toimenpiteistä, jotka koskevat direktiivin saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä, yhden tai useamman asiakirjan, joista käy ilmi direktiivin osien ja kansallisen lainsäädännön osaksi saattamiseen tarkoitettujen välineiden vastaavien osien suhde. Tämän direktiivin osalta lainsäätäjää pitää tällaisten asiakirjojen toimittamista perusteltuna.
- (97) Kun otetaan huomioon niiden muutosten lukumäärä, joita direktiiviin 2008/48/EY on tarpeen tehdä kuluttajaluottojen alan kehityksen vuoksi, ja se, että unionin lainsäädännön olisi oltava selkeää, mainittu direktiivi olisi kumottava ja korvattava tällä direktiivillä.
- (98) Euroopan tietosuojavaltuutettua on kuultu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1725²³ 42 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja hän on antanut lausunnon 26 päivänä elokuuta 2021²⁴,

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

²² EUVL C 369, 17.12.2011, s. 14.

²³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2018/1725, annettu 23 päivänä lokakuuta 2018, luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta (EUVL L 295, 21.11.2018, s. 39).

²⁴ EUVL C 403, 6.10.2021, s. 5.

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde

Tässä direktiivissä vahvistetaan yhteinen kehys ■ kuluttajaluottosopimuksia ■ koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten tiettyjen näkökohtien yhdenmukaistamiseksi.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä direktiiviä sovelletaan luottosopimuksiin.

■

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta seuraaviin:

- a) luottosopimukset, joiden vakuutena on kiinnitys kiinteään omaisuuteen tai jäsenvaltiossa yleisesti käytetty muu vastaava vakuus, joka kohdistuu kiinteään ■ omaisuuteen, tai kiinteään ■ omaisuuteen liittyvä oikeus;
- b) luottosopimukset, joiden tarkoituksena on maa-alueen tai olemassa olevan tai suunnitellun rakennuksen, ***mukaan lukien elinkeino-, liike- tai ammattitoiminnassa käytetyt liiketilat***, omistusoikeuksien hankkiminen tai säilyttäminen;

- c) luottosopimukset, joissa luoton kokonaismäärä on yli 100 000 euroa;
- d) luottosopimukset, joilla työnantajat myöntävät työntekijöilleen sivutoimisesti luottoa joko korotta tai todellisella vuosikorolla, joka alittaa markkinoilla vallitsevan korkotason ja jota ei tarjota suurelle yleisölle;
- e) luottosopimukset, jotka tehdään Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/65/EU²⁵ 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyjen sijoituspalveluyritysten tai asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa määriteltyjen luottolaitosten kanssa ja joiden tarkoituksena on, että sijoittaja voi suorittaa liiketoimen yhdellä tai useammalla direktiivin 2014/65/EU liitteessä I olevassa C osassa luetellulla rahoitusvälineellä, silloin kun luoton myöntävä sijoituspalveluyritys tai luottolaitos on osallisena kyseisessä liiketoimessa;
- f) luottosopimukset, jotka ovat seuraus tuomioistuimessa tai muun lakisääteisen viranomaisen luona tehdystä sovintoratkaisusta;

²⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/65/EU, annettu 15 päivänä toukokuuta 2014, rahoitusvälineiden markkinoista sekä direktiivin 2002/92/EY ja direktiivin 2011/61/EU muuttamisesta (EUVL L 173, 12.6.2014, s. 349).

- g) *vuokra- tai leasingsopimukset, jos tällaisessa sopimuksessa tai erillisessä sopimuksessa ei ole määräystä veloitteesta tai optiosta lunastaa sopimuksen kohdetta;*
- h) *maksunlykkäykset, joiden nojalla*
- i) *tavaroiden toimittaja tai palvelujen suorittaja, ilman luottoa tarjoavaa kolmatta osapuolta, antaa kuluttajalle aikaa maksaa kyseisen tavaroiden toimittajan tai palvelujen suorittajan toimittamista tavaroista tai sen suorittamista palveluista;*
 - ii) *ostohinta on maksettava ilman korkoa ja muita maksuja ja siitä veloitetaan ainoastaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti maksuviivästysten vuoksi kuluttajan maksettavaksi tulevia rajoitettuja maksuja; ja*
 - iii) *maksu on suoritettava kokonaan 50 päivän kuluessa tavarantoimituksesta tai palvelun suorittamisesta.*

Jos on kyse sellaisten tavaroiden toimittajien tai palvelujen suorittajien tarjoamista maksunlykkäyksistä, jotka eivät ole suosituksessa 2003/361/EY määriteltyjä mikroyrityksiä tai pieniä tai keskisuuria yrityksiä, silloin kun tällaiset toimittajat tai suorittajat tarjoavat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2015/1535²⁶ 1 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja tietoyhteiskunnan palveluja, jotka muodostuvat kuluttajien kanssa tehtyjen, tavaroiden myyntiä tai palvelujen suorittamista koskevien, direktiivin 2011/83/EU 2 artiklan 7 alakohdassa tarkoitettujen etäsopimusten tekemisestä, tätä kyseisen direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jättämistä sovelletaan vain, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- i) *kolmas osapuoli ei tarjoa eikä osta luottoa;*
- ii) *maksu on suoritettava kokonaisuudessaan 14 päivän kuluessa tavaroiden toimittamisesta tai palvelujen suorittamisesta; ja*

²⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2015/1535, annettu 9 päivänä syyskuuta 2015, teknisiä määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevia määräyksiä koskevien tietojen toimittamisesta noudatettavasta menettelystä (EUVL L 241, 17.9.2015, s. 1).

*iii) ostohinta on maksettava ilman korkoa ja muita maksuja ja siitä
veloitetaan ainoastaan kansallisen lainsäädännön mukaisesti
maksuviivästysten vuoksi kuluttajan maksettavaksi tulevia rajoitettuja
maksuja;*

- i) luottosopimukset, jotka koskevat maksutonta olemassa olevan velan maksamisen lykkäystä;
- j) luottosopimukset, joissa kuluttajan on vakuutena annettava luotonantajan haltuun jokin tavara ja kuluttajan vastuu rajoitetaan tarkasti kyseiseen vakuutena annettuun tavaraan;
- k) luottosopimukset, jotka koskevat lainoja, joita jonkin säännöksen nojalla myönnetään rajatulle yleisölle yleishyödyllisessä tarkoituksessa markkinoilla vallitsevaa lainakorkoa alemmalla korolla tai korotta taikka muilla ehdoin, jotka ovat markkinoilla vallitsevia ehtoja edullisemmat kuluttajan kannalta;
- l) luottosopimukset, jotka ovat olemassa ... päivänä ...kuuta ... [***kolme vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivän jälkeen***]; 23 ja 24 artiklaa, 25 artiklan 1 kohdan toista virkettä, 25 artiklan 2 kohtaa sekä 28 ja 39 artiklaa sovelletaan kuitenkin kaikkiin toistaiseksi voimassa oleviin luottosopimuksiin, jotka ovat olemassa ... päivänä ...kuuta ... [***kolme vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivän jälkeen***].

3. Sen estämättä, mitä 2 kohdan c alakohdassa säädetään, tätä direktiiviä sovelletaan sellaisiin ■ luottosopimuksiin, joiden luoton kokonaismäärä on yli 100 000 euroa, ***joiden vakuutena ei ole kiinnitys kiinteään omaisuuteen tai jäsenvaltiossa yleisesti käytetty muu vastaava vakuus, joka kohdistuu kiinteään omaisuuteen, tai kiinteään omaisuuteen liittyvä oikeus*** ja joiden tarkoituksena on kiinteän asunto-omaisuuden kunnostaminen luotolla.

4. Luottosopimukseen, joissa luotto myönnetään tili- tai luottorajan ylitysmahdollisuutena, *sovelletaan* ainoastaan *seuraavia artikloja*:
- a) 1, 2, 3, 17, 19, 25, 31, 35, 36 ja 39–50 artikla; ja
 - b) 18 artikla, jolleivät jäsenvaltiot muuta päättä.
5. *Jäsenvaltiot voivat jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle maksuaikakortin muodossa olevat luottosopimukset,*
- a) *jotka ovat luotto- tai maksulaitoksen tarjoamia;*
 - b) *joiden ehtojen mukaan luotto on maksettava takaisin 40 päivän kuluessa; ja*
 - c) *jotka ovat korottomia ja joista veloitetaan vain rajoitettuja maksupalvelun tarjoamiseen liittyviä maksuja.*
6. Jäsenvaltiot voivat säätää, että ainoastaan 1, 2, 3, 7, 8, 11, 19 ja 20 artiklaa, 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a–h ja l alakohtaa, 21 artiklan 3 kohtaa, 23 ja 25 artiklaa sekä 28–50 artiklaa sovelletaan luottosopimukseen, jotka tekee organisaatio, jonka jäseniä voivat olla vain tietyssä paikassa asuvat tai työskentelevät henkilöt, tietyn työnantajan palveluksessa tai sen palveluksesta eläkkeellä olevat työntekijät taikka henkilöt, jotka täyttävät kansallisessa lainsäädännössä asetetut edellytykset, joiden mukaan jäsenten välillä katsotaan olevan yhdysside, ja joka täyttää kaikki seuraavat edellytykset:
- a) se on perustettu jäsentensä keskinäiseksi hyödyksi;

- b) se ei tuota voittoa muille kuin jäsenilleen;
- c) se täyttää kansallisessa lainsäädännössä vaaditun sosiaalisen tarkoituksen;
- d) se ottaa vastaan ja hoitaa ainoastaan jäsentensä säästöjä ja tarjoaa luotonsaantimahdollisuuksia ainoastaan jäsenilleen;
- e) se tarjoaa luottoja, joiden todellinen vuosikorko on tavanomaista markkinoilla vallitsevaa korkoa alhaisempi tai joiden todelliselle vuosikorolle on kansallisessa lainsäädännössä asetettu yläraja.

Jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta tätä direktiiviä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuna organisaation tekemiin luottosopimuksiin, jos kaikkien sen tekemien voimassa olevien luottosopimusten kokonaisarvo on vähäpätöinen suhteessa kaikkien siinä jäsenvaltiossa, jossa organisaatio sijaitsee, voimassa olevien luottosopimusten kokonaisarvoon ja jos kaikkien tällaisten organisaatioiden kyseisessä jäsenvaltiossa tekemien kaikkien voimassa olevien luottosopimusten kokonaisarvo on alle 1 prosentti kaikkien kyseisessä jäsenvaltiossa tehtyjen voimassa olevien luottosopimusten kokonaisarvosta.

Jäsenvaltioiden on vuosittain tarkastettava uudelleen, täytyvätkö tällaisen toisessa alakohdassa tarkoitetun vapautuksen soveltamisen edellytykset edelleen, ja toteutettava tarvittavat toimet vapautuksen peruuttamiseksi, jos ne katsovat, etteivät edellytykset enää täyty.

7. Jäsenvaltiot voivat säätää, että vain 1, 2, 3, 7, 8, 11, 19 ja 20 artiklaa, 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a–h, l ja r alakohtaa, 21 artiklan 3 kohtaa, 23, 25, 28–38 ja 40–50 artiklaa sovelletaan luotonantajan ja kuluttajan *välisiin* luottosopimukseen maksujen lykkäämisen tai takaisinmaksun menetelmien osalta, kun kuluttaja *ei ole noudattanut tai ei todennäköisesti noudata* alkuperäistä luottosopimusta, ja jos seuraavat edellytykset täyttyvät:
- a) järjestelyn avulla vältetään todennäköisesti kuluttajan sopimuksen noudattamatta jättämistä koskeva tuomioistuinmenettely;
 - b) ehdot eivät kuluttajan suostuessa järjestelyyn muuttuisi kuluttajan kannalta epäedullisemmiksi kuin ne, joista on määrätty alkuperäisessä luottosopimuksessa.

8. Jäsenvaltiot voivat säätää, että 8 artiklan 3 kohdan d, e ja f alakohtaa, 10 artiklan 5 kohtaa, 11 artiklan 4 kohtaa ja 21 artiklan 3 kohtaa ei sovelleta yhteen tai useampaan seuraavista luottosopimuksista:

- a) luottosopimukset, joiden mukaisen luoton kokonaismäärä on alle 200 euroa;**
- b) luottosopimukset, joiden mukaan luotto myönnetään ilman korkoa ja muita maksuja;**
- c) luottosopimukset, joiden nojalla luotto on maksettava takaisin kolmen kuukauden kuluessa ja joissa edellytetään vain vähäisten maksujen suorittamista.**

3 artikla
Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan

- 1) 'kuluttajalla' luonnollista henkilöä, joka toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino-, liike- tai ammattitoimintaansa;
- 2) 'luotonantajalla' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka elinkeino-, liike- tai ammattitoiminnassaan myöntää tai lupaa myöntää luottoja;

3) 'luottosopimuksella' sopimusta, jonka mukaan luotonantaja myöntää tai lupaa myöntää kuluttajalle luottoa maksun lykkäyksen, lainan tai muun vastaavan taloudellisen järjestelyn muodossa, lukuun ottamatta palvelujen jatkuvaa suorittamista tai samantyyppisten tavaroiden jatkuvaa toimittamista koskevia sopimuksia, joiden mukaan kuluttaja maksaa palvelut tai tavarat niiden toimittamisen ajan maksuerissä;

4) *'lisäpalvelulla' kuluttajalle yhdessä luottosopimuksen kanssa tarjottua palvelua;*

■

5) 'kuluttajalle aiheutuvilla luoton kokonaiskustannuksilla' kaikkia kustannuksia, mukaan luettuina korko, palkkiot, verot ja muunlaiset maksut, jotka kuluttajan on maksettava luottosopimuksen yhteydessä ■ ja jotka ovat luotonantajan tiedossa, ■ notaarikuluja lukuun ottamatta; kuluttajalle aiheutuviin luoton kokonaiskustannuksiin kuuluvat myös luottosopimukseen liittyvien lisäpalveluiden kustannukset, *etenkin vakuutusmaksut*, jos tällaisia lisäpalveluja koskevan sopimuksen tekeminen on pakollista luoton saamiseksi tai sen saamiseksi markkinoiduin ehdoin;

- 6) 'kuluttajan maksettavaksi tulevalla kokonaismäärällä' luoton kokonaismäärän ja kuluttajalle aiheutuvien luoton kokonaiskustannusten yhteismäärää;
- 7) 'todellisella vuosikorolla' kuluttajalle aiheutuvia luoton kokonaiskustannuksia ilmaistuna luoton kokonaismäärän vuosikorkona ja *laskettuna 30* artiklassa *esitetyllä tavalla*;
- 8) 'lainakorolla' korkoa, joka ilmoitetaan nostetun luoton määrään vuositasolla sovellettuna kiinteänä tai vaihtuvana prosenttilukuna;
- 9) 'kiinteällä lainakorolla' luotonantajan ■ ja kuluttajan luottosopimuksessa ■ sopimaa lainakorkoa luottosopimuksen ■ koko keston ajaksi tai luotonantajan ■ ja kuluttajan luottosopimuksessa ■ tietyiksi kausiksi sopimia useita lainakorkoja, jotka asetetaan ainoastaan määrättyä kiinteää prosenttilukua käyttäen; jos kaikkia lainakorkoja ei määritellä luottosopimuksessa ■ , lainakoron katsotaan olevan kiinteä vain niinä kausina, joina lainakorko on määritelty ainoastaan luottosopimuksen ■ tekohetkellä sovittuna tiettyä kiinteänä prosenttilukuna;

- 10) 'luoton kokonaismäärällä' luottorajaa tai luottosopimuksen ■ mukaisesti käyttöön annettavaa kokonaismäärää;
- 11) 'pysyvällä välineellä' välinettä, jonka avulla kuluttaja voi tallentaa hänelle henkilökohtaisesti osoitettuja tietoja siten, että tiedot ovat helposti saatavilla myöhempää käyttöä varten tietojen käyttötarkoituksen kannalta asianmukaisen ajan, ja joka mahdollistaa tallennettujen tietojen tulostamisen muuttumattomina;
- 12) 'luotonvälittäjällä' luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka ei toimi luotonantajana tai notaarina ja joka ei suoraan tai välillisesti pelkästään tutustuta kuluttajaa luotonantajaan ja joka elinkeino-, liike- tai ammattitoiminnassaan rahallista tai muuna taloudellisena etuna sovittua *vastiketta* vastaan:
 - a) esittelee tai tarjoaa kuluttajille luottosopimuksia;
 - b) avustaa kuluttajia tekemällä luottosopimusten suhteen muita kuin a alakohdassa tarkoitettuja valmisteluja tai muita sopimuksen tekoa edeltäviä hallinnointitoimia; tai
 - c) tekee luotonantajan puolesta luottosopimuksia kuluttajien kanssa;

- 13) 'ennen sopimuksen tekoa annettavilla tiedoilla' tietoja, **jotka annetaan ennen kuin luottosopimus tai tapauksen mukaan sitovan tarjouksen tekeminen sitoo kuluttajaa ja joita** kuluttaja tarvitsee voidakseen vertailla erilaisia luottotarjouksia ja tehdä tietoon perustuvan päätöksen luottosopimuksen tekemisestä;
- 14) 'profiloinnilla' asetuksen (EU) 2016/679 4 artiklan 4 alakohdassa määriteltyä profilointia;
- 15) 'kytkeykaupalla' luottosopimuksen ■ tarjoamista tai myymistä samassa paketissa muiden erillisten finanssituotteiden tai -palvelujen kanssa siten, että kuluttajalle ei tarjota luottosopimusta erikseen;
- 16) 'yhdistetyllä tarjouksella' luottosopimuksen ■ tarjoamista tai myymistä samassa paketissa muiden erillisten finanssituotteiden tai -palvelujen kanssa siten, että luottosopimusta tarjotaan kuluttajalle myös erikseen mutta ei välttämättä samoin ehdoin kuin silloin, kun sitä tarjotaan yhdistettynä kyseisiin muihin tuotteisiin tai palveluihin;

- 17) 'neuvontapalveluilla' kuluttajalle annettavia luottosopimuksiin ■ liittyvää päätöksentekoa koskevia henkilökohtaisia suosituksia, jotka eivät ole osa luotonmyöntöprosessia eivätkä osa 12 alakohdassa esitettyä luotonvälittämistoimintaa;
- 18) 'tilinylitysmahdollisuudella' nimenomaista luottosopimusta, jossa luotonantaja antaa kuluttajan saataville varoja, jotka ylittävät kuluttajan käyttötilin saldon;
- 19) 'tili- tai luottorajan ylityksellä' hiljaisesti hyväksyttyä tilinylitystä, jossa luotonantaja antaa kuluttajan saataville varoja, jotka ylittävät kuluttajan käyttötilin saldon tai sovitun tilinylitysmahdollisuuden;
- 20) 'liitännäisellä luottosopimuksella' luottosopimusta ■ , jossa
- a) kyseinen luotto tai kyseiset palvelut käytetään yksinomaan tietyn tavaran toimittamista tai tietyn palvelun suorittamista koskevan sopimuksen rahoittamiseen, ja

b) kyseiset kaksi sopimusta muodostavat objektiivisesti katsottuna kaupallisen kokonaisuuden; kaupallisen kokonaisuuden katsotaan olevan olemassa, kun tavaroiden toimittaja tai palveluiden suorittaja rahoittaa itse kuluttajalle myönnettävän luoton tai, jos kolmas osapuoli rahoittaa luoton, kun luotonantaja hyödyntää tavaroiden toimittajan tai palveluiden suorittajan palveluita luottosopimuksen *markkinoinnin*, tekemisen tai valmistelun yhteydessä taikka tietyt tavarat tai tietyn palvelun suorittaminen on nimenomaisesti yksilöity luottosopimuksessa ;

21) 'ennenaikaisella takaisinmaksulla' kuluttajan luottosopimuksen mukaisten velvollisuuksien täysimääräistä tai osittaista täyttämistä *ennen luottosopimuksessa sovittua päivämäärää*;

█

- 22) 'velkaneuvontapalveluilla' henkilökohtaista teknistä, oikeudellista tai psykologista apua, jota riippumattomat ammattimaiset toimijat, *jotka eivät ole esimerkiksi tässä direktiivissä määriteltyjä luotonantajia tai luotonvälittäjiä tai Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2021/2167²⁷ 3 artiklan 6 ja 8 alakohdassa määriteltyjä luotonostajia tai luotonhallinnoijia*, antavat sellaisten kuluttajien hyväksi, joilla on tai saattaa olla vaikeuksia täyttää taloudelliset sitoumuksensa.

4 artikla

Euroina ilmoitettujen määrien muuntaminen kansalliseksi valuutaksi

1. Tätä direktiiviä sovellettaessa niiden jäsenvaltioiden, jotka muuntavat euroina ilmoitetut määrät kansalliseksi valuutakseen, on käytettävä kyseisessä muuntamisessa ensi vaiheessa ... päivänä ...kuuta ... [tämän direktiivin voimaantulopäivänä] voimassa olevaa vaihtokurssia.
2. Jäsenvaltiot voivat pyöristää 1 kohdassa tarkoitettujen muuntamisen tuloksena saadut määrät edellyttäen, että tällainen pyöristys on enintään 10 euroa.

²⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2021/2167, annettu 24 päivänä marraskuuta 2021, luotonhallinnoijista ja luotonostajista sekä direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU muuttamisesta (EUVL L 438, 8.12.2021, s. 1).

5 artikla

Velvoite antaa kuluttajille tietoja maksutta

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kun kuluttajille annetaan tietoja tämän direktiivin mukaisesti, tällaiset tiedot annetaan heille maksutta *riippumatta siitä, millä välineillä ne toimitetaan*.

6 artikla

Syrjimättömyys

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luoton myöntämisen edellytykset eivät syrji unionissa laillisesti asuvia kuluttajia heidän kansalaisuutensa tai asuinpaikkansa perusteella tai minkään Euroopan unionin perusoikeuskirjan 21 artiklassa tarkoitetun syyn vuoksi, kun kyseiset kuluttajat pyytävät tai tekevät luottosopimuksia tai kun heillä on voimassa olevia luottosopimuksia *unionissa*.

Ensimmäinen kohta ei rajoita mahdollisuutta tarjota erilaisia luotonsaannin edellytyksiä, jos kyseiset erilaiset edellytykset perustellaan asianmukaisesti objektiivisin kriteerein.

II LUKU

ENNEN LUOTTOSOPIMUKSEN ■ TEKEMISTÄ ANNETTAVAT TIEDOT

7 artikla

Luottosopimusten ■ mainonta ja markkinointi

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luottosopimuksia ■ koskeva mainonta- ja markkinointiviestintä on asiallista ja selkeää ja että se ei ole harhaanjohtavaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2005/29/EY soveltamista. Tällaisessa mainonta- ja markkinointiviestinnässä on kiellettävä sellaisten sanamuotojen käyttö, jotka voivat herättää kuluttajassa väärä odotuksia luoton saatavuudesta tai kustannuksista ***tai kuluttajan maksettavaksi tulevasta kokonaisuudesta.***

8 artikla

Luottosopimusten ■ mainonnassa ilmoitettavat vakiotiedot

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luottosopimuksia koskevaan mainontaan ***sisältyy selkeä ja näkyvä varoitus, jolla kuluttajat tehdään tietoisiksi siitä, että lainan ottaminen maksaa käyttämällä sanamuotoa ”Varoitus! Lainan ottaminen maksaa” tai vastaavaa sanamuotoa.***
2. ***Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luottosopimuksia koskeva mainonta,*** jossa ilmoitetaan korko tai kuluttajalle aiheutuvia luoton kustannuksia koskevia lukuja, sisältää vakiotiedot tämän artiklan mukaisesti.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua velvollisuutta ei sovelleta, jos kansallisessa lainsäädännössä vaaditaan ilmoittamaan todellinen vuosikorko luottosopimuksia ■ koskevassa mainonnassa, jossa ei ilmoiteta korkoa tai kuluttajalle aiheutuvia luoton kustannuksia koskevia lukuja ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettulla tavalla.

3. Vakiotietojen on oltava helposti luettavissa tai tarvittaessa selvästi kuultavissa ja mukautettuja mainonnassa käytettävän viestimen teknisiin rajoitteisiin, ja niissä on mainittava kaikki seuraavat tiedot selkeästi, tiiviisti ja näkyvästi ■ :
- a) luoton korko, kiinteänä tai vaihtuvana tai molempina, sekä yksityiskohtaiset tiedot kaikista sovellettavista maksuista, jotka sisältyvät kuluttajalle aiheutuviin luoton kokonaiskustannuksiin;
 - b) luoton kokonaismäärä;
 - c) todellinen vuosikorko;
 - d) tapauksen mukaan luottosopimuksen ■ kesto;
 - e) jos on kyse tiettyjen tavaroiden tai palvelujen maksun lykkäyksenä myönnettävästä luotosta, käteishinta ja mahdollisten ennakkomaksujen määrä;
 - f) tapauksen mukaan kuluttajan maksettavaksi tuleva kokonaismäärä ja maksuerien määrä.

Erityisissä ja perustelluissa tapauksissa, joissa ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen vakiotietojen toimittamiseen käytetty viestin ei mahdollista tietojen visuaalista esittämistä, kyseisen alakohdan e ja f alakohtaa ei sovelleta.

4. ***Edellä 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut vakiotiedot on esitettävä edustavan esimerkin avulla.***
5. Jos luottosopimukseen ■ liittyvää lisäpalvelua koskevan sopimuksen tekeminen on pakollinen edellytys luoton saamiseksi tai sen saamiseksi markkinoiduin ehdoin eikä kyseisen palvelun kustannuksia voida määrittää ennakoon, 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa vakiotiedoissa on mainittava selkeästi, tiiviisti ja näkyvästi velvollisuus tehdä kyseinen sopimus.
6. ***Erityisissä ja perustelluissa tapauksissa, joissa tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen vakiotietojen toimittamiseen käytetty sähköinen viestin ei mahdollista tietojen visuaalista esittämistä näkyvällä ja selkeällä tavalla, kuluttajan on päästävä kyseisen kohdan ensimmäisen alakohdan e ja f alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin napauttamalla, vierittämällä tai pyyhkäisemällä, sanotun kuitenkin rajoittamatta direktiivin 2005/29/EY soveltamista.***

7. *Jäsenvaltioiden on kiellettävä luottotuotteiden mainonta,*
- a) *jossa kannustetaan kuluttajia hakemaan luottoa ehdottamalla, että luotto parantaisi kyseisten kuluttajien taloudellista tilannetta;*
 - b) *jossa mainitaan, että maksamatta olevilla luottosopimuksilla tai tietokantoihin rekisteröidyillä luotoilla on vain vähän vaikutusta tai niillä ei ole lainkaan vaikutusta luottihakemuksen arviointiin;*
 - c) *jossa annetaan väärä kuva siitä, että luotto johtaa taloudellisten resurssien kasvuun, korvaa säästöt tai voi nostaa kuluttajan elintaso.*
8. *Jäsenvaltiot voivat muun muassa kieltää luottotuotteiden mainonnan,*
- a) *jossa korostetaan, kuinka helposti tai nopeasti luottoa voi saada;*
 - b) *jossa todetaan, että alennuksen ehtona on luoton ottaminen;*
 - c) *jossa tarjotaan yli kolmen kuukauden mittaisia maksuajan pidennyksiä luoton takaisinmaksua varten.*

9 artikla
Yleiset tiedot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajat tai tapauksen mukaan luotonvälittäjät asettavat luottosopimuksia ■ koskevat selkeät ja ymmärrettävät yleiset tiedot aina kuluttajien saataville paperilla tai ***kuluttajan valitsemalla*** muulla pysyvällä välineellä.

Luottosopimuksia koskevat yleiset tiedot, jotka luotonantajat tai tapauksen mukaan luotonvälittäjät asettavat saataville tiloissaan, on asetettava kuluttajien saataville vähintään paperilla.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin yleisiin tietoihin on kuuluttava ainakin seuraavat tiedot:
- a) tietojen antajan henkilöllisyys, käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite;
 - b) tarkoitukset, joihin luottoa voidaan käyttää;
 - c) luottosopimuksen ■ mahdollinen kesto;

- d) tarjolla olevat lainakorkotyypit ja tieto siitä, onko kyse kiinteästä tai vaihtuvasta korosta tai molemmista, sekä lyhyt kuvaus kiinteän ja vaihtuvan koron ominaisuuksista, mukaan lukien niiden merkitys kuluttajalle;
- e) edustava esimerkki luoton kokonaismäärästä, kuluttajalle aiheutuvista luoton kokonaiskustannuksista, kuluttajan maksettavaksi tulevasta kokonaismäärästä ja todellisesta vuosikorosta;
- f) tieto mahdollisista luottosopimuksen ■ yhteydessä maksettavista lisäkustannuksista, jotka eivät sisälly kuluttajalle aiheutuviin luoton kokonaiskustannuksiin;
- g) tieto eri vaihtoehtoista, joita voidaan käyttää maksettaessa luotto takaisin luotonantajalle, mukaan luettuna säännöllisesti suoritettavien maksuerien lukumäärä, maksuvälit ja suuruus;
- h) selvitys ennenaikaiseen takaisinmaksuun välittömästi liittyvistä ehdoista;
- i) selvitys peruuttamisoikeudesta;
- j) tieto lisäpalveluista, jotka kuluttaja joutuu hankkimaan luoton saamiseksi tai sen saamiseksi markkinoituin ehdoin, ja soveltuvissa tapauksissa maininta siitä, että lisäpalvelut voi ostaa palveluntarjoajalta, joka ei ole luotonantaja; sekä
- k) yleinen varoitus mahdollisista seurauksista, jotka aiheutuvat luottosopimukseen ■ liittyvien sitoumusten täyttämättä jättämisestä.

Ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ja tapauksen mukaan luotonvälittäjä ■ toimittavat kuluttajalle luotonantajan ■ tarjoamien luottoehtojen ja tarvittaessa kuluttajan ilmaisemien toiveiden ja antamien tietojen pohjalta *selkeät ja ymmärrettävät* ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot, jotka ovat tarpeen eri tarjousten vertailemiseksi, jotta kuluttaja voi tehdä tietoon perustuvan päätöksen luottosopimuksen ■ tekemisestä. Tällaiset ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot on toimitettava kuluttajalle *hyvissä ajoin* ennen kuin mikään luottosopimus tai -tarjous sitoo kuluttajaa, *myös silloin, kun käytetään direktiivin 2002/65/EY 2 artiklan e alakohdassa määriteltyjä etäviestintävälineitä*.

Siinä tapauksessa, että tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot toimitetaan myöhemmin kuin yhtä päivää ennen kuin luottosopimus tai -tarjous sitoo kuluttajaa, ■ jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ja tapauksen mukaan luotonvälittäjä ■ lähettävät kuluttajalle muistutuksen mahdollisuudesta peruuttaa luottosopimus ■ sekä peruuttamisen yhteydessä 26 artiklan mukaisesti noudatettavasta menettelystä. Kyseinen muistutus on toimitettava kuluttajalle paperilla tai *kuluttajan valitsemalla ja luottosopimuksessa yksilöidyllä* muulla pysyvällä välineellä *yhdestä seitsemään päivän kuluessa* luottosopimuksen tekemisestä ■ tai tapauksen mukaan, kun kuluttaja on tehnyt sitovan luottotarjouksen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen ennen sopimuksen tekoa annettavien tietojen toimitettavuus paperilla tai ***kuluttajan valitsemalla*** muulla pysyvällä välineellä liitteessä I esitetyllä ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeella. Kaikki lomakkeessa annetut tiedot on esitettävä yhtä näkyvästi. Luotonantajan katsotaan täyttäneen tässä kohdassa ja direktiivin 2002/65/EY 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt tiedonantovaatimukset, jos kyseinen luotonantaja on toimittanut kyseisen lomakkeen.
3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa ennen sopimuksen tekoa annettavissa tiedoissa on mainittava ***näkyvästi*** kaikki seuraavat tiedot ”***Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot***” -lomakkeen ensimmäisessä osassa:
- a) ***luotonantajan sekä tapauksen mukaan*** sopimuksen tekoon osallistuneen luotonvälittäjän henkilöllisyys;
 - b) luoton ***kokonaismäärä***;
 - c) ***luottosopimuksen kesto***;
 - d) ***lainakorko tai kaikki lainakorot, jos eri tilanteissa sovelletaan erilaisia lainakorkoja***;

- e) *todellinen vuosikorko ja kuluttajan maksettavaksi tuleva kokonaismäärä;*
- f) *tavarat tai palvelut ja niiden käteishinta, kun kyse on tiettyjen tavaroiden tai palvelujen maksun lykkäyksenä myönnettävästä luotosta tai liitännäisistä luottosopimuksista;*
- g) *maksuviivästyksistä aiheutuvat kulut, esimerkiksi maksuviivästysten tapauksessa sovellettava korko ja sen mukauttamista koskevat järjestelyt sekä mahdolliset sopimusehtojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvat maksut;*
- h) *kuluttajan suoritettaviksi tulevien maksujen suuruus, lukumäärä ja maksuvälit sekä tarvittaessa järjestys, jonka mukaisesti maksut osoitetaan eri saatavien lyhentämiseksi silloin, kun saatavista peritään erisuuruisia lainakorkoja;*
- i) *varoitusta maksulainlyönnin tai -viivästyksen seuraamuksista;*
- j) *peruuttamisoikeuden olemassaolo tai puuttuminen ja tapauksen mukaan peruuttamisaika;*

- k) *ennenaikaista takaisinmaksua koskevan oikeuden olemassaolo ja tarvittaessa tiedot luotonantajan oikeudesta korvaukseen;*
- l) *luotonantajan käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite sekä tapauksen mukaan sopimuksen tekoon osallistuneen luotonvälittäjän käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite.*

■

4. *Jos kaikkia 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei voida esittää näkyvästi yhdellä sivulla, ne on esitettävä ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen ensimmäisessä osassa enintään kahdella sivulla. Tällöin kyseisen kohdan a–g alakohdassa tarkoitettut tiedot on esitettävä lomakkeen ensimmäisellä sivulla.*

5. *Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa ennen sopimuksen tekoa annettavissa tiedoissa on mainittava kaikki seuraavat tiedot, jotka on esitettävä 3 kohdassa lueteltujen tietojen jälkeen ja niistä selvästi erillään:*

- a) luottotyyppi;
- b) *luoton nostoa koskevat ehdot;*
- c) *jos eri tilanteissa sovelletaan erilaisia lainakorkoja, kunkin lainakoron soveltamista koskevat ehdot ja, tapauksen mukaan, kuhunkin alkuperäiseen lainakorkoon sovellettava indeksi tai viitekorko sekä kunkin lainakoron muuttumiseen liittyvät kaudet, ehdot ja menettelyt;*

- d) jos luottosopimuksessa on sovittu eri luotonnostotavoista, joihin sovelletaan erisuuruisia maksuja tai lainakorkoja, ja jos luotonantaja soveltaa liitteessä III olevan II osan b alakohdan mukaista olettaa, ilmoitus siitä, että muut luotonnostojärjestelyt voivat kyseisentyypisessä luottosopimuksessa johtaa suurempaan todelliseen vuosikorkoon;*
- e) tapauksen mukaan tilinhoitomaksut yhdestä tai useammasta pakollisesta tilistä, joille kirjataan sekä maksu- että luotonnostotapahtumat, sellaisen maksuvälineen käyttömaksut, jota käytetään sekä maksujen suorittamiseen että luoton nostamiseen, ja kaikki luottosopimuksesta ■ aiheutuvat muut maksut sekä ehdot, joiden mukaisesti mitä tahansa kyseisistä maksuista voidaan muuttaa;
- f) edustava esimerkki todellisesta vuosikorosta ja kuluttajan maksettavaksi tulevasta kokonaismäärästä siten, että viitataan kaikkiin kyseisen koron laskemiseen käytettyihin oletuksiin; jos kuluttaja on ilmoittanut luotonantajalle yhdestä tai useammasta haluamansa luoton osatekijästä, kuten luottosopimuksen kestosta ja luoton kokonaismäärästä, luotonantajan on otettava kyseiset osatekijät huomioon;*
- g) tapauksen mukaan mahdolliset kustannukset, jotka kuluttajan on maksettava notaarille luottosopimuksen ■ tekemisestä;

- h)** mahdollinen velvollisuus tehdä luottosopimukseen ■ liittyvä lisäpalvelua koskeva sopimus, jos tällaisen sopimuksen tekeminen on pakollinen edellytys luoton saamiseksi tai sen saamiseksi markkinoiduin ehdoin;
- i)** *tapauksen mukaan vaadittavat vakuudet;*
- j)** *tapauksen mukaan tiedot siitä, miten luotonantajan korvaus määritetään ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä;*
- k)** *kuluttajan oikeus saada 19 artiklan 6 kohdan nojalla välittömästi ja maksutta tieto luottokelpoisuutensa arvioimiseksi tietokantaan tehdyn haun tuloksesta;*
- l)** *kuluttajan tämän artiklan 8 kohdassa esitetty oikeus saada pyynnöstä paperilla tai muulla pysyvällä välineellä ja maksutta jäljennös luottosopimusluonnoksesta edellyttäen, että luotonantaja on pyynnön esittämishetkellä halukas tekemään luottosopimuksen;*
- m)** *tapauksen mukaan maininta siitä, että hinta on yksilöity automaattisen tietojenkäsittelyn perusteella, profilointi mukaan luettuna;*
- n)** *tapauksen mukaan ajanjakso, jonka ajan tämän artiklan mukaisesti toimitetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot sitovat luotonantajaa;*

- o) kuluttajan mahdollisuus käyttää tuomioistuimen ulkopuolisia valitus- ja oikeussuojamenettelyjä ja menettelyt niiden käyttämiseksi;*
- p) varoitus ja selvitys oikeudellisista ja taloudellisista seurauksista, joita aiheutuu kyseessä olevaan luottosopimukseen liittyvien muiden sitoumusten noudattamatta jättämisestä;*
- q) takaisinmaksuaikataulu, joka sisältää kaikki maksut ja takaisinmaksut luottosopimuksen keston ajalta, mukaan lukien samanaikaisesti myytävien luottosopimukseen liittyvien lisäpalvelujen maksut ja takaisinmaksut, siten, että jos eri tilanteissa sovelletaan erilaisia lainakorkoja, maksut ja takaisinmaksut perustuvat lainakoron kohtuullisiin korotuksiin.*

Kun luottosopimuksessa viitataan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/1011²⁸ 3 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa määriteltyyn vertailuarvoon, kyseisen vertailuarvon nimi ja sen hallinnoijan nimi sekä kyseisen vertailuarvon mahdolliset vaikutukset kuluttajaan on mainittava erillisessä asiakirjassa, joka voidaan liittää ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeeseen.

²⁸ *Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/1011, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2016, rahoitusvälineissä ja rahoitussopimuksissa vertailuarvoina tai sijoitusrahastojen arvonkehityksen mittaamisessa käytettävistä indekseistä ja direktiivien 2008/48/EY ja 2014/17/EU sekä asetuksen (EU) N:o 596/2014 muuttamisesta (EUVL L 171, 29.6.2016, s. 1).*

6. ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeessa esitettävien tietojen on oltava yhdenmukaiset. Niiden on oltava selvästi luettavissa ja niissä on otettava huomioon sen välineen tekniset rajoitukset, jolla ne esitetään. Tiedot on esitettävä asianmukaisella ja sopivalla tavalla eri kanavissa **ottaen huomioon yhteentoimivuus**.

Kaikkien lisätietojen, jotka luotonantaja mahdollisesti antaa kuluttajalle, on oltava **selvästi luettavissa, ja** ne on annettava erillisessä asiakirjassa, joka voidaan liittää ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeeseen.

7. Poiketen siitä, mitä **tämän artiklan 5** kohdassa säädetään, käytettäessä direktiivin 2002/65/EY 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua puhelinviestintää on kyseisen direktiivin 3 artiklan 3 kohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan nojalla annettavassa rahoituspalvelun pääasiallisten ominaisuuksien kuvauksessa ilmoitettava ainakin tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tiedot. ***Tällaisessa tapauksessa luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän on toimitettava kuluttajalle ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomake pysyvällä välineellä välittömästi luottosopimuksen tekemisen jälkeen.***

8. Luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän ■ on kuluttajan pyynnöstä toimitettava kuluttajalle ”Vakiomuotoiset eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen ■ lisäksi maksutta jäljennös luottosopimusluonnoksesta ■ paperilla tai muulla pysyvällä välineellä edellyttäen, että luotonantaja on pyynnön esittämishetkellä halukas tekemään luottosopimuksen ■ kuluttajan kanssa.

9. Jos kyse on luottosopimuksesta ■ , jonka mukaan kuluttajan suorittamat maksut eivät johda välittömään luoton kokonaismäärän vastaavaan lyhenemiseen vaan ne käytetään pääoman kartuttamiseen luottosopimuksessa ■ tai lisäsopimuksessa vahvistettuina ajanjaksoina ja siinä määrättyin ehdoin, luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän ■ on 1 kohdassa tarkoitetuissa ennen sopimuksen tekoa annettavissa tiedoissa ilmaistava selkeästi ja tiiviisti, että tällaisissa luottosopimuksissa ■ ei taata luottosopimuksen ■ mukaisesti nostetun luoton kokonaismäärän takaisinmaksua, paitsi jos tällainen takuu annetaan nimenomaisesti.
10. Tätä artiklaa ei sovelleta tavaroiden toimittajiin tai palveluiden suorittajiin, jotka toimivat luotonvälittäjinä vain sivutoimisesti. Tämä ei rajoita luotonantajan tai tapauksen mukaan luotonvälittäjän ■ velvollisuutta varmistaa, että kuluttaja saa tässä artikkelissa tarkoitetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot.

11 artikla

Ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot 2 artiklan 6 tai 7 kohdassa tarkoitetuista luottosopimuksista

1. Edellä 2 artiklan 6 tai 7 kohdassa tarkoitettujen luottosopimusten osalta 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot on 10 artiklan 2 kohdasta poiketen toimitettava paperilla tai ***kuluttajan valitsemalla muulla*** pysyvällä välineellä liitteessä II esitetyllä ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” - lomakkeella. ***Kyseisten tietojen on oltava selkeät ja ymmärrettävät.*** Kaikki kyseisessä lomakkeessa annettavat tiedot on esitettävä yhtä näkyvästi. Luotonantajan katsotaan täyttäneen tässä kohdassa ja direktiivin 2002/65/EY 3 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetty tiedonantovaatimukset, jos kyseinen luotonantaja on toimittanut kyseisen lomakkeen.
2. Edellä 2 artiklan 6 tai 7 kohdassa tarkoitettujen luottosopimusten osalta 10 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa ennen sopimuksen tekoa annettavissa tiedoissa on 10 artiklan 3 kohdasta poiketen täsmennettävä kaikki seuraavat tiedot ***näkyvästi ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen ensimmäisessä osassa yhdellä sivulla:***
 - a) ***luotonantajan sekä tapauksen mukaan*** sopimuksen tekoon osallistuneen ***luotonvälittäjän henkilöllisyys;***

- b) luoton *kokonaismäärä*;
- c) *luottosopimuksen kesto*;
- d) *lainakorko tai kaikki lainakorot, jos eri tilanteissa sovelletaan erilaisia lainakorkoja*;
- e) *todellinen vuosikorko ja kuluttajan maksettavaksi tuleva kokonaismäärä*;
- f) *tavarat tai palvelut ja niiden käteishinta, kun kyse on tiettyjen tavaroiden tai palvelujen maksun lykkäyksenä myönnettävästä luotosta tai liitännäisistä luottosopimuksista*;
- g) *maksuviivästyksistä aiheutuvat kulut, esimerkiksi maksuviivästysten tapauksessa sovellettava korko ja sen mukauttamista koskevat järjestelyt sekä mahdolliset sopimusehtojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvat maksut*;
- h) kuluttajan suoritettaviksi tulevien maksujen suuruus, lukumäärä ja maksuvälit sekä tarvittaessa järjestys, jonka mukaisesti maksut osoitetaan eri saatavien lyhentämiseksi silloin, kun saatavista peritään erisuuruisia lainakorkoja;

- i) varoitus maksulainlyönnin tai -viivästyksen seuraamuksista;*
- j) peruuttamisoikeuden olemassaolo tai puuttuminen;*
- k) ennen aikaista takaisinmaksua koskevan oikeuden olemassaolo ja tarvittaessa tiedot luotonantajan oikeudesta korvaukseen;*
- l) luotonantajan käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite sekä tapauksen mukaan sopimuksen tekoon osallistuneen luotonvälittäjän käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite.*

■

3. *Jos kaikkia 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei voida esittää näkyvästi yhdellä sivulla, ne on esitettävä ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen ensimmäisessä osassa enintään kahdella sivulla. Tällöin kyseisen kohdan a–g alakohdassa tarkoitettut tiedot on esitettävä lomakkeen ensimmäisellä sivulla.*
4. *Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa ennen sopimuksen tekoa annettavissa tiedoissa on mainittava kaikki seuraavat tiedot, jotka on esitettävä 2 kohdassa lueteltujen tietojen jälkeen ja niistä selvästi erillään:*
- a) *luottotyyppi;*
 - b) *jos eri tilanteissa sovelletaan erilaisia lainakorkoja, kunkin lainakoron soveltamista koskevat ehdot, alkuperäiseen lainakorkoon sovellettava indeksi tai viitekorko, luottosopimuksen tekohetkestä alkaen sovellettavat maksut ja mahdolliset ehdot, joiden mukaan kyseisiä maksuja voidaan muuttaa;*
 - c) *edustava esimerkki todellisesta vuosikorosta ja kuluttajan maksettavaksi tulevasta kokonaismäärästä siten, että viitataan kaikkiin kyseisen koron laskemiseen käytettyihin oletuksiin;*

- d) *luottosopimuksen päättämistä koskevat ehdot ja menettely;*
- e) *tapauksen mukaan tiedot siitä, miten luotonantajan korvaus määritetään ennaikaisen takaisinmaksun yhteydessä;*
- f) *tapauksen mukaan maininta siitä, että kuluttajaa voidaan milloin tahansa vaatia maksamaan takaisin luoton koko määrä;*
- g) *viittaus kuluttajan oikeuteen saada 19 artiklan 6 kohdan nojalla välittömästi ja maksutta tieto luottokelpoisuutensa arvioimiseksi tietokantaan tehdyn haun tuloksesta;*
- h) *tapauksen mukaan maininta siitä, että hinta on yksilöity automaattisen tietojenkäsittelyn perusteella, profilointi mukaan luettuna;*
- i) *tapauksen mukaan ajanjakso, jonka ajan tämän artiklan mukaisesti toimitetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot sitovat luotonantajaa;*
- j) *viittaus kuluttajan mahdollisuuteen käyttää tuomioistuimen ulkopuolisia valitus- ja oikeussuojamenettelyjä ja menettelyt niiden käyttämiseksi;*

- k) varoitus ja selvitys oikeudellisista ja taloudellisista seurauksista, joita aiheutuu kyseessä olevaan luottosopimukseen liittyvien muiden sitoumusten noudattamatta jättämisestä;*
- l) takaisinmaksuaikataulu, joka sisältää kaikki maksut ja takaisinmaksut luottosopimuksen keston ajalta, mukaan lukien samanaikaisesti myytävien luottosopimukseen liittyvien lisäpalvelujen maksut ja takaisinmaksut, siten, että jos eri tilanteissa sovelletaan erilaisia lainakorkoja, maksut ja takaisinmaksut perustuvat lainakoron kohtuullisiin korotuksiin.*

5. ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeessa esitettyjen tietojen on oltava yhdenmukaiset. Niiden on oltava selvästi luettavissa ja niissä on otettava huomioon sen välineen tekniset rajoitukset, jolla ne esitetään. Tiedot on esitettävä asianmukaisella ja sopivalla tavalla eri kanavissa **ottaen huomioon yhteentoimivuus**.

6. Poiketen siitä, mitä **tämän artiklan 4** kohdassa säädetään, käytettäessä direktiivin 2002/65/EY 3 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua puhelinviestintää on kyseisen direktiivin 3 artiklan 3 kohdan b alakohdan toisen luetelmakohdan nojalla annettavaan rahoituspalvelun pääasiallisten ominaisuuksien kuvaukseen sisällytettävä ainakin tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetut tiedot. ***Tällaisessa tapauksessa luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän on toimitettava kuluttajalle ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomake pysyvällä välineellä välittömästi luottosopimuksen tekemisen jälkeen.***
7. Luotonantajan ja tapauksen mukaan luotonvälittäjän on kuluttajan pyynnöstä toimitettava kuluttajalle ”Eurooppalaiset kuluttajaluottotiedot” -lomakkeen **■** lisäksi maksutta jäljennös luottosopimusluonnoksesta edellyttäen, että luotonantaja on pyynnön esittämishetkellä halukas tekemään luottosopimuksen kuluttajan kanssa.
-
8. Tätä artiklaa ei sovelleta tavaroiden toimittajiin tai palveluiden suorittajiin, jotka toimivat luotonvälittäjinä vain sivutoimisesti. Tämä ei rajoita luotonantajan tai tapauksen mukaan luotonvälittäjän velvollisuutta varmistaa, että kuluttaja saa tässä artiklassa tarkoitetut ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot.

12 artikla

Riittävät selvitykset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajat ja tapauksen mukaan luotonvälittäjät ■ antavat kuluttajalle riittävät selvitykset ehdotetuista luottosopimuksista ■ ja mahdollisista lisäpalveluista, jotta kuluttaja voi arvioida, soveltuvatko ehdotetut luottosopimukset ■ ja lisäpalvelut kuluttajan tarpeisiin ja taloudelliseen tilanteeseen. ***Tällaiset selvitykset on annettava maksutta ja ennen luottosopimuksen tekemistä.*** Selvityksiin on sisällytettävä seuraavat tiedot:
 - a) 10, 11 ja 38 artiklassa tarkoitetut tiedot;
 - b) ehdotetun luottosopimuksen ■ tai ehdotettujen lisäpalvelujen olennaiset ominaisuudet;
 - c) ehdotetuista luottosopimuksesta ■ tai lisäpalveluista kuluttajalle mahdollisesti aiheutuvat erityiset vaikutukset, mukaan lukien kuluttajalle maksulaiminlyönnistä tai maksuviivästyksistä aiheutuvat seuraamukset;
 - d) siinä tapauksessa, että lisäpalveluita tarjotaan yhdessä luottosopimuksen ■ kanssa, tieto siitä, voiko kunkin tarjoukseen sisältyvän palvelun lopettaa erikseen, sekä tieto kuluttajalle tällaisesta lopettamisesta aiheutuvista seuraamuksista.

2. Jäsenvaltiot voivat *perustelluissa tapauksissa* mukauttaa 1 kohdassa tarkoitettua vaatimusta sen osalta, miten selvitykset on annettava ja missä määrin niitä on annettava seuraavien seikkojen osalta:

- a) luoton tarjoamistilanteen olosuhteet;
- b) henkilö, jolle luottoa tarjotaan;
- c) tarjotun luoton *tyyppi*.

13 artikla

Automaattiseen tietojenkäsittelyyn perustuvat yksilölliset tarjoukset

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kun kuluttajille esitetään ■ henkilötietojen automaattiseen käsittelyyn perustuva yksilöllinen tarjous, luotonantajat *ja* luotonvälittäjät *ilmoittavat siitä heille selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla, sanotun kuitenkin rajoittamatta asetuksen (EU) 2016/679 soveltamista.*

III LUKU

KYTKYKAUPPA JA YHDISTETYT TARJOUKSET, *PÄÄTELY SUOSTUMUS*, NEUVONTAPALVELUT JA EI-PYYDETTY *LUOTTOJEN MYÖNTÄMINEN*

14 artikla

Kytkykauppa ja yhdistetyt tarjoukset

1. Jäsenvaltioiden *on* sallittava yhdistetyt tarjoukset mutta kiellettävä kytkykauppa.
2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia, että luotonantajat ■ edellyttävät kuluttajan avaavan tai pitävän voimassa maksu- tai säästötilin, kun tällaisen tilin ainoa tarkoitus on jokin seuraavista, sanotun kuitenkin rajoittamatta kilpailulainsäädännön soveltamista:
 - a) pääoman kokoaminen luoton takaisinmaksua varten;
 - b) luoton hoito;
 - c) varojen yhdistäminen luoton saamista varten;
 - d) lisävakuuden tarjoaminen luotonantajalle maksujen laiminlyönnin varalta.

3. Jäsenvaltiot voivat sallia luotonantajien edellyttävän, että kuluttajalla on luottosopimukseen liittyvä asiaankuuluva vakuutus sopimus, ottaen huomioon oikeasuhteisuutta koskevat näkökohdat. Tällöin jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajan on hyväksyttävä muun vakuutuksenantajan kuin luotonantajan ensisijaisen yhteistyötahon tarjoama vakuutus sopimus, mikäli tällaisen vakuutus sopimuksen sisältämä vakuutusturva on tasoltaan vastaava kuin luotonantajan *ehdottamassa* vakuutus sopimuksessa, *muuttamatta kuluttajalle tarjotun luoton ehtoja*.
4. *Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että kuluttajien syöpätautidiagnoseja koskevia henkilötietoja ei käytetä luottosopimukseen liittyvässä vakuutus sopimuksessa jäsenvaltioiden määrittämän ajanjakson jälkeen, joka on enintään 15 vuotta kuluttajien lääketieteellisen hoidon päättymisestä.*
5. *Jotta kuluttajilla olisi enemmän aikaa vertailla luottosopimuksiin liittyviä vakuutus tarjouksia ennen 3 kohdassa tarkoitetun vakuutus sopimuksen hankkimista, jäsenvaltioiden on vaadittava, että kuluttajille annetaan vähintään kolme päivää aikaa verrata luottosopimuksiin liittyviä vakuutus tarjouksia ilman, että tällaisia tarjouksia muutetaan, ja että kuluttajille on ilmoitettava tästä. Kuluttajat voivat tehdä vakuutus sopimuksen ennen kyseisen kolmen päivän määräajan päättymistä, jos he sitä nimenomaisesti pyytävät.*

15 artikla

Luottosopimuksen tekemistä tai lisäpalvelujen ostamista koskeva päätelty suostumus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajat **ja** luotonvälittäjät eivät päättele kuluttajan suostuvan ***luottosopimuksen tekemiseen tai*** lisäpalvelujen ostamiseen, jotka esitetään oletusvaihtoehdoilla. Oletusvaihtoehtoihin sisältyvät valmiiksi rastitetut ruudut.
2. Kuluttajan ***luottosopimuksen tekemistä*** tai lisäpalvelujen ostamista koskeva ruutujen avulla esitetty suostumus on annettava ***yksiselitteisesti ja*** selkeästi suostumusta ilmaisevalla toimella, josta käy ilmi kuluttajan vapaaehtoinen, yksilöity, tietoinen ja yksiselitteinen tahdonilmaisus, jolla kuluttaja hyväksyy ruutuihin liittyvän merkityksen ja sisällön.

16 artikla

Neuvontapalvelut

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ja tapauksen mukaan luotonvälittäjä ■ ilmoittavat kuluttajalle kunkin liiketoimen yhteydessä nimenomaisesti, tarjotaanko kuluttajalle neuvontapalveluja tai voidaanko niitä tarjota.

2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ja tapauksen mukaan luotonvälittäjä toimittavat kuluttajalle ennen neuvontapalvelujen tarjoamista tai tällaisten palvelujen tarjoamista koskevan sopimuksen tekemistä seuraavat tiedot paperilla tai ***kuluttajan valitsemalla muulla*** pysyvällä välineellä:

- a) ilmoitus siitä, perustuuko suositus vain niiden omaan tuotevalikoimaan vai markkinoilla tarjolla olevaan laajaan tuotevalikoimaan 3 kohdan c alakohdan mukaisesti;
- b) tapauksen mukaan tieto maksusta, joka kuluttajan on maksettava neuvontapalveluista, tai, jos tällaisen maksun määrää ei voida määrittää tietojen antamishetkellä, maksun laskentamenetelmä.

Tämän kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetut tiedot voidaan antaa kuluttajalle ennen sopimusta annettavien lisätietojen muodossa 10 artiklan 6 kohdan toisen alakohdan mukaisesti.

3. Jos kuluttajille tarjotaan neuvontapalveluja, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantajat ja tapauksen mukaan luotonvälittäjät
- a) hankkivat tarvittavat tiedot kuluttajan taloudellisesta tilanteesta sekä hänen luottosopimukseen liittyvistä toiveistaan ja tavoitteistaan, jotta luotonantaja tai luotonvälittäjä voi suositaa kuluttajalle sopivia luottosopimuksia ;
 - b) arvioivat kuluttajan taloudellisen tilanteen sekä hänen tarpeensa alakohdassa tarkoitettujen arviointiajankohtana ajantasaisten tietojen perusteella ottaen huomioon kohtuulliset oletukset kuluttajan taloudelliseen tilanteeseen kohdistuvista riskeistä suositellun luottosopimuksen voimassaoloaikana;
 - c) ottavat huomioon riittävän suuren määrän tuotevalikoimassaan olevia luottosopimuksia ja suosittavat siltä pohjalta kyseisestä tuotevalikoimasta yhtä tai useampaa kuluttajan tarpeisiin sekä taloudelliseen ja henkilökohtaiseen tilanteeseen sopivaa luottosopimusta ;

- d) toimivat kuluttajan edun mukaisesti; ja
- e) antavat kuluttajalle tiedon annetusta suosituksesta paperilla tai ***kuluttajan valitsemalla ja neuvontapalveluja koskevassa sopimuksessa täsmennetyllä*** muulla pysyvällä välineellä.

4. Jäsenvaltiot voivat kieltää ilmausten ‘neuvonta’ ja ‘neuvoja’ tai muiden samankaltaisten ilmausten käytön, jos neuvontapalveluja markkinoivat ja tarjoavat kuluttajille luotonantajat tai tapauksen mukaan luotonvälittäjät ■ .

Jos jäsenvaltiot eivät kiellä ilmausten ‘neuvonta’ ja ‘neuvoja’ tai muiden samankaltaisten ilmausten käyttöä, niiden on asetettava seuraavat ehdot ilmausten ‘riippumaton neuvonta’ tai ‘riippumaton neuvoja’ käytölle, kun niitä käyttävät neuvontapalveluja tarjoavat luotonantajat ja luotonvälittäjät ■ :

- a) luotonantajien ja tapauksen mukaan luotonvälittäjien ■ on otettava huomioon riittävän suuri määrä markkinoilla saatavilla olevia luottosopimuksia ■ ; ja
- b) luotonvälittäjät eivät saa vastaanottaa yhdeltä tai useammalta luotonantajalta palkkiota neuvontapalveluista.

Toisen alakohdan b alakohtaa sovelletaan vain, jos huomioon otettujen luotonantajien lukumäärä on vähemmän kuin enemmistö markkinoilla toimivista luotonantajista.

Jäsenvaltiot voivat asettaa tiukempia vaatimuksia ilmausten ‘riippumaton neuvonta’ tai ‘riippumaton neuvoja’ käytölle, kun niitä käyttävät luotonantajat ja tapauksen mukaan luotonvälittäjät ■ .

5. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantajat ja tapauksen mukaan luotonvälittäjät ■ varoittavat kuluttajaa, kun luottosopimus ■ voi kuluttajan taloudellinen tilanne huomioon ottaen aiheuttaa kuluttajalle erityisen riskin.
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että vain luotonantajat ja tapauksen mukaan luotonvälittäjät ■ voivat tarjota neuvontapalveluja.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia muiden kuin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen henkilöiden tarjoavan neuvontapalveluja, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) neuvontapalveluja tarjotaan satunnaisesti ammattitoiminnan yhteydessä ja kyseistä ammattitoimintaa säännellään lain säännöksin tai hallinnollisin määräyksin tai eettisin säännöin, joissa ei suljeta pois kyseisten palvelujen tarjoamista;

- b) neuvontapalveluja tarjoavat maksukyvyttömyysmenettelyn selvittäjät olemassa olevan velan hoitamisen yhteydessä ja silloin, kun kyseistä hoitamistoimintaa säännellään lain säännöksin tai hallinnollisin määräyksin;
- c) neuvontapalveluja tarjoavat olemassa olevan velan hoitamisen yhteydessä **36 artiklassa tarkoitetut** julkiset tai vapaaehtoiset velkaneuvontapalvelujen **tarjoajat**, jotka eivät toimi kaupalliselta pohjalta;
- d) neuvontapalveluja tarjoavat toimivaltaisten viranomaisten hyväksymät ja valvomat henkilöt.

17 artikla

Luottojen ei-pyydetyn **myöntämisen** kieltö

Jäsenvaltioiden on kiellettävä ilman kuluttajien etukäteen esittämää **■** pyyntöä ja nimenomaista hyväksyntää tapahtuva luottojen **myöntäminen** kuluttajille.

IV LUKU

LUOTTOKELPOISUUDEN ARVIOINTI JA PÄÄSY TIETOKANTOIHIN

18 artikla

Velvollisuus arvioida kuluttajan luottokelpoisuus

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ■ tekee perusteellisen kuluttajan luottokelpoisuuden arvioinnin ennen luottosopimuksen ■ tekoa. Kyseinen arviointi on tehtävä kuluttajan edun mukaisesti, vastuuttomien luotonantokäytäntöjen ja ylivelkaantumisen estämiseksi, ja siinä on otettava asianmukaisesti huomioon seikat, joilla on merkitystä sen varmistamisessa, kykeneekö kuluttaja täyttämään luottosopimuksen ■ mukaiset velvoitteensa.
2. *Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonvälittäjät toimittavat kuluttajalta saadut tarvittavat tiedot virheettömästi asianomaiselle luotonantajalle asetuksen (EU) 2016/679 mukaisesti, jotta luottokelpoisuuden arviointi voidaan tehdä.*

3. Luottokelpoisuuden arviointi on tehtävä kuluttajan tuloja ja menoja sekä muita hänen taloudellista tilannettaan koskevien asiaankuuluvien ja tarkkojen tietojen perusteella, joiden on oltava tarpeellisia ja oikeasuhteisia ***kuluttajan luoton luonteeseen, keston, arvoon ja riskeihin nähden. Kyseisiin tietoihin voivat sisältyä*** näyttö tuloista tai muista takaisinmaksuun käytettävien varojen lähteistä, tiedot rahoitusvaroista ja -veloista tai tiedot muista taloudellisista sitoumuksista. ***Kyseiset tiedot eivät saa sisältää asetuksen (EU) 2016/679 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiä tietoryhmiä.*** Tiedot on hankittava asiaankuuluvista sisäisistä tai ulkoisista lähteistä, myös ***kuluttajalta, ja tarvittaessa*** tämän direktiivin 19 artiklassa tarkoitettuun ***tietokantaan tehdyn haun avulla. Tätä direktiiviä sovellettaessa sosiaalisia verkostoja ei pidetä ulkoisina lähteinä.***

Tämän kohdan mukaisesti saadut tiedot on todennettava asianmukaisesti, tarvittaessa viittaamalla riippumattomasti todennettavissa oleviin asiakirjoihin.

4. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ■ vahvistaa menettelyt 1 kohdassa tarkoitettua arviointia varten ja ■ dokumentoi tällaiset menettelyt ja pitää niitä yllä.

Jäsenvaltioiden on myös edellytettävä, että luotonantaja ■ dokumentoi ja säilyttää 3 kohdassa tarkoitetut tiedot.

5. *Jos luottohakemuksen jättää yhdessä useampi kuin yksi kuluttaja, luotonantaja suorittaa luottokelpoisuuden arvioinnin kuluttajien yhteisen takaisinmaksukyvyyn perusteella.*
6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantaja ■ myöntää luottoa kuluttajalle ainoastaan, jos luottokelpoisuuden arviointi osoittaa **1 kohdassa tarkoitetut asiaankuuluvat seikat huomioon ottaen**, että luottosopimuksesta ■ johtuvat velvoitteet todennäköisesti täyttyvät kyseisessä sopimuksessa vaaditulla tavalla.
7. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luotonantaja on ■ tehnyt luottosopimuksen ■ kuluttajan kanssa, luotonantaja ■ ei saa jälkikäteen peruuttaa tai muuttaa luottosopimusta ■ kuluttajan vahingoksi sillä perusteella, että luottokelpoisuuden arviointi oli suoritettu virheellisesti. Tätä kohtaa ei sovelleta, jos osoitetaan, että kuluttaja on tahallaan jättänyt ilmoittamatta tai väärentänyt 3 kohdassa tarkoitettuja luotonantajalle ■ annettuja tietoja.

8. Jos luottokelpoisuuden arviointiin liittyy henkilötietojen automatisoitu ■ käsittely, jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajalla on *oikeus pyytää luotonantajalta luonnollisen henkilön osallistumista käsittelyyn ja että luotonantaja suostuu tähän, jolloin kuluttajalla on* oikeus

■

- a) pyytää ja saada luotonantajalta *selkeä ja ymmärrettävä* selvitys luottokelpoisuuden arvioinnista, muun muassa henkilötietojen automaattisen käsittelyn logiikasta ja siihen liittyvistä riskeistä sekä sen merkityksestä ja vaikutuksista päätökseen;
- b) esittää oman näkemyksensä *luotonantajalle; ja*
- c) *pyytää* luottokelpoisuuden arvioinnin ja *luotonantajan luoton myöntämistä koskevan* päätöksen *uudelleentarkastelua*.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajalle *ilmoitetaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta oikeudesta*.

9. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luottihakemus hylätään, luotonantajan ■ on viipymättä ilmoitettava kuluttajalle hylkäämisestä ja *tarvittaessa ohjattava kuluttaja helposti saatavilla oleviin velkaneuvontapalveluihin. Luotonantaja on tarvittaessa velvoitettava ilmoittamaan kuluttajalle* siitä, että luottokelpoisuuden arviointi perustuu tietojen automaattiseen käsittelyyn, *sekä kuluttajan oikeudesta pyytää, että arvioinnin suorittaa luonnollinen henkilö, ja päätöksen riittäytämismenettelyä.*
10. Jos osapuolet sopivat luoton kokonaismäärän muuttamisesta luottosopimuksen ■ tekemisen jälkeen, jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajalta ■ vaaditaan kuluttajan luottokelpoisuuden uudelleen arvioimista päivitettyjen tietojen perusteella ennen luoton kokonaismäärän merkittävää lisäämistä.
11. Jäsenvaltiot *voivat edellyttää*, että luotonantajat arvioivat kuluttajien luottokelpoisuuden asiaankuuluvasta tietokannasta haettujen tietojen perusteella. *Luottokelpoisuuden arviointi ei kuitenkaan saa perustua yksinomaan kuluttajan luottotietoihin.*

19 artikla
Tietokannat

1. Kunkin jäsenvaltion on varmistettava, että muiden jäsenvaltioiden luotonantajilla on rajatylittävien luottojen yhteydessä pääsy kyseisessä jäsenvaltiossa käytettyihin tietokantoihin kuluttajien luottokelpoisuuden arvioimiseksi. Tällaisiin tietokantoihin pääsyt edellytysten on oltava syrjimättömiä.
2. *Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ainoastaan niillä luotonantajilla, jotka ovat kansallisen toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa ja jotka noudattavat täysimääräisesti asetusta (EU) 2016/679, on pääsy tietokantoihin, joita käytetään kuluttajien luottokelpoisuuden arviointiin.*
3. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan sekä julkisiin että yksityisiin tietokantoihin.
4. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tietokannoissa, *jotka sisältävät tietoja kuluttajaluottosopimuksista*, on oltava vähintään tiedot kuluttajien maksuviivästyksistä *luoton takaisinmaksussa, luottotyypistä ja luotonantajan henkilöllisyydestä.*
5. *Luotonantajat ja luotonvälittäjät eivät saa käsitellä asetuksen (EU) 2016/679 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja erityisiä tietoryhmiä eivätkä sosiaalisista verkostoista käsiteltyjä henkilötietoja, jotka voivat sisältyä tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin tietokantoihin.*

6. Jos luottihakemus hylätään 1 kohdassa tarkoitettuun tietokantaan tehdyn haun perusteella, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ■ ilmoittaa kuluttajalle *ilman aiheetonta viivytystä* ja maksutta tällaisen haun tuloksen sekä tarkemmat tiedot käytetystä tietokannasta *ja huomioon otetuista tietoryhmistä*.
7. *Luottosopimusten osalta tietokantojen pitäjillä on oltava käytössään menettelyt, joilla varmistetaan, että niiden tietokantoihin sisältyvät tiedot ovat ajantasaisia ja paikkansapitäviä. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajille tiedotetaan*
- a) *30 päivän kuluessa mahdollisten luoton takaisinmaksurästien kirjaamisesta tietokantaan; ja*
- b) *heidän asetuksen (EU) 2016/679 mukaisista oikeuksistaan.*
8. *Jäsenvaltioiden on luottosopimusten osalta varmistettava, että käytössä on valitusmenettelyjä, jotta kuluttajien olisi helpompi riitauttaa tietokantojen sisältö, mukaan lukien sisältö, jonka kolmannet osapuolet voivat saada kyseisistä tietokannoista.*

V LUKU

LUOTTOSOPIMUSTEN MUOTO JA SISÄLTÖ

20 artikla

Luottosopimuksen muoto ■

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luottosopimukset **ja mahdolliset tällaisiin sopimuksiin tehdyt muutokset** laaditaan paperimuodossa tai ■ muulla pysyvällä välineellä ja että kaikille sopimuspuolille annetaan jäljennös luottosopimuksesta.
2. Jäsenvaltiot voivat ottaa käyttöön tai pitää voimassa kansallisia säännöksiä, jotka koskevat luottosopimusten ■ tekemisen pätevyyttä ja jotka ovat unionin oikeuden mukaisia.

21 artikla

Luottosopimukseen ■ sisällytettävät tiedot

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luottosopimuksessa ■ mainitaan selkeästi ja tiiviisti kaikki seuraavat tiedot:
 - a) luottotyyppi;
 - b) sopimuspuolten henkilöllisyys, käyntiosoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite sekä tapauksen mukaan sopimuksen tekoon osallistuneen luotonvälittäjän ■ henkilöllisyys ja käyntiosoite;

- c) luoton kokonaismäärä ja sen nostoa koskevat ehdot;
- d) luottosopimuksen kesto ■ ;
- e) tavarat tai palvelut ja niiden käteishinta, kun kyse on tiettyjen tavaroiden tai palvelujen maksun lykkäyksenä myönnettävästä luotosta tai liitännäisistä luottosopimuksista;
- f) lainakorko tai kaikki lainakorot, jos eri tilanteissa sovelletaan erilaisia lainakorkoja, kunkin lainakoron soveltamista koskevat ehdot ja, tapauksen mukaan kuhunkin alkuperäiseen lainakorkoon sovellettava indeksi tai viitekorko sekä kunkin lainakoron muuttumiseen liittyvät kaudet, ehdot ja menettelyt;
- g) todellinen vuosikorko ja kuluttajan maksettavaksi tuleva kokonaismäärä laskettuina luottosopimuksen ■ tekohetkellä ja maininta kaikista kyseisessä laskelmassa käytetyistä oletuksista;
- h) kuluttajan suoritettaviksi tulevien maksujen suuruus, lukumäärä ja maksuvälit sekä tarvittaessa järjestys, jonka mukaisesti maksut osoitetaan eri saatavien lyhentämiseksi silloin, kun saatavista peritään erisuuruisia lainakorkoja;

- i) kun kyseessä on sellaisen luottosopimuksen ■ pääoman lyhennys, jossa luottoaika on kiinteä, viittaus kuluttajan oikeuteen saada milloin tahansa luottosopimuksen ■ koko keston aikana pyynnöstään ja maksutta lyhennystaulukon muodossa esitettävä tiliote;
- j) jos maksuja ja korkoja on suoritettava ilman pääoman lyhennystä, luettelo koron ja siihen mahdollisesti liittyvien toistuvien ja kertaluonteisten maksujen maksukausista ja -ehdoista;
- k) tapauksen mukaan tilinhoitomaksut yhdestä tai useammasta pakollisesta tilistä, joille kirjataan sekä maksu- että luotonnostotapahtumat, sellaisen maksuvälineen käyttömaksut, jota käytetään sekä maksujen suorittamiseen että luoton nostamiseen, ja kaikki luottosopimuksesta ■ aiheutuvat muut maksut sekä ehdot, joiden mukaisesti kyseisiä maksuja voidaan muuttaa;
- l) luottosopimuksen ■ tekohetkellä maksuviivästyksiin sovellettava korko ja sen mukauttamista koskevat järjestelyt sekä tapauksen mukaan sopimusehtojen noudattamatta jättämisestä aiheutuvat maksut;
- m) varoitus maksulaiminlyönnin tai -viivästyksen seuraamuksista;

- n) tapauksen mukaan maininta velvoitteesta maksaa notaarimaksut;
- o) tapauksen mukaan vaadittavat vakuudet ja vakuutukset;
- p) peruuttamisoikeus tai se, ettei sitä ole, tapauksen mukaan peruuttamisen määräaika ja muut ehdot sen käyttämiselle, mukaan lukien **26 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen laatimisessa käytettävä pysyvä väline**, tiedot 26 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa vahvistetusta kuluttajan velvollisuudesta maksaa nostettu pääoma ja korko, sekä maksettavan koron määrä päivää kohden;
- q) **sen pysyvän välineen tyyppi, jolla kuluttaja päättää saada**
 - i) **tapauksen mukaan 10 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitetun muistutuksen;**
 - ii) **22 artiklassa tarkoitetut tiedot;**
 - iii) **tiedot 23 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta lainakoron muutoksesta;**

- iv) *tapauksen mukaan 24 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut tiedot; ja*
- v) *tapauksen mukaan tiedot 28 artiklan 1 kohdan toisessa alakohdassa ja 28 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun toistaiseksi voimassa olevan luottosopimuksen päättämisestä;*
- r) *tapauksen mukaan* tiedot 27 artiklassa vahvistetuista oikeuksista sekä ehdot kyseisten oikeuksien käyttämiselle;
- s) viittaus 29 artiklassa vahvistettuun oikeuteen ennenaikaiseen takaisinmaksuun, ennen aikaista takaisinmaksua koskeva menettely, tapauksen mukaan tiedot luotonantajan oikeudesta saada tästä korvausta sekä *läpinäkyvä ja ymmärrettävä selvitys siitä, kuinka korvaus, joka kuluttajan on maksettava luotonantajalle, lasketaan;*
- t) menettely, jota noudatetaan käytettäessä oikeutta päättää luottosopimus ■ ;
- u) kuluttajan mahdollisuus käyttää tuomioistuimen ulkopuolisia valitus- ja oikeussuojamenettelyjä ja menettelyt niiden käyttämiseksi;
- v) tapauksen mukaan muut sopimusehdot;

- w) ■ toimivaltaisen valvontaviranomaisen nimi ja osoite;
- x) *velkaneuvontapalveluja tarjoavien asiaankuuluvat yhteystiedot ja suositus, että kuluttaja ottaa yhteyttä tällaisiin tarjoajiin, jos hänellä on takaisinmaksuvaikeuksia.*

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen tietojen on oltava selvästi luettavissa ja niissä olisi otettava huomioon sen välineen tekniset rajoitukset, jolla ne esitetään. Tiedot on esitettävä asianmukaisella ja sopivalla tavalla eri kanavissa.

2. Tapauksissa, joissa 1 kohdan ensimmäisen alakohdan i alakohtaa sovelletaan, luotonantajan ■ on asetettava kuluttajan saataville maksutta ja milloin tahansa luottosopimuksen ■ koko keston aikana lyhennystaulukon muodossa esitettävä tiliote.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettussa lyhennystaulukossa on ilmoitettava suoritettavat maksut sekä niiden maksukaudet ja -ehdot.

Lyhennystaulukossa on myös oltava kunkin maksuerän erittely, josta käy ilmi pääoman lyhennys, lainakoron perusteella laskettu korko ja tapauksen mukaan mahdolliset lisäkustannukset.

Jos lainakorko ei ole kiinteä tai jos lisäkustannuksia voidaan luottosopimuksen ■ mukaan muuttaa, lyhennystaulukossa on ilmoitettava selvästi ja tiiviisti se, että taulukon tiedot ovat voimassa vain siihen asti, kunnes lainakorkoa tai kyseisiä kustannuksia muutetaan luottosopimuksen ■ mukaisesti.

3. Jos kyse on luottosopimuksesta ■ , jonka mukaan kuluttajan suorittamat maksut eivät johda välittömään luoton kokonaismäärän vastaavaan lyhenemiseen vaan ne käytetään pääoman kartuttamiseen luottosopimuksessa ■ tai lisäsopimuksessa vahvistettuina ajanjaksoina ja siinä määrätyn ehdoin, luottosopimuksessa ■ on 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi ilmaistava selkeästi ja tiiviisti, että tällaisissa luottosopimuksissa ■ ei taata luottosopimuksen ■ mukaisesti nostetun luoton kokonaismäärän takaisinmaksua, paitsi jos tällainen takuu annetaan nimenomaisesti.

VI LUKU
LUOTTOSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN JA LAINAKORON
MUUTOKSET

22 artikla

Luottosopimuksen ■ muuttamista koskevat tiedot

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että *luotonantaja toimittaa kuluttajalle* seuraavat tiedot paperilla tai *luottosopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä välineellä* ennen luottosopimuksen ehtojen muuttamista, sanotun kuitenkin rajoittamatta tässä direktiivissä *säädettyjen* muiden velvoitteiden noudattamista:

- a) selkeä kuvaus ehdotetuista muutoksista ja tarvittaessa siitä, edellyttävätkö ne kuluttajan suostumusta, tai *selitys* lain perusteella tehdyistä muutoksista;
- b) edellä a alakohdassa tarkoitettujen muutosten toteuttamisaikataulu;
- c) kuluttajan käytettävissä olevat valituskeinot a alakohdassa tarkoitettujen muutosten osalta;
- d) mahdollisen tällaisen valituksen tekemiseen käytettävissä oleva määräaika;
- e) sen toimivaltaisen viranomaisen nimi ja osoite, jolle valitus voidaan tehdä.

Lainakoron muutokset

1. ***Kun luotonantajien sallitaan muuttaa olemassa olevien luottosopimusten lainakorkoja, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja tiedottaa*** kuluttajalle mahdollisesta lainakoron muutoksesta paperilla tai ***luottosopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä välineellä hyvissä ajoin*** ennen muutoksen voimaantuloa.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin on sisällyttävä suoritettavien maksujen suuruus uuden lainakoron voimaantulon jälkeen ja, jos maksujen lukumäärä tai maksuvälit muuttuvat, niitä koskevat tiedot.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, kyseisessä kohdassa tarkoitettut tiedot voidaan antaa kuluttajalle määräajoin, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:
 - a) osapuolet ovat luottosopimuksessa **■** sopineet tällaisesta tietojen antamisesta määräajoin;
 - b) lainakoron muutos johtuu viitekoron muutoksesta;
 - c) uusi viitekorko asetetaan julkisesti saataville ***oikea-aikaisesti*** asianmukaisin keinoin;

- d) uutta viitekorkoa koskevat tiedot ovat saatavilla myös:
- i) luotonantajan tiloissa;*
 - ii) luotonantajan verkkosivustolla, jos sellainen on olemassa; ja*
 - iii) luotonantajan mobiilisovelluksen kautta, jos sellainen on olemassa.*

VII LUKU

TILINYLITYSMAHDOLLISUUDET JA TILI- TAI LUOTTORAJAN YLITYS

24 artikla

Tilinylitysmahdollisuudet

1. Jos luotto on myönnetty tilinylitysmahdollisuutena, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja antaa tietoja luottosopimuksen koko keston aikana kuluttajalle säännöllisesti, **vähintään kerran kuukaudessa**, paperilla tai **luottosopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä välineellä** toimitetun tiliotteen avulla, joka sisältää seuraavat tiedot:
 - a) tarkka ajanjakso, jonka tiliote kattaa;
 - b) nostetut luoton määrät ja nostojen päivämäärät;
 - c) edellisen tiliotteen saldo ja sen päivämäärä;
 - d) uusi saldo;
 - e) kuluttajan suorittamien maksujen päivämäärät ja määrät;
 - f) sovellettava lainakorko;
 - g) maksut, joita on sovellettu;
 - h) tapauksen mukaan kuluttajan maksettavaksi tuleva vähimmäismäärä.

2. Jos luotto on myönnetty tilinylitysmahdollisuutena, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja tiedottaa kuluttajalle paperilla tai **luottosopimuksessa yksilöidyllä muulla pysyvällä välineellä** lainakoron tai mahdollisesti suoritettavien maksujen korotuksista **hyvissä ajoin** ennen asianomaisen muutoksen voimaantuloa.

Poiketen siitä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, kyseisessä alakohdassa tarkoitettut tiedot voidaan antaa määräajoin 1 kohdassa säädetyllä tavalla, jos seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) osapuolet ovat luottosopimuksessa sopineet tällaisesta tietojen antamisesta määräajoin;
- b) lainakoron muutos johtuu viitekoron muutoksesta;
- c) uusi viitekorko asetetaan julkisesti saataville asianmukaisin keinoin;
- d) uutta viitekorkoa koskevat tiedot ovat saatavilla myös:
 - i) **luotonantajan tiloissa;**
 - ii) **luotonantajan verkkosivustolla, jos sellainen on olemassa; ja**
 - iii) **luotonantajan mobiilisovelluksen kautta, jos sellainen on olemassa.**

3. *Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ilmoittaa sovitulla tavalla kuluttajalle kustakin tilinylitysmahdollisuuden rajoittamisesta tai peruuttamisesta vähintään 30 päivää ennen sitä päivää, jona tilinylitysmahdollisuuden rajoitus tai peruutus tulee voimaan.*
4. *Kun tilinylitysmahdollisuutta rajoitetaan tai se perutaan, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja tarjoaa kuluttajalle ennen täytäntöönpanomenettelyjen aloittamista lisäkuluitta mahdollisuuden maksaa takaisin kyseistä rajoitusta tai peruuttamista vastaavan tosiasiallisesti nostetun määrän. Tällainen takaisinmaksu on tehtävä 12 samansuuruisena kuukausieränä, paitsi jos kuluttaja päättää maksaa määrän aiemmin takaisin tilinylitysmahdollisuuteen sovellettavalla lainakorolla.*
5. *Jäsenvaltiot voivat unionin oikeuden mukaisesti pitää voimassa tai hyväksyä tässä artikkelissa tarkoitettuja säännöksiä tiukempia säännöksiä asioissa, jotka liittyvät sellaisten kuluttajien suojaan, joilla on tilinylitysmahdollisuus.*

25 artikla

Tili- tai luottorajan ylitys

1. Kun on kyse sopimuksesta, joka koskee sellaisen käyttelytilin avaamista, jonka puitteissa kuluttajalla on mahdollisesti oikeus ylittää tili- tai luottoraja, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja sisällyttää kyseiseen sopimukseen kyseistä mahdollisuutta koskevat tiedot sekä tiedot lainakorosta, kyseisen koron soveltamista koskevista ehdoista, alkuperäiseen lainakorkoon sovellettavasta indeksistä tai viitekorosta, luottosopimuksen tekohetkestä alkaen sovellettavista maksuista ja tapauksen mukaan mahdollisista ehdoista, joiden mukaan kyseisiä maksuja voidaan muuttaa. Luotonantajan on joka tapauksessa toimitettava kuluttajalle kyseiset tiedot säännöllisesti paperilla tai ***kuluttajan valitsemalla ja käyttelytilin avaussopimuksessa yksilöidyllä muulla*** pysyvällä välineellä.
2. Jos tili- tai luottorajan ylitys on huomattava ja se kestää yli kuukauden, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ilmoittaa viipymättä kuluttajalle ***paperilla tai kuluttajan valitsemalla ja käyttelytilin avaussopimuksessa yksilöidyllä*** muulla pysyvällä välineellä kaikki seuraavat seikat:
 - a) tili- tai luottorajan ylitys;
 - b) ylityksen määrä;
 - c) lainakorko;
 - d) sovellettavat seuraamukset, maksut tai viivästyskorko;
 - e) ***takaisinmaksupäivä.***

Lisäksi jos tili- tai luottoraja ylittyy säännöllisesti, luotonantajan on tarjottava kuluttajalle neuvontapalveluja, jos niitä on saatavilla, **ja** ohjattava kuluttajat **maksutta** velkaneuvontapalveluihin.

3. Tämä artikla ei rajoita sellaisten kansallisen lainsäädännön säännösten soveltamista, joilla luotonantaja velvoitetaan tarjoamaan muunlaista luottotuotetta, jos tili- tai luottorajan ylitys on kestoaltaan huomattava.
4. ***Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ilmoittaa sovitulla tavalla kuluttajalle, kun tili- tai luottorajan ylitys ei ole enää sallittua tai kun tili- tai luottorajan ylitysmahdollisuuden ylärajaa lasketaan, vähintään 30 päivää ennen sitä päivää, jona tili- tai luottorajan ylitysmahdollisuuden peruutus tai rajoitus tulee voimaan.***
5. ***Kun tilinylitysmahdollisuutta rajoitetaan tai se perutaan, jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja tarjoaa kuluttajalle ennen täytäntöönpanomenettelyjen aloittamista lisäkuluitta mahdollisuuden maksaa takaisin kyseistä rajoitusta tai peruuttamista vastaavan tosiasiallisesti nostetun määrän. Tällainen takaisinmaksu on tehtävä 12 samansuuruisena kuukausieränä, paitsi jos kuluttaja päättää maksaa määrän aiemmin takaisin tilinylitysmahdollisuuteen sovellettavalla lainakorolla.***
6. ***Jäsenvaltiot voivat unionin oikeuden mukaisesti pitää voimassa tai hyväksyä tässä artiklassa tarkoitettuja säännöksiä tiukempia säännöksiä asioissa, jotka liittyvät sellaisten kuluttajien suojaan, joilla on tili- tai luottorajanylitysmahdollisuus.***

VIII LUKU
SOPIMUKSEN PERUUTTAMINEN, SOPIMUKSEN PÄÄTTÄMINEN JA
ENNENAIKAINEN TAKAISINMAKSU

26 artikla

Peruuttamisoikeus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttaja voi peruuttaa luottosopimuksen 14 kalenteripäivän kuluessa perusteluja esittämättä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu peruuttamisaika alkaa joko

- a) päivästä, jona luottosopimus tehdään; tai
- b) päivästä, jona kuluttaja saa sopimusehdot ja tiedot 20 ja 21 artiklan mukaisesti, jos kyseinen päivä on tämän alakohdan a alakohdassa tarkoitettua päivää myöhäisempi.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua määräaikaa katsotaan noudatetun, jos kuluttaja on lähettänyt 5 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettua ilmoituksen luotonantajalle ennen kyseisen määräajan päättymistä.

2. *Jos kuluttaja ei ole saanut sopimusehtoja ja tietoja 20 ja 21 artiklan mukaisesti, peruuttamisaika päättyy joka tapauksessa 12 kuukautta ja 14 päivää luottosopimuksen tekemisen jälkeen. Tätä ei sovelleta, jos kuluttajalle ei ole ilmoitettu hänen peruuttamisoikeudestaan 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan p alakohdan mukaisesti.*
3. *Jos kyseessä on liitännäinen luottosopimus tavaran ostamiseksi ja palautusehdoissa taataan maksettujen maksujen täysimääräinen palautus tietyn, yli 14 kalenteripäivän pituisen ajan, peruuttamisoikeuden kesto pidennetään vastaamaan tällaisen palautusoikeuden kesto.*
4. Kun kyse on liitännäisestä luottosopimuksesta ja jo päivänä ...kuuta ... [tämän direktiivin voimaantulopäivänä] sovellettavassa kansallisessa lainsäädännössä säädetään, ettei varoja saa asettaa kuluttajan saataville ennen tietyn määräajan päättymistä, jäsenvaltiot voivat 1 kohdasta poiketen säätää, että kyseisessä kohdassa tarkoitettu ajanjakso voidaan kuluttajan nimenomaisesta pyynnöstä lyhentää samaksi kuin kyseinen tietty määräaika.
5. Jos kuluttaja käyttää peruuttamisoikeutta, hänen on
 - a) ilmoitettava siitä tämän artiklan 1 kohdassa vahvistetun määräajan kuluessa luotonantajalle ■ niiden tietojen mukaisesti, jotka luotonantaja ■ on toimittanut 21 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan p alakohdan mukaisesti paperilla tai **kuluttajan valitsemalla ja luottosopimuksessa yksilöidyllä** muulla pysyvällä välineellä;

- b) maksettava luotonantajalle ■ pääoma ja sille kertynyt korko luoton nostopäivästä päivään, jona pääoma maksetaan takaisin, ilman tarpeetonta viivytystä ja joka tapauksessa viimeistään 30 kalenteripäivän kuluttua a alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen lähettämisestä.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettu korko on laskettava sovitun lainakoron perusteella. Luotonantaja ■ ei ole oikeutettu peruuttamistapauksessa saamaan kuluttajalta muuta korvausta kuin korvauksen luotonantajan ■ viranomaisille mahdollisesti maksamista sellaisista maksuista, joita ei makseta takaisin.

6. Jos luotonantaja ■ tai kolmas osapuoli tarjoaa kyseisen kolmannen osapuolen ja luotonantajan ■ välisen sopimuksen perusteella luottosopimukseen ■ liittyvän lisäpalvelun, lisäpalvelua koskeva sopimus ei enää sido kuluttajaa, jos kuluttaja käyttää oikeutta peruuttaa luottosopimus ■ tämän artiklan mukaisesti.
7. Jos kuluttajalla on tämän artiklan 1, 5 ja 6 kohdan nojalla peruuttamisoikeus, direktiivin 2002/65/EY 6 ja 7 artiklaa ei sovelleta.

8. Jäsenvaltiot voivat säätää, ettei tämän artiklan 1–6 kohtaa sovelleta luottosopimukseen , jotka on kansallisen lainsäädännön mukaan tehtävä notaarin palveluja käyttäen, edellyttäen, että notaari vahvistaa, että kuluttajalle taataan 10, 11, 20 ja 21 artiklassa säädetyt oikeudet.
9. Tällä artiklalla ei rajoiteta sellaisen määräajan, jonka kuluessa sopimuksen toteuttaminen ei voi alkaa, vahvistamista koskevien kansallisten säännösten soveltamista.

27 artikla

Liitännäiset luottosopimukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos kuluttaja on käyttänyt unionin oikeuteen perustuvaa oikeuttaan peruuttaa tavaroiden toimittamista tai palveluiden suorittamista koskeva sopimus, liitännäinen luottosopimus ei enää sido häntä.
2. Jos liitännäisen luottosopimuksen tarkoittamia tavaroita tai palveluita ei toimiteta tai suoriteta taikka jos ne toimitetaan tai suoritetaan vain osittain tai ne eivät ole niiden toimittamista tai suorittamista koskevan sopimuksen mukaisia, kuluttajalla on oikeus vaatia oikeuksiensa täyttämistä luotonantajalta , mikäli kuluttaja on vaatinut oikeuksiensa täyttämistä tavaroiden toimittajalta tai palvelun suorittajalta mutta ei ole saanut hänelle lain taikka kyseisten tavaroiden toimittamista tai palvelujen suorittamista koskevan sopimuksen mukaisesti kuuluvaa suoritusta kyseisten tavaroiden toimittajalta tai kyseisten palveluiden suorittajalta. Jäsenvaltioiden on määritettävä, missä laajuudessa ja millä edellytyksillä kyseisiä oikeuskeinoja voidaan käyttää.

3. Tällä artiklalla ei rajoiteta sellaisen kansallisen lainsäädännön soveltamista, jonka mukaan luotonantaja ■ on yhteisvastuussa kuluttajan tavaroiden toimittajalle tai palveluiden suorittajalle mahdollisesti esittämistä vaatimuksista, kun tavaroiden tai palveluiden hankinta tältä on rahoitettu luottosopimuksella ■ .

28 artikla

Toistaiseksi voimassa olevat luottosopimukset ■

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttaja voi irtisanoa toistaiseksi voimassa olevan luottosopimuksen ■ maksutta milloin tahansa, jolleivät osapuolet ole sopineet irtisanomisajasta. Irtisanomisaika voi olla enintään yksi kuukausi.

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luottosopimuksessa ■ niin sovitaan, luotonantaja ■ voi irtisanoa toistaiseksi voimassa olevan luottosopimuksen ■ antamalla siitä kuluttajalle vähintään kaksi kuukautta etukäteen ilmoituksen paperilla tai **luottosopimuksessa yksilöidyllä** muulla pysyvällä välineellä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luottosopimuksessa ■ niin sovitaan, luotonantaja ■ voi objektiivisesti perustelluista syistä lakkauttaa kuluttajan oikeuden tehdä nostoja toistaiseksi voimassa olevan luottosopimuksen perusteella. Luotonantajan ■ on ilmoitettava oikeuden lakkauttamisesta ja sen syistä kuluttajalle paperilla tai **luottosopimuksessa yksilöidyllä** muulla pysyvällä välineellä mahdollisuuksien mukaan ennen lakkauttamista ja viimeistään välittömästi sen jälkeen, edellyttäen, että tällaisten tietojen antaminen ei ole kielletty unionin oikeudessa tai kansallisessa lainsäädännössä eikä oikeusjärjestyksen perusteiden tai yleisen turvallisuuden tavoitteiden vastaista.

29 artikla

Ennenaikainen takaisinmaksu

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajalla on oikeus maksaa luotto ennenaikaisesti takaisin ■ milloin tahansa. Tällöin kuluttajalla on oltava oikeus ■ vähennykseen ***kuluttajalle*** aiheutuvista luoton kokonaiskustannuksista sopimuksen jäljellä olevana voimassaoloaikana. Kyseistä vähennystä laskettaessa on otettava huomioon kaikki luotonantajan kuluttajalle määräämät kustannukset.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luotto maksetaan takaisin ennenaikaisesti, luotonantajalla on oikeus saada oikeudenmukainen ja objektiivisesti perusteltu korvaus mahdollisista kustannuksista, jotka liittyvät suoraan ennenaikaiseen takaisinmaksuun, edellyttäen että ennenaikainen takaisinmaksu tapahtuu ajanjaksolla, jonka osalta on sovittu kiinteästä lainakorosta.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu korvaus ei saa olla enempää kuin 1 prosentti ennenaikaisesti takaisinmaksetun luoton määrästä, jos ennenaikaisen takaisinmaksun ja luottosopimuksen sovitun päättymisajankohdan välinen ajanjakso on yli vuoden pituinen. Jos kyseinen ajanjakso on alle vuoden pituinen, korvauksen määrä ei saa ylittää 0,5:tä prosenttia ennenaikaisesti takaisin maksetun luoton määrästä.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajalla ei ole oikeutta 2 kohdassa tarkoitettuun korvaukseen, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:
- a) takaisinmaksu on tapahtunut vakuutus sopimuksen mukaisesti, jonka tarkoituksena on luoton takaisinmaksun takaaminen;
 - b) luotto on myönnetty tilinylitysmahdollisuutena;
 - c) takaisinmaksu tapahtuu sellaisen jakson aikana, jonka osalta ei ole sovittu kiinteästä lainakorosta.
4. Poiketen siitä, mitä 2 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat säätää, että
- a) luotonantajalla on oikeus 2 kohdassa tarkoitettuun korvaukseen vain, jos ennaikaisesti takaisin maksettu määrä ylittää kansallisessa lainsäädännössä määritellyn kynnyksarvon, joka ei saa olla millään 12 kuukauden jaksolla suurempi kuin 10 000 euroa;
 - b) luotonantaja voi poikkeuksellisesti vaatia suurempaa korvausta, jos hän voi osoittaa, että ennaikaisesta takaisinmaksusta hänelle aiheutunut tappio ylittää 2 kohdan mukaisesti määritetyn määrän.

■ Jos luotonantajan vaatima korvaus ylittää ennenaikaisesta takaisinmaksusta aiheutuneen todellisen tappion, kuluttajalla on oikeus vaatia sen alentamista vastaavasti.

Siinä tapauksessa tappio muodostuu alun perin sovitun lainakoron ja sen lainakoron välisestä erotuksesta, jolla luotonantajan on ennenaikaisen takaisinmaksun ajankohtana mahdollista antolainata ennenaikaisesti takaisin maksettu määrä markkinoilla, ottaen lisäksi huomioon ennenaikaisen takaisinmaksun vaikutus hallintokustannuksiin.

5. Edellä 2 kohdassa *ja 4 kohdan b alakohdassa* tarkoitettu korvaus ei missään tapauksessa saa olla suurempi kuin koron määrä, jonka kuluttaja olisi maksanut ennenaikaisen takaisinmaksun ja luottosopimuksen sovitun päättymisajankohdan välisenä ajanjaksona.

IX LUKU
TODELLINEN VUOSIKORKO JA TOIMENPITEET KORKOJEN JA
KUSTANNUSTEN RAJOITTAMISEKSI

30 artikla

Todellisen vuosikoron laskeminen

1. Todellinen vuosikorko lasketaan liitteessä III olevassa I osassa esitetyn matemaattisen kaavan mukaisesti. Se on luotonantajan ■ ja kuluttajan sopimien tulevien tai nykyisten sitoumusten (luoton nostojen, takaisinmaksujen ja luotosta perittävien maksujen) nykyarvon vastine vuositasolla.

2. Todellisen vuosikoron laskemista varten määritetään kuluttajalle aiheutuvat luoton kokonaiskustannukset, lukuun ottamatta mahdollisia maksuja, jotka kuluttajan on suoritettava, jos hän ei ole noudattanut mitä tahansa luottosopimuksen ■ ehtoja, ja sellaisia maksuja, jotka kuluttajan on tavaroiden tai palveluiden hankkimisen yhteydessä hankintahinnan lisäksi suoritettava siitä riippumatta, maksetaanko hankinta käteisellä vai luotolla.

Kuluttajalle aiheutuviin luoton kokonaiskustannuksiin sisällytetään tilinhoitokulut tilistä, jolle kirjataan sekä maksu- että luotonnostotapahtumia, kustannukset maksuvälineen käytöstä sekä maksujen suorittamiseen että luoton nostoihin, sekä muut maksutapahtumiin liittyvät kustannukset, paitsi jos tilin avaaminen on vapaaehtoista ja sen kustannukset on määritelty selkeästi ja erikseen luottosopimuksessa ■ tai muussa kuluttajan kanssa tehdyssä sopimuksessa.

3. Todellista vuosikorkoa laskettaessa on perusoletuksena, että luottosopimus ■ on voimassa sovitun jakson loppuun ja että luotonantaja ■ ja kuluttaja täyttävät velvollisuutensa luottosopimuksessa ■ määrättyjä ehtoja ja päivämääriä noudattaen.
4. Jos luottosopimuksissa ■ on ehtoja, joiden mukaan lainakorko tai tietyt todelliseen vuosikorkoon sisältyvät maksut voivat muuttua, minkä vuoksi niiden suuruutta ei laskentahetkellä voida määrittää, todellinen vuosikorko lasketaan olettaen, että lainakorko ja muut maksut pysyvät alkuperäiseen tasoon nähden ennallaan ja että niitä sovelletaan luottosopimuksen ■ loppuun asti.

5. Tarvittaessa **käytetään** todellista vuosikorkoa laskettaessa liitteessä III olevassa II osassa esitettyjä lisäoletuksia.

Jos tässä artiklassa ja liitteessä III olevassa II osassa esitetyt oletukset eivät ole riittäviä todellisen vuosikoron laskemiseksi yhdenmukaisella tavalla tai jolleivät ne enää sovellu markkinoilla vallitsevaan kaupalliseen tilanteeseen, komissiolle siirretään valta antaa 45 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joilla muutetaan tätä artiklaa ja liitteessä III olevaa II osaa todellisen vuosikoron laskemiseen tarvittavien lisäoletusten käyttöön ottamiseksi tai jo käytössä olevien oletusten muuttamiseksi.

31 artikla

Toimenpiteet lainakorkojen, todellisten **vuosikorkojen tai** kuluttajalle aiheutuvien luoton **kokonaiskustannusten rajoittamiseksi**

1. Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön **sellaisia toimenpiteitä, kuten ylärajoja, joilla estetään tehokkaasti väärinkäytökset ja varmistetaan, että kuluttajilta ei voida periä liian korkeita lainakorkoja, todellisia vuosikorkoja tai kuluttajalle aiheutuvia liian korkeita luoton kokonaiskustannuksia.**

2. *Jäsenvaltiot voivat hyväksyä kieltoja tai rajoituksia, jotka koskevat luotonantajien niiden alueella soveltamia erityisiä maksuja tai palkkioita.*
3. *Komissio saattaa jäsenvaltioiden 1 kohdan mukaisesti käyttöön ottamat toimenpiteet julkisesti saataville viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [neljän vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta]. Jäsenvaltioiden on raportoitava kyseisistä toimenpiteistä komissiolle viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta].*
4. *Euroopan pankkiviranomainen julkaisee kertomuksen 1 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden täytäntöönpanosta viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kuuden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulosta]. Kyseiseen kertomukseen on sisällyttävä arvio jäsenvaltioissa toteutetuista toimenpiteistä, mukaan lukien menetelmät ylärajojen vahvistamiseksi tarvittaessa, ja siitä, miten tehokkaasti ne rajoittavat kohtuuttoman korkeita lainakorkoja, todellisia vuosikorkoja tai kuluttajalle aiheutuvia luoton kokonaiskustannuksia, ja siihen on sisällyttävä parhaisiin käytäntöihin perustuva lähestymistapa tällaisten toimenpiteiden vahvistamiseksi.*

X LUKU
MENETTELYTAPAVELVOITTEET JA HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT
VAATIMUKSET

32 artikla

Menettelytapavelvoitteet tarjottaessa luottoa kuluttajille

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantaja ja luotonvälittäjä ■ toimivat rehellisesti, tasapuolisesti, avoimesti ja ammattimaisesti ja ottavat huomioon kuluttajien oikeudet ja edut harjoittaessaan seuraavia toimintoja:
 - a) luottotuotteiden kehittäminen;
 - b) *luottotuotteiden* mainostaminen 7 ja 8 artiklan mukaisesti;**
 - c) luottojen myöntäminen, välittäminen tai niiden myöntämisen helpottaminen;
 - d) neuvontapalveluiden tarjoaminen;
 - e) lisäpalvelujen tarjoaminen kuluttajille;
 - f) luottosopimuksen ■ toimeenpano.

Ensimmäisen alakohdan c ja d alakohdassa tarkoitettujen toimintojen on perustuttava kuluttajan tilannetta koskeviin tietoihin ja tämän mahdollisesti ilmoittamiin erityisvaatimukseen sekä kohtuullisiin oletuksiin kuluttajan tilanteeseen kohdistuvista riskeistä luottosopimuksen koko keston aikana.

Ensimmäisen alakohdan d alakohdassa tarkoitettujen toimintojen on perustuttava myös 16 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla edellytettyihin tietoihin.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tapa, jolla luotonantajat palkitsevat henkilöstönsä ja luotonvälittäjät, sekä tapa, jolla luotonvälittäjät palkitsevat oman henkilöstönsä, eivät estä täyttämästä 1 kohdassa vahvistettua velvoitetta.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että laatiessaan ja soveltaessaan luottokelpoisuuden arvioinnista vastaavan henkilöstön palkitsemispolitiikkaa luotonantajat noudattavat seuraavia periaatteita sellaisella tavalla ja siinä laajuudessa, joka on oikeassa suhteessa niiden kokoon, sisäiseen organisaatioon sekä niiden toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen:
 - a) palkitsemispolitiikka on sopusoinnussa moitteettoman ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä eikä houkuttele riskinottoon, joka ylittää luotonantajan hyväksyttävän riskitason;

- b) palkitsemispolitiikka noudattaa luotonantajan liiketoimintastrategiaa, tavoitteita, arvoja ja pitkän aikavälin etuja, ja se sisältää eturistiriitojen välttämiseen tähtäviä toimenpiteitä, erityisesti edellyttämällä, etteivät palkkiot saa olla riippuvaisia hyväksytyjen luottohakemusten määrästä tai osuudesta.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kun luotonantajat ***tai luotonvälittäjät*** tarjoavat neuvontapalveluja, tähän osallistuvan henkilöstön palkitsemisrakenne ei vaaranna heidän kykyään toimia kuluttajan edun mukaisesti eikä ole riippuvainen myyntitavoitteista. Kyseisen tavoitteen saavuttamiseksi jäsenvaltiot voivat myös kieltää luotonantajan luotonvälittäjälle maksamat palkkiot.
5. Jäsenvaltiot voivat kieltää luotonantajaa ja luotonvälittäjää ■ perimästä kuluttajalta maksuja ennen luottosopimuksen ■ tekemistä tai asettaa maksujen perimistä koskevia rajoituksia.

Henkilöstön tietämystä ja pätevyyttä koskevat vaatimukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajat **ja luotonvälittäjät** vaativat henkilöstöltään luottosopimusten kehittämiseen, tarjoamiseen ja myöntämiseen, ■ luotonvälitystoiminnan harjoittamiseen **ja** neuvontapalvelujen tarjoamiseen **sekä kuluttajien oikeuksiin asianomaisella kaupankäyntialalla** liittyvää asianmukaista tietämystä ja pätevyyttä sekä niiden pitämistä ajan tasalla. **Jos luottosopimuksen tekoon** sisältyy lisäpalveluja, on vaadittava kyseisiin lisäpalveluihin liittyvä asianmukainen tietämys ja pätevyys.
2. Jäsenvaltioiden on vahvistettava luotonantajien ja luotonvälittäjien ■ henkilöstön tietämystä ja pätevyyttä koskevat vähimmäisvaatimukset.
3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset valvovat 1 kohdassa vahvistettujen vaatimusten noudattamista ja että toimivaltaisilla viranomaisilla on valtuudet vaatia luotonantajia ja luotonvälittäjiä ■ toimittamaan todisteet, joiden toimivaltainen viranomainen katsoo olevan tarpeen tällaisen valvonnan toteuttamiseksi.

XI LUKU
TALOUSVALISTUKSEN ANTAMINEN JA TUKI TALOUDELLISISSA
VAIKEUKSISSA OLEVILLE KULUTTAJILLE

34 artikla

Talousvalistuksen antaminen

1. Jäsenvaltioiden on edistettävä toimenpiteitä, joilla tuetaan kuluttajille annettavaa valistusta vastuullisesta lainanotosta ja velanhoidosta erityisesti luottosopimusten osalta. Kuluttajille, varsinkin kuluttajaluottoa ensimmäistä kertaa erityisesti digitaalisten välineiden avulla ottaville kuluttajille, on annettava heidän ohjaamiseen selkeää yleisluontoista tietoa luotonantoprosessista. ***Jäsenvaltioiden on kyseisiä toimenpiteitä luodessaan ja edistäessään kuultava asiaankuuluvia sidosryhmiä, myös kuluttajajärjestöjä.***

Jäsenvaltioiden on myös ***varmistettava, että levitetään*** tietoa ohjauksesta, jota kuluttajajärjestöt ja kansalliset viranomaiset voivat antaa kuluttajille.

2. Komissio suorittaa arvioinnin ja julkaisee kertomuksen siitä, millaista talousvalistusta kuluttajien saatavilla on jäsenvaltioissa, ja yksilöi esimerkkejä parhaista käytännöistä, joita voitaisiin kehittää edelleen kuluttajien taloustietämyksen parantamiseksi.

Maksamattomat lainat ja lainanhoitojoustotoimenpiteet

1. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonantajat ■ noudattavat tarvittaessa kohtuullista pidättyvyyttä ennen täytäntöönpanomenettelyn käynnistämistä. Tällaisissa lainanhoitojoustotoimenpiteissä on otettava huomioon muun muassa kuluttajan *yksilöllinen* tilanne. *Luotonantajia ei perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta vaadita tarjoamaan lainanhoitojoustotoimenpiteitä toistuvasti kuluttajille.*

Luotonantajia ei vaadita suorittamaan luottokelpoisuuden arviointia 18 artiklan mukaisesti muuttaessaan luottosopimuksen voimassa olevia ehtoja tämän kohdan kolmannen alakohdan b alakohdan mukaisesti edellyttäen, että kuluttajan maksettavaksi tuleva kokonaismäärä ei nouse merkittävästi luottosopimuksen muuttamisen yhteydessä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuihin lainanhoitojoustotoimenpiteisiin

- a) *voi sisältyä muun muassa luottosopimuksen täydellinen tai osittainen jälleenrahoitus;*

b) on sisällyttävä luottosopimuksen voimassa olevien ehtojen muuttaminen, johon voi sisältyä muun muassa seuraavaa:

- i) luottosopimuksen voimassaoloajan jatkaminen;
- ii) luottosopimuksen tyyppin muuttaminen;
- iii) maksuerien maksamisen lykkääminen kokonaan tai osittain tietyltä ajanjaksolta;
- iv) lainakoron *alennus*;
- v) maksuvapaan kauden tarjoaminen;
- vi) osittainen takaisinmaksu;
- vii) valuutan muuntaminen;
- viii) velan osittainen anteeksianto ja velan vakautus.

2. Edellä 1 kohdan kolmannen alakohdan b alakohdassa oleva luettelo mahdollisista toimenpiteistä ei rajoita kansallisen lainsäädännön soveltamista eikä edellytä, että jäsenvaltiot säätävät kaikista kyseisistä toimenpiteistä kansallisessa lainsäädännössä.
3. *Jos* jäsenvaltiot *sallivat luotonantajien* määrittellä kuluttajalle tämän maksulaiminlyönnistä aiheutuvat maksut ja veloittaa ne, *kyseiset* jäsenvaltiot *voivat vaatia, että* kyseiset maksut eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen luotonantajalle maksulaiminlyönnistä aiheutuneiden kustannusten korvaamiseksi.
4. *Jos* jäsenvaltiot **█** sallivat luotonantajien määrätä lisämaksuja kuluttajalle siinä tapauksessa, että tämä laiminlyö maksunsa, kyseisten jäsenvaltioiden on asetettava yläraja *kyseisille* maksuille.
5. Jäsenvaltiot eivät saa estää luottosopimuksen osapuolia sopimasta nimenomaisesti, että liitännäisen luottosopimuksen tarkoittamien tavaroiden tai tällaisten tavaroiden myymisestä saatavan tulon palauttaminen tai siirtäminen luotonantajalle riittää luoton takaisinmaksuksi.

Velkaneuvontapalvelut

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tarjotaan *riippumattomia* velkaneuvontapalveluja kuluttajille, *joilla on tai saattaa olla vaikeuksia täyttää taloudelliset sitoumuksensa, ja että tällaisista palveluista peritään maksu vain rajoitetusti.*
2. *Edellä 1 kohdassa säädettyjen velvoitteiden täyttämiseksi luotonantajilla on oltava käytössään menettelyt ja toimintaperiaatteet, joiden avulla kuluttajien taloudelliset vaikeudet voidaan havaita varhaisessa vaiheessa.*
3. *Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajat ohjaavat kuluttajat, joilla on vaikeuksia täyttää taloudelliset sitoumuksensa, velkaneuvontapalveluihin, jotka ovat helposti heidän saatavillaan.*
4. *Komissio laatii viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [viiden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä] kertomuksen, jossa esitetään yleiskatsaus velkaneuvontapalvelujen saatavuudesta jäsenvaltioissa ja yksilöidään parhaita käytäntöjä tällaisten palvelujen kehittämiseksi edelleen. Jäsenvaltioiden on viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä] ja sen jälkeen vuosittain raportoitava komissiolle saatavilla olevista velkaneuvontapalveluista.*

XII LUKU

LUOTONANTAJAT JA LUOTONVÄLITTÄJÄT

37 artikla

Muiden kuin luottolaitosten ja *maksulaitosten* hyväksyntä, rekisteröinti ja valvonta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että luotonantajiin ja luotonvälittäjiin *sovelletaan riippumattoman toimivaltaisen viranomaisen laatimaa asianmukaista hyväksyntämenettelyä ja rekisteröintiä ja sen laatimia valvontajärjestelyjä.*
2. *Asianmukaista hyväksyntämenettelyä ja rekisteröintiä koskevaa vaatimusta ei sovelleta* luotonantajiin, jotka ovat
 - a) asetuksen (EU) N:o 575/2013 *4 artiklan 1 kohdan* 1 alakohdassa määriteltyjä luottolaitoksia;
 - b) *direktiivin (EU) 2015/2366 4 artiklan 4 alakohdassa määriteltyjä maksulaitoksia kyseisen direktiivin liitteessä I olevassa 4 kohdassa tarkoitettujen palvelujen osalta; tai*
 - c) *direktiivin 2009/110/EY 2 artiklan 1 alakohdassa määriteltyjä sähköisen rahan liikkeeseenlaskijalaitoksia kyseisen direktiivin 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettujen luottojen myöntämistä varten.*

3. *Jäsenvaltiot voivat päättää olla soveltamatta 1 kohdassa tarkoitettuja hyväksyntä- ja rekisteröintivaatimuksia tavaroiden toimittajiin tai palvelujen suorittajiin, jotka katsotaan suosituksessa 2003/361/EY määritellyiksi mikroyrityksiksi sekä pieniksi ja keskisuuriksi yrityksiksi, jotka toimivat*

a) *sivutoimisina luotonvälittäjinä; tai*

b) *sivutoimisina luotonantajina, jotka myöntävät luottoa maksun lykkäyksen muodossa tarjoamiensa tavaroiden ja palvelujen ostamiseksi, jos luotto myönnetään ilman korkoa ja siten, että kuluttajalta peritään vain rajoitettuja maksuja kansallisen lainsäädännön mukaisesti määrättyjen maksuviivästyksen vuoksi.*

38 artikla

Luotonvälittäjiä koskevat erityiset velvoitteet

Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että luotonvälittäjät

- a) ilmoittavat sekä mainoksissa että kuluttajille tarkoitetuissa asiakirjoissa valtuuksiensa laajuuden ja sen, työskentelevätkö ne yksinomaan yhden tai useamman luotonantajan kanssa vai riippumattomana luotonvälittäjänä;
- b) ilmoittavat kuluttajalle kaikki maksut, jotka kuluttajan on maksettava luotonvälittäjälle tarjottavista palveluista;
- c) tekevät kuluttajan kanssa sopimuksen b alakohdassa tarkoitetuista maksuista paperilla tai muulla pysyvällä välineellä ennen luottosopimuksen tekemistä **■** ;
- d) ilmoittavat b alakohdassa tarkoitetut maksut luotonantajalle todellisen vuosikoron laskemista varten.

XIII LUKU
OIKEUKSIEN SIIRTO JA RIIDANRATKAISUMENETTELYT

39 artikla

Oikeuksien siirto

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos luottosopimuksen ■ mukaiset luotonantajan oikeudet tai itse luottosopimus siirretään kolmannelle osapuolelle, kuluttajalla on oikeus esittää siirronsaajaa kohtaan kaikki ne väitteet, jotka hän olisi voinut esittää alkuperäistä luotonantajaa kohtaan, esimerkiksi vaatia kuittausta, jos se sallitaan asianomaisessa jäsenvaltiossa.
2. Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että alkuperäinen luotonantaja ■ ilmoittaa kuluttajalle 1 kohdassa tarkoitetusta siirtämisestä, lukuun ottamatta tapauksia, joissa alkuperäinen luotonantaja toimii edelleen siirronsaajan suostumuksella luotonantajana suhteessa kuluttajaan.

Tuomioistuimen ulkopuoliset riidanratkaisumenettelyt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajilla on käytettävissään riittävät, *nopeat* ja tehokkaat tuomioistuimen ulkopuoliset riidanratkaisumenettelyt kuluttajien ja luotonantajien tai luotonvälittäjien välisten, tämän direktiivin mukaisiin *luottosopimukseen liittyviä oikeuksia ja velvollisuuksia* koskevien riitojen ratkaisemista varten, tarvittaessa nykyisiä tuomioistuimen ulkopuolisia riidanratkaisuelimiä hyödyntäen. Tällaisten tuomioistuimen ulkopuolisten riidanratkaisumenettelyjen ja niitä tarjoavien elimien on oltava direktiivissä 2013/11/EU säädettyjen laatuvaatimusten mukaisia.
2. Jäsenvaltioiden on kannustettava 1 kohdassa tarkoitettuja tuomioistuimen ulkopuolisia riidanratkaisuelimiä tekemään yhteistyötä luottosopimuksia ■ koskevien rajatylittävien riitojen ratkaisemiseksi.

VI LUKU

TOIMIVALTAISET VIRANOMAISET

41 artikla

Toimivaltaiset viranomaiset

1. Jäsenvaltioiden on nimettävä kansalliset toimivaltaiset viranomaiset, joiden tehtävänä on huolehtia tämän direktiivin soveltamisesta ja täytäntöönpanosta, ja varmistettava, että kyseisille viranomaisille annetaan kaikki niiden tehtävien tehokkaaseen ja tulokselliseen hoitamiseen tarvittavat tutkinta- ja täytäntöönpanovaltuudet ja riittävät resurssit.

Toimivaltaisten viranomaisten on oltava joko viranomaisia tai kansallisen lainsäädännön mukaisia elimiä tai kansallisessa lainsäädännössä nimenomaisesti tätä varten valtuutettujen viranomaisten hyväksymiä elimiä. Ne eivät saa olla luotonantajia *tai luotonvälittäjiä*.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset, kaikki henkilöt, jotka ovat tai ovat olleet toimivaltaisten viranomaisten palveluksessa, sekä toimivaltaisten viranomaisten lukuun toimivat tilintarkastajat ja asiantuntijat, ovat salassapitovelvollisia. Kyseisissä tehtävissä mahdollisesti saatuja luottamuksellisia tietoja ei saa ilmaista toiselle henkilölle eikä viranomaiselle muutoin kuin tiivistetysti tai kootusti, *sanotun kuitenkaan rajoittamatta rikosoikeuden alaan tai tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvia tapauksia. Tämä ei kuitenkaan estä toimivaltaisia viranomaisia vaihtamasta tai toimittamasta luottamuksellisia tietoja unionin oikeuden ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti.*

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset ovat jompiakumpia seuraavista:
- a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1093/2010²⁹ 4 artiklan 2 alakohdassa määritellyjä toimivaltaisia viranomaisia; tai
 - b) muita kuin a alakohdassa tarkoitettuja toimivaltaisia viranomaisia edellyttäen, että kyseisten viranomaisten on kansallisten lakien, asetusten tai hallinnollisten määräysten mukaisesti oltava tarvittaessa yhteistyössä a alakohdassa tarkoitettujen toimivaltaisten viranomaisten kanssa tämän direktiivin mukaisten tehtäviensä hoitamiseksi.
4. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että toimivaltaiset viranomaiset täyttävät asetuksen (EU) 2017/2394 5 artiklassa vahvistetut perusteet.
5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle toimivaltaisten viranomaisten nimeämisestä ja niissä tapahtuneista muutoksista ja, jos niiden alueella on useampi kuin yksi toimivaltainen viranomainen, asianomaisten tehtävien mahdollisesta jakamisesta kyseisten toimivaltaisten viranomaisten kesken. Ensimmäinen tällainen ilmoitus on tehtävä mahdollisimman pian ja viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä].

²⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1093/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 12).

6. Toimivaltaisten viranomaisten on käytettävä toimivaltaansa kansallisen lainsäädännön mukaisesti joko
 - a) suoraan oman toimivaltansa nojalla tai oikeusviranomaisten valvonnassa tai
 - b) tekemällä hakemus tuomioistuimille, joilla on toimivalta antaa tarvittavat päätökset ja, jos tarvittavaa päätöstä koskevaa hakemusta ei ole hyväksytty, myös hakemalla tarvittaessa muutosta.
7. Jos jäsenvaltioiden alueella on useita toimivaltaisia viranomaisia, jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kyseisten viranomaisten tehtävät on määritelty selvästi ja että kyseiset viranomaiset toimivat tiiviissä yhteistyössä, jotta ne voivat suorittaa tehtävänsä tehokkaasti.
8. Komissio julkaisee luettelon toimivaltaisista viranomaisista *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* vähintään kerran vuodessa ja pitää kyseisen luettelon verkkosivustollaan jatkuvasti ajan tasalla.
9. ***Jäsenvaltiot voivat soveltaa kansallista lainsäädäntöä antaakseen kansallisille toimivaltaisille viranomaisille valtuudet toteuttaa tuotteita koskevia interventiotoimia luottotuotteiden poistamiseksi markkinoilta perustelluissa tapauksissa.***

XV LUKU LOPPUSÄÄNNÖKSET

42 artikla

Yhdenmukaistamisen taso

1. Tässä direktiivissä olevien yhdenmukaistettujen säännösten osalta jäsenvaltiot eivät voi kansallisessa lainsäädännössään pitää voimassa tai ottaa käyttöön säännöksiä, jotka poikkeavat tässä direktiivissä annetuista, jollei tässä direktiivissä toisin säädetä.
2. ***Kunnes yhdenmukaistamisessa on edetty pidemmälle***, jos jäsenvaltio käyttää 2 artiklan 58 kohdassa, 8 artiklan 8 kohdassa, 14 artiklan 2 ja 3 kohdassa, 16 artiklan 4 ja 6 kohdassa, 18 artiklan 11 kohdassa, 24 artiklan 5 kohdassa, 25 artiklan 6 kohdassa, 26 artiklan 4 ja 8 kohdassa, 29 artiklan 4 kohdassa, 31 artiklan 2 kohdassa, 32 artiklan 4 ja 5 kohdassa, 35 artiklan 3 ja 4 kohdassa, 37 artiklan 3 kohdassa ja 41 artiklan 9 kohdassa säädettyjä sääntelymahdollisuuksia, sen on ***viipymättä ilmoitettava*** asiasta ja mahdollisista myöhemmistä muutoksista komissiolle. ***Komissio julkistaa kyseiset tiedot verkkosivustolla tai muulla helposti käytettävissä olevalla tavalla.*** Jäsenvaltioiden on myös toteutettava asianmukaiset toimenpiteet kyseisten tietojen jakamiseksi kansallisille luotonantajille, luotonvälittäjille ■ ja kuluttajille.

43 artikla

Direktiivin pakottavuus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kuluttajat eivät voi luopua heille tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä hyväksytyjen kansallisten säännösten nojalla kuuluvista oikeuksista.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tämän direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä hyväksytyjä säännöksiä ei voida kiertää antamalla sopimuksille erityinen muoto.

44 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on annettava säännökset tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ne pannaan täytäntöön. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedoksi kyseiset säännökset ja toimenpiteet viimeistään ... päivänä ...kuuta ... **[kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä]** ja ilmoitettava sille niihin vaikuttavista myöhemmistä muutoksista viipymättä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos seuraamuksia määrätään asetuksen (EU) 2017/2394 21 artiklan mukaisesti, niihin sisältyy mahdollisuus joko määrätä sakkoja hallinnollisilla menettelyillä tai aloittaa sakkojen määräämistä koskeva oikeudellinen menettely taikka molemmat ■ .
3. Jäsenvaltioiden on säädettävä, että toimivaltaiset viranomaiset voivat julkistaa hallinnollisen seuraamuksen, joka määrätään tämän direktiivin nojalla hyväksytyjen toimenpiteiden rikkomisen johdosta, jollei tällainen julkistaminen vakavasti vaaranna finanssimarkkinoita tai aiheuta suhteetonta vahinkoa asianomaisille osapuolille.

45 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.
2. Siirretään komissiolle päivästä ...kuuta ... [tämän direktiivin voimaantulopäivästä] viiden vuoden ajaksi 30 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 30 artiklan 5 kohdassa tarkoitetun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.
4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.
5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.
6. Edellä olevan 30 artiklan 5 kohdan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaä jatketaan kahdella kuukaudella.

1. Komissio tarkastelee tätä direktiiviä uudelleen *viimeistään ... päivänä ...kuuta ...* [kuuden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä] *ja sen jälkeen neljän vuoden välein*. Uudelleentarkasteluun sisältyy
 - a) *arviointi siitä, onko tämän direktiivin soveltamisala edelleen asianmukainen sellaisten luottosopimusten osalta, joiden vakuutena on muu kuin asuinkiinteistö;*
 - b) arviointi 2 artiklan 2 kohdan c alakohdassa ja liitteessä III olevassa II osassa vahvistetuista kynnysarvoista sekä 29 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä maksettavan korvauksen laskemiseen käytetyistä prosenttiluvuista unionin taloudellisten kehityssuuntauksien ja asianomaisten markkinoiden tilanteen perusteella;
 - c) *analyysi vihreää siirtymää tukevien kuluttajaluottojen markkinoiden kehityksestä ja arviointi tällaisiin luottoihin liittyvien lisätoimenpiteiden tarpeesta; ja*
 - d) *arviointi 44 artiklan 1 ja 2 kohdan täytäntöönpanosta ja erityisesti kyseisen artiklan nojalla määrättyjen seuraamusten tehokkuudesta ja pelotevaikutuksesta.*

2. ***Komissio arvioi viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [kahden vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä] tarvetta suojella kuluttajia, jotka ottavat lainaa ja tekevät sijoituksia asetuksen (EU) 2020/1503 2 artiklan 1 kohdan d alakohdassa määriteltyjen joukkorahoitusalustojen kautta, jos kyseiset alustat eivät toimi luotonantajina tai luotonvälittäjinä vaan helpottavat luoton myöntämistä kuluttajien välillä.***
3. Komissio seuraa ***erityisesti*** 42 artiklassa tarkoitettujen sääntelymahdollisuuksien vaikutusta sisämarkkinoiden ***toimintaan*** ja kuluttajiin.
4. Komissio ilmoittaa 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitetun arvioinnin ja seurannan tulokset Euroopan parlamentille ja neuvostolle ja liittää niihin tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksen.

47 artikla

Kumoaminen ja siirtymäsäännökset

Kumotaan direktiivi 2008/48/EY ... päivästä ...kuuta... alkaen [*kolme vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä*]. ■

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä kohdassa säädetään, direktiiviä 2008/48/EY sovelletaan edelleen ... päivänä ...kuuta ... [*kolme vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä*] voimassa oleviin luottosopimuksiin niiden päättymiseen saakka.

Tämän direktiivin 23 ja 24 artiklaa, 25 artiklan 1 kohdan toista virkettä, 25 artiklan 2 kohtaa sekä 28 ja 39 artiklaa sovelletaan kuitenkin kaikkiin toistaiseksi voimassa oleviin luottosopimuksiin, jotka ovat olemassa ... päivänä ...kuuta ... [*kolme vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä*].

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä IV olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on annettava ja julkaistava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset viimeistään ... päivänä ...kuuta ... [24 kuukautta tämän direktiivin *voimaantulopäivästä*]. Niiden on viipymättä toimitettava kyseiset säännökset kirjallisina komissiolle.

Niiden on sovellettava kyseisiä säännöksiä ... päivästä ...kuuta ... [*kolmen vuoden kuluttua tämän direktiivin voimaantulopäivästä*].

■

Kyseisissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

49 artikla
Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

50 artikla
Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja

LIITE I

VAKIOMUOTOISET EUROOPPALAISET KULUTTAJALUOTTOTIEDOT¹

Keskeiset tiedot

I Osa [Aina lomakkeen ensimmäisellä sivulla]:

Velkoja	[Henkilöllisyys]
Tarvittaessa	
Luotonvälittäjä	[Henkilöllisyys]
Luoton kokonaismäärä Tämä tarkoittaa luottorajaa tai luottosopimuksen nojalla käyttöön annettavaa kokonaissummaa.	
Luottosopimuksen kesto	
Lainakorko tai tarvittaessa luottosopimukseen sovellettavat erisuuruiset lainakorot	[% – kiinteä tai – vaihtuva – kaudet]
Todellinen vuosikorko	

¹ Luotonantajan ■ on täytettävä maininnalla ”tarvittaessa” varustetut kohdat, jos tiedoilla on merkitystä luottotyypin kannalta, tai poistettava tieto tai koko rivi, jos tiedoilla ei ole merkitystä asianomaisen luottotyypin kannalta.

Kursiivilla merkittyjen selitysten on määrä auttaa kuluttajaa ymmärtämään lukuja paremmin.

Hakasulkeissa olevat maininnat ovat selityksiä luotonantajalle ■ tai **luotonvälittäjälle**, ja ne on korvattava vastaavilla tiedoilla.

*Kokonaiskustannukset ilmaistuina vuosikorkona
luoton kokonaismäärälle.*

*Todellisen vuosikoron perusteella on helpompi
vertailla erilaisia tarjouksia.*

<p>Maksettava kokonaismäärä</p> <p>Tarkoittaa lainapääoman määrää sekä korkoja ja mahdollisia luottoon liittyviä muita kustannuksia.</p>	<p>[Luoton kokonaismäärä ja luoton kokonaiskustannukset kuluttajalle]</p>
<p>Tarvittaessa</p> <p>Luotto myönnetään tiettyjen tavaroiden tai tiettyjen palvelujen maksamisen lykkäyksen muodossa tai liittyy tiettyjen tavaroiden toimittamiseen tai tiettyjen palvelujen suorittamiseen.</p> <p>Tavaran/palvelun nimi</p> <p>Käteishinta</p>	
<p>Maksuviivästyksestä aiheutuvat kulut</p>	<p>Teiltä veloitetaan maksun viivästyessä: [... (sovellettava korko ja sen muuttamista koskevat järjestelyt sekä mahdolliset maksun laiminlyönnin johdosta perittävät muut maksut)].</p>

II osa [Jos seuraavia tietoja ei voida esittää näkyvästi yhdellä sivulla, ne on esitettävä lomakkeen ensimmäisessä osassa toisella sivulla]:

<i>Maksuerät ja tarvittaessa se järjestys, jossa maksut kohdistetaan eri saatavien lyhentämiseen</i>	<i>Maksettavananne on seuraavaa: [Kuluttajan suoritettaviksi tulevien maksujen suuruus, lukumäärä ja maksuvälit] Korko ja/tai maksut on maksettava seuraavasti:</i>
<i>Varoitus maksulaiminlyönnin tai -viivästyksen seuraamuksista</i> <i>Maksujen maksamatta jättämisellä tai viivästymisellä voi olla vakavia seurauksia (esim. pakkomyynti) ja luoton saaminen tulevaisuudessa voi vaikeutua.</i>	
<i>Peruuttamisoikeus</i> <i>Teillä on oikeus peruuttaa luottosopimus 14 kalenteripäivän kuluessa.</i>	Kyllä/ei
<i>Ennenaikainen takaisinmaksu</i> <i>Teillä on milloin tahansa oikeus maksaa luotto ennenaikaisesti takaisin kokonaisuudessaan tai osittain.</i> <i>Tarvittaessa</i> <i>Luotonantajalla on oikeus saada korvausta ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä.</i>	Kyllä

<p><i>Luotonantaja</i></p> <p><i>Käyntiosoite</i></p> <p><i>Puhelinnumero</i></p> <p><i>Sähköpostiosoite</i></p> <p><i>Internetosoite (*)</i></p>	
<p><i>Tarvittaessa</i></p> <p><i>Luotonvälittäjä</i></p> <p><i>Käyntiosoite</i></p> <p><i>Puhelinnumero</i></p> <p><i>Sähköpostiosoite</i></p> <p><i>Internetosoite (*)</i></p>	
<p><i>(*) Valinnainen tieto.</i></p>	

█

Lisätietoja luottosopimuksesta

1. Kuvaus luottotuotteen pääominaisuuksista

Luottotyyppi	
█	
<p>Luoton nostoa koskevat ehdot</p> <p><i>Tämä tarkoittaa, miten ja milloin rahat ovat saatavissa.</i></p> <p>Tarvittaessa</p> <p>Muut luotonnostomekanismit voivat kyseisentyypisessä luottosopimuksessa johtaa korkeampaan todelliseen vuosikorkoon</p>	<p><i>[Jos luottosopimuksessa on sovittu eri luotonnostotavoista, joihin sovelletaan erisuuruisia maksuja tai lainakorkoja, ja jos luotonantaja soveltaa liitteessä III olevan II osan b alakohdan mukaista olettaa, lisätään ilmoitus siitä, että muut luotonnostojärjestelyt voivat kyseisentyypisessä luottosopimuksessa johtaa suurempaan todelliseen vuosikorkoon]</i></p>
█	
<p>Tarvittaessa</p> <p>Vaadittavat vakuudet</p> <p><i>Tässä kuvataan vakuus, joka Teidän on annettava luottosopimuksen yhteydessä.</i></p>	<p>[Vakuustyyppi]</p>
<p>Tarvittaessa</p> <p>Takaisinmaksut eivät johda pääoman välittömään kuoletukseen.</p>	
<p>Tarvittaessa</p> <p>Hinta on yksilöity automaattisen päätöksenteon perusteella.</p>	

2. Luoton kustannukset

<p>Tapauksen mukaan ■</p> <p>Luottosopimukseen sovellettavat erisuuruiset lainakorot</p>	<p>[%]</p> <ul style="list-style-type: none"> – kiinteä tai – vaihtuva (alkuperäiseen lainakorkoon sovellettava indeksi tai viitekorko) – kaudet – <i>kunkin lainakoron soveltamista koskevat ehdot,</i> – <i>kunkin lainakoron muuttamiseen liittyvät kaudet, ehdot ja menettelyt]</i>
<p>■</p> <p><i>Edustava esimerkki todellisesta vuosikorosta ja kuluttajan maksettavaksi tulevasta kokonaismäärästä</i></p> <p>■</p>	<p>[% Edustava esimerkki, jossa mainitaan kaikki todellisen vuosikoron laskemisessa käytetyt olettamatt]</p>
<p>Onko luoton saamiseksi yleensä tai markkinoiduin ehdoin</p> <ul style="list-style-type: none"> – otettava luoton vakuudeksi vakuutus tai – tehtävä muu lisäpalvelua koskeva sopimus <p><i>Jos näiden palvelujen kustannukset eivät ole luotonantajan ■ tiedossa, ne eivät sisälly todelliseen vuosikorkoon.</i></p>	<p>Kyllä/ei; [jos kyllä, niin vakuutuksen tyyppi]</p> <p>Kyllä/ei; [jos kyllä, niin lisäpalvelun tyyppi]</p>

Muut kustannukset	
Tarvittaessa Tilinhoitomaksut maksu- että luotonnostotapahtumien kirjaamiseen vaadittavasta yhdestä tai useammasta tilistä	
Tarvittaessa Tietyn maksuvälineen (esim. luottokortin) käytöstä aiheutuvien kulujen määrä	
Tarvittaessa Kaikki muut luottosopimuksesta ■ johtuvat kustannukset	
Tarvittaessa Edellytykset, joiden mukaisesti edellä mainittuja luottosopimukseen ■ liittyviä kustannuksia voidaan muuttaa	
Tarvittaessa Velvollisuus maksaa notaarikuluja	
■	■

3. Muita tärkeitä oikeudellisia näkökohtia

█	
Tarvittaessa Luotonantajalla on oikeus saada korvausta ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä	[Korvauksen määrittely (laskentamenetelmä) ... annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/... ²⁺ 29 artiklan täytäntöönpanosääntöjen mukaisesti]
Haku tietokannasta <i>Luotonantajan █ on annettava Teille maksutta välittömästi tieto tietokantaan tehdystä hausta, jos luottihakemus on hylätty tällaisen haun perusteella.</i>	
Oikeus saada luottosopimusluonnos █ <i>Teillä on oikeus saada pyynnöstä ja maksutta jäljennös luottosopimusluonnoksesta █. Tätä säännöstä sovelletaan, jos luotonantaja █ on pyyntönne esittämishetkellä halukas tekemään luottosopimuksen █ Teidän kanssanne.</i>	
Tarvittaessa Ajanjakso, jonka ajan ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot sitovat luotonantajaa █	Tässä lomakkeessa olevat tiedot ovat voimassa [...] ja [...] välisenä aikana.

█

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., kuluttajaluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY kumoamisesta (EUVL ...)
⁺ EUVL: lisätään tämän direktiivin numero ja täydennetään alaviite.

<p>Oikeussuojan osalta</p> <p><i>Teillä on oikeus käyttää tuomioistuimen ulkopuolisia valitus- ja oikeussuojamenettelyjä.</i></p>	<p>[Kuluttajan käytettävissä olevat tuomioistuimen ulkopuoliset valitus- ja oikeussuojamenettelyt ja miten kuluttaja voi käyttää niitä]</p>
<p><i>Varoitus sitoumusten noudattamatta jättämisen oikeudellisista ja taloudellisista seurauksista</i></p> <p><i>Maksuviivästyksen tai maksujen laiminlyönnin lisäksi luottosopimukseen liittyvien muiden sitoumusten noudattamatta jättämisellä voi olla Teille vakavia seurauksia.</i></p>	
<p><i>Takaisinmaksuaikataulu</i></p>	<p><i>[Takaisinmaksuaikataulu, joka sisältää kaikki maksut ja takaisinmaksut, jotka kuluttajan on suoritettava luottosopimuksen voimassaoloaikana, mukaan lukien maksut mahdollisista lisäpalveluista]</i></p>

Tarvittaessa

4. Rahoituspalvelujen etämyynnin yhteydessä annettavat lisätiedot

a) Luotonantajan osalta ■	
Tarvittaessa Luotonantajan ■ edustaja jäsenvaltiossa, jossa asutte Osoite Puhelinnumero Sähköpostiosoite ■ Internetosoite (*)	[Henkilöllisyys] [Käyntiosoite, jossa kuluttaja voi asioida]
Tarvittaessa Rekisteröinti	[Kaupparekisteri, johon luotonantaja ■ on merkitty, ja hänen rekisterinumeronsa tai muu vastaava tunniste kyseisessä rekisterissä]
Tarvittaessa Valvova viranomainen	

b) Luottosopimuksen osalta ■	
Tarvittaessa Peruuttamisoikeuden käyttö	[Käytännön ohjeita peruuttamisoikeuden käyttöä varten, muun muassa peruuttamisoikeuden käyttöä koskeva määräaika, osoite, johon ilmoitus peruuttamisoikeuden käyttämisestä on lähetettävä, ja peruuttamisoikeuden käyttämättä jättämisen seuraukset]
Tarvittaessa Laki, jonka nojalla luotonantaja ■ luo asiakassuhteen Teihin ennen luottosopimuksen tekoa	
Tarvittaessa Luottosopimukseen ■ sovellettavaa lainsäädäntöä ja/tai toimivaltaista tuomioistuinta koskeva lauseke	[Kyseinen lauseke esitetään tässä]
Tarvittaessa Kielijärjestelyt	Tiedot ja sopimusehdot toimitetaan [erikseen mainitulla kielellä]. Suostumuksellanne tarkoitus on käyttää luottosopimuksen voimassaoloaikana viestinnässä [erikseen mainittua kieltä / mainittuja kieliä].
(*) Luotonantajalle ■ valinnainen tieto.	

LIITE II

EUROOPPALAISET KULUTTAJALUOTTOTIEDOT¹

Tiettyjen luotto-organisaatioiden (Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2023/...²⁺ 2 artiklan 6 kohta) myöntämät kuluttajaluotot

Velan muuntaminen (*direktiivin* (EU) 2023/...⁺⁺ 2 artiklan 7 kohta)

Keskeiset tiedot

I Osa [Aina lomakkeen ensimmäisellä sivulla]:

Luotonantaja	[Henkilöllisyys]
Tarvittaessa	
Luotonvälittäjä	[Henkilöllisyys]
Luoton kokonaismäärä <i>Tämä tarkoittaa luottorajaa tai luottosopimuksen nojalla käyttöön annettavaa kokonaissummaa</i> ■ .	
Luottosopimuksen kesto ■	
Lainakorko tai tarvittaessa luottosopimukseen sovellettavat erisuuruiset lainakorot	[% – kiinteä tai

¹ Luotonantajan ■ on täytettävä maininnalla ”tarvittaessa” varustetut kohdat, jos tiedoilla on merkitystä luottotyypin kannalta, tai poistettava tieto tai koko rivi, **jos** tiedoilla ei ole merkitystä kyseisen luottotyypin kannalta.

Kursiivilla merkittyjen selitysten on määrä auttaa kuluttajaa ymmärtämään lukuja paremmin.

Hakusulkeissa olevat maininnat ovat selityksiä luotonantajalle ***tai luotonvälittäjälle***, ja ne on korvattava vastaavilla tiedoilla.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2023/..., annettu ... päivänä ...kuuta ..., kuluttajaluottosopimuksista ja neuvoston direktiivin 2008/48/EY kumoamisesta (EUVL ...).

⁺ EUVL: lisätään tämän direktiivin numero ja täydennetään alaviite.

⁺⁺ EUVL: lisätään tämän direktiivin numero.

	– vaihtuva – kaudet]
<p>Todellinen vuosikorko</p> <p><i>Kokonaiskustannukset ilmaistuina vuosikorkona luoton kokonaismäärälle.</i></p> <p><i>Todellisen vuosikoron perusteella on helpompi vertailla erilaisia tarjouksia.</i></p>	█

<p>Maksettava kokonaismäärä</p> <p><i>Tarkoittaa lainapääoman määrää sekä korkoja ja mahdollisia luottoon liittyviä muita kustannuksia.</i></p>	<p>[Luoton kokonaismäärä ja luoton kokonaiskustannukset kuluttajalle]</p>
<p>Tarvittaessa</p> <p>Luotto myönnetään tiettyjen tavaroiden tai tiettyjen palvelujen maksamisen lykkäyksen muodossa tai liittyy tiettyjen tavaroiden toimittamiseen tai tiettyjen palvelujen suorittamiseen.</p> <p>Tavaran/palvelun nimi</p> <p>Käteishinta</p>	
<p>Maksuviivästyksestä aiheutuvat kulut</p> <p>█</p>	<p>Teiltä veloitetaan maksun viivästyessä: [... (sovellettava korko ja sen muuttamista koskevat järjestelyt sekä mahdolliset maksun laiminlyönnin johdosta perittävät muut maksut)].</p>

█

II osa [Jos seuraavia tietoja ei voida esittää näkyvästi yhdellä sivulla, ne on esitettävä lomakkeen ensimmäisessä osassa toisella sivulla]:

<i>Maksuerät ja tarvittaessa se järjestys, jossa maksut kohdistetaan eri saatavien lyhentämiseen</i>	<i>Maksettavananne on seuraavaa: [Kuluttajan suoritettaviksi tulevien maksujen suuruus, lukumäärä ja maksuvälit] Korko ja/tai maksut on maksettava seuraavasti:</i>
<i>Varoitus maksulaiminlyönnin tai -viivästyksen seuraamuksista</i> <i>Maksujen maksamatta jättämisellä tai viivästymisellä voi olla vakavia seurauksia (esim. pakkomyynti) ja luoton saaminen tulevaisuudessa voi vaikeutua.</i>	
<i>Peruuttamisoikeus</i>	Kyllä/ei
<i>Ennenaikainen takaisinmaksu</i> <i>Teillä on milloin tahansa oikeus maksaa luotto ennenaikaisesti takaisin kokonaisuudessaan tai osittain.</i> <i>Tarvittaessa</i> <i>Luotonantajalla on oikeus saada korvausta ennenaikaisen takaisinmaksun yhteydessä.</i>	

<p><i>Luotonantaja</i></p> <p><i>Käyntiosoite</i></p> <p><i>Puhelinnumero</i></p> <p><i>Sähköpostiosoite</i></p> <p><i>Internetosoite (*)</i></p>	
<p><i>Tarvittaessa</i></p> <p><i>Luotonvälittäjä</i></p> <p><i>Käyntiosoite</i></p> <p><i>Puhelinnumero</i></p> <p><i>Sähköpostiosoite</i></p> <p><i>Internetosoite (*)</i></p>	
<p>(*) <i>Valinnainen tieto.</i></p>	

Lisätietoja luottosopimuksesta

1. Kuvaus luottotuotteen pääominaisuuksista

Luottotyyppi	
█	
Tarvittaessa Maininta siitä, että kuluttajaa voidaan milloin tahansa vaatia █ maksamaan takaisin luoton koko määrä █	
Tarvittaessa Hinta on yksilöity automaattisen päätöksenteon perusteella.	

2. Luoton kustannukset

<p>Tapauksen mukaan ■</p> <p>Luottosopimukseen sovellettavat erisuuruiset lainakorot</p>	<p>[%]</p> <p>– kiinteä tai ■</p> <p>– vaihtuva (alkuperäiseen lainakorkoon sovellettava indeksi tai viitekorko) ■</p> <p>– <i>kaudet</i></p> <p>– <i>kunkin lainakoron soveltamista koskevat ehdot</i></p>
<p>■</p> <p><i>Edustava esimerkki todellisesta</i> vuosikorosta ja kuluttajan maksettavaksi tulevasta kokonaismäärästä</p> <p>■</p>	<p>[% Edustava esimerkki, jossa mainitaan kaikki todellisen vuosikoron laskemisessa käytetyt olettamatt]</p>
<p>Tarvittaessa</p> <p>Kustannukset</p> <p>Tarvittaessa</p> <p>Ehdot, joiden mukaisesti kyseisiä kuluja voidaan muuttaa</p>	<p>[Luottosopimuksen tekohetkellä sovellettavat kulut] Maksuviivästyksestä aiheutuvat kulut</p>
<p>■</p>	<p>■</p>

3. Muita tärkeitä oikeudellisia näkökohtia

Luottosopimuksen päättäminen	[Luottosopimuksen päättämistä koskevat ehdot ja menettely]
Tarvittaessa Luotonantajalla on oikeus saada korvausta enneaikaisen takaisinmaksun yhteydessä.	[Korvauksen määrittely (laskentamenetelmä) direktiivin (EU)2023/...⁺²⁹ artiklan täytäntöönpanosääntöjen mukaisesti]
Haku tietokannasta <i>Luotonantajan on annettava Teille maksutta välittömästi tieto tietokantaan tehdystä hausta, jos luottihakemus on hylätty tämän haun perusteella.</i>	
Tarvittaessa Ajanjakso, jonka ajan ennen sopimuksen tekoa annettavat tiedot sitovat luotonantajaa.	Tämän lomakkeen tiedot ovat voimassa [...] ja [...] välisenä aikana.
█	█
Oikeussuojan osalta <i>Teillä on oikeus käyttää tuomioistuimen ulkopuolisia valitus- ja oikeussuojamenettelyjä.</i>	[Kuluttajan käytettävissä olevat tuomioistuimen ulkopuoliset valitus- ja oikeussuojamenettelyt ja miten kuluttaja voi käyttää niitä]
Varoitus sitoumusten noudattamatta jättämisen oikeudellisista ja taloudellisista seurauksista <i>Maksuviivästysten tai maksujen laiminlyönnin lisäksi luottosopimukseen liittyvien muiden sitoumusten noudattamatta jättämisellä voi olla Teille vakavia seurauksia.</i>	
Takaisinmaksuaikataulu	[Takaisinmaksuaikataulu, joka sisältää kaikki maksut ja takaisinmaksut, jotka kuluttajan on suoritettava sopimuksen keston aikana, mukaan lukien maksut mahdollisista

+ EUVL: lisätään tämän direktiivin numero.

	<i>lisäpalveluista</i>
--	------------------------

█

Tarvittaessa

4. Lisätiedot rahoituspalvelujen etämyynnin yhteydessä ■

a) Luotonantajan osalta	
<p>Tarvittaessa</p> <p>Luotonantajan edustaja jäsenvaltiossa, jossa asutte</p> <p>Osoite</p> <p>Puhelinnumero</p> <p>Sähköpostiosoite</p> <p>■</p> <p>Internetosoite (*)</p>	<p>[Henkilöllisyys]</p> <p>[Käyntiosoite, jossa kuluttaja voi asioida]</p>
<p>Tarvittaessa</p> <p>Rekisteröinti</p>	<p>[Kaupparekisteri, johon luotonantaja on merkitty, ja hänen rekisterinumeronsa tai muu vastaava tunniste kyseisessä rekisterissä]</p>
<p>Tarvittaessa</p> <p>Valvova viranomainen</p>	
b) Luottosopimuksen osalta	
<p>■</p> <p>Tarvittaessa</p> <p>Peruuttamisoikeuden käyttö</p>	<p>[Käytännön ohjeita peruuttamisoikeuden käyttöä varten, muun muassa <i>peruuttamisen määräaika</i>, osoite, johon ilmoitus peruuttamisoikeuden käyttämisestä on lähetettävä, ja peruuttamisoikeuden käyttämättä jättämisen seuraukset]</p>

<p>Tarvittaessa</p> <p>Laki, jonka nojalla luotonantaja luo asiakassuhteen Teihin ennen luottosopimuksen tekoa</p>	
<p>Tarvittaessa</p> <p>Luottosopimukseen sovellettavaa lainsäädäntöä ja/tai toimivaltaista tuomioistuinta koskeva lauseke</p>	<p>[Kyseinen lauseke esitetään tässä]</p>
<p>Tarvittaessa</p> <p>Kielijärjestelyt</p>	<p>Tiedot ja sopimusehdot toimitetaan [erikseen mainitulla kielellä]. Suostumuksellanne tarkoitus on käyttää luottosopimuksen keston aikana viestinnässä [erikseen mainittua kieltä / mainittuja kieliä].</p>
<p>(*) Luotonantajalle valinnainen tieto.</p>	

LIITE III

I Perusyhtälö, joka osoittaa yhtäältä luoton nostoerien ja toisaalta takaisinmaksujen ja maksujen vastaavuuden.

Perusyhtälö, joka määrittelee todellisen vuosikoron, osoittaa vuositasolla yhtäläisyyden yhtäältä luoton nostoerien summan nykyarvon ja toisaalta takaisinmaksujen ja maksujen summan nykyarvon välillä, eli:

$$\sum_{k=1}^m C_k (1 + X)^{-t_k} = \sum_{l=1}^{m'} D_l (1 + X)^{-s_l}$$

jossa:

— X	on todellinen vuosikorko
— m	on viimeisen nostoeran järjestysnumero
— k	on nostoeran numero, joten $1 \leq k \leq m$
— C_k	on nostoeran k määrä
— t_k	on vuosina ja vuosien osina ilmaistu ensimmäisen nostoeran nostopäivän ja kunkin myöhemmän nostoeran nostopäivän välinen aika, joten $t_1 = 0$,
— m'	on viimeisen takaisinmaksun tai maksun numero
— l	on takaisinmaksun tai maksun numero
— D_l	on takaisinmaksun tai maksun määrä
— s_l	on vuosina ja vuosien osina ilmaistu ensimmäisen nostoeran nostopäivän ja kunkin takaisinmaksun tai maksun maksupäivän välinen aika.

Huomautukset

- a) Osapuolten eri ajankohtina maksamien määrien ei tarvitse olla samansuuruisia, eikä niitä tarvitse maksaa noudattaen samoja maksuvälejä.
- b) Ensimmäinen päivämäärä on ensimmäisen nostoerän nostopäivä.
- c) Laskelmissa käytettävien päivämäärien välinen aika ilmaistaan vuosina ja vuosien osina. Vuodessa on 365 päivää (karkausvuosina 366), 52 viikkoa tai 12 yhtä pitkää kuukautta. Kuukauden pituus on 30,41666 päivää, (ts. 365/12) riippumatta siitä, onko kyseessä karkausvuosi.

Jos laskelmissa käytettävien päivämäärien välistä aikaa ei voida ilmaista kokonaislukuna viikkoina, kuukausina tai vuosina, kyseinen aika ilmaistaan näistä ajanjaksoista jonkin kokonaislukuna ja päivien lukumääränä. Jos käytetään päiviä:

- i) lasketaan jokainen päivä, mukaan lukien viikonloput ja pyhäpäivät;
- ii) lasketaan samanpituisia ajanjaksoja ja sen jälkeen päiviä taaksepäin ensimmäisen noston päivämäärään asti;

- iii) päivinä ilmoitettavan ajanjakson pituus saadaan jättämällä pois ensimmäinen päivämäärä ja ottamalla mukaan viimeinen päivämäärä; ajanjakson pituus ilmaistaan vuosina jakamalla tämä ajanjakso kokonaisen vuoden päivien lukumäärällä (365 tai 366 päivää), joka on laskettu taaksepäin viimeisestä päivästä edellisen vuoden samaan päivään.
- d) Laskelman tulos ilmoitetaan vähintään yhden desimaalin tarkkuudella. Jos seuraava desimaali on 5 tai suurempi, sitä edeltävän desimaalin arvoon lisätään 1.
- e) Yhtälö voidaan kirjoittaa toisin käyttäen vain yhtä summaa ja käsitettä "rahavirta" (A_k), joka voi olla positiivinen tai negatiivinen eli vuosina ilmaistuina jaksoina 1–n joko maksettuja tai vastaanotettuja suorituksia, eli:

$$S = \sum_{k=1}^n A_k (1 + X)^{-t_k}$$

jossa S on nykyarvoiksi muutettujen rahavirtojen saldo. Jos rahavirrat halutaan säilyttää tasapainossa, S :n arvo on nolla.

- II Todellisen vuosikoron laskemisessa käytetään seuraavia lisäoletuksia:
- a) Jos luottosopimus ■ antaa kuluttajalle vapauden päättää luoton nostoista, luoton kokonaismäärä katsotaan nostettavan kerralla ja välittömästi.
 - b) Jos luottosopimuksessa ■ annetaan kuluttajalle yleinen vapaus päättää nostotavoista, mutta eri nostotavoissa on luoton määrää koskevia määrällisiä ja ajallisia rajoituksia, luoton määrä katsotaan nostettavan aikaisimpana mahdollisena luottosopimuksessa ■ vahvistettuna ajankohtana ja kyseisten nostoa koskevien rajoitusten mukaisesti.
 - c) Jos luottosopimuksessa ■ on sovittu erilaisista nostotavoista, joihin sovelletaan erisuuruisia maksuja tai lainakorkoja, luoton kokonaismäärä katsotaan nostettavan kyseisentyyppisen luottosopimuksen ■ yleisimpään nostotapaan sovellettavan suurimman maksun ja lainakoron mukaisesti.
 - d) Tilinylitysmahdollisuuden osalta luoton kokonaismäärä katsotaan nostettavan kokonaisuudessaan ja koko luottosopimuksen keston ajalta. Jos tilinylitysmahdollisuuden voimassaoloaika ei ole tiedossa, todellinen vuosikorko lasketaan olettaen, että luoton kesto on kolme kuukautta.

- e) Kun on kyse toistaiseksi voimassa olevista luottosopimuksista ■ , jotka eivät ole tilinylitysmahdollisuuksia, oletetaan, että
- i) luotto myönnetään vuoden ajaksi alkaen ensimmäisen noston päivämäärästä, ja kuluttajan suorittamalla loppumaksulla hoidetaan jäljellä olevan lainapääoman sekä koron ja mahdollisten muiden maksujen maksaminen;
 - ii) kuluttaja maksaa luoton pääoman takaisin samanmääräisinä kuukausimaksuina, joista ensimmäinen suoritetaan kuukauden kuluttua ensimmäisen noston päivämäärästä. Tapauksissa, joissa pääoma on maksettava takaisin kokonaisuudessaan yhdessä erässä kunkin maksuajan aikana, kuluttajan myöhemmin tekemien nostojen ja koko pääoman takaisinmaksujen oletetaan tapahtuvan yhden vuoden kuluessa. Korvoja ja muita maksuja sovelletaan kyseisten nostojen ja pääoman takaisinmaksujen mukaisesti ja luottosopimuksessa ■ sovitulla tavalla.

Tätä alakohtaa sovellettaessa tarkoitetaan toistaiseksi voimassa olevalla luottosopimuksella ■ luottosopimusta ■ , jolla ei ole kiinteää luottoaikaa ja joka sisältää luottoja, jotka on maksettava takaisin kokonaisuudessaan tietyn ajanjakson kuluessa tai sen jälkeen mutta jotka voidaan takaisinmaksamisen jälkeen nostaa uudelleen.

- f) Kun on kyse muista luottosopimuksista ■ kuin d ja e alakohdassa esitettyissä oletuksissa tarkoitetuista tilinylitysmahdollisuuksista ja toistaiseksi voimassa olevista luottosopimuksista ■ ,

- i) jos kuluttajan suoritettavaksi kuuluvan pääoman takaisinmaksun päivämäärää tai määrää ei voida määrittää, oletuksena on, että takaisinmaksu tapahtuu aikaisimpana luottosopimuksessa ■ sovittuna päivämääränä ja alhaisimman luottosopimuksessa ■ *sovitud* määrän mukaan;
 - ii) jos ensimmäisen noston päivämäärän ja kuluttajan suoritettavaksi kuuluvan ensimmäisen maksun päivämäärän välistä aikaa ei voida määrittää, oletuksena on, että se on lyhin ajanjakso.
- g) Jos kuluttajan suoritettavaksi kuuluvan maksun päivämäärää tai määrää ei voida määrittää luottosopimuksen ■ tai d, e tai f alakohdassa esitettyjen oletusten perusteella, oletuksena on, että maksaminen tapahtuu luotonantajan ■ edellyttämien päivämäärien ja ehtojen mukaisesti, ja jos nämä eivät ole tiedossa:
- i) korkomaksut suoritetaan yhdessä pääoman takaisinmaksujen kanssa;
 - ii) muu kuin koroksi luokiteltava kertamaksu suoritetaan luottosopimuksen ■ tekopäivänä;
 - iii) useina maksuina suoritettavat, muut kuin koroksi luokiteltavat maksut suoritetaan säännöllisin väliajoin alkaen pääoman ensimmäisen takaisinmaksuerän päivämäärästä, ja jos tällaisten maksujen määrä ei ole tiedossa, niiden oletetaan olevan samanmääräisiä;
 - iv) loppumaksulla hoidetaan jäljellä olevan lainapääoman sekä koron ja mahdollisten muiden maksujen maksaminen.

- h) Jos luoton ylärajaa ei ole vielä sovittu, ylärajaksi oletetaan 1 500 euroa.
- i) Jos tietyksi ajanjaksoksi tai tietylle määrälle tarjotaan erisuuruisia korkoja ja maksuja, lainakoroksi ja maksuiksi katsotaan korkein korko ja maksu koko luottosopimuksen ■ voimassaoloaikana.
- j) Sellaisten kuluttajaluottosopimusten ■ , joiden osalta on sovittu kiinteästä lainakorosta alkuvaiheessa, jonka lopussa määritellään uusi lainakorko, jota tämän jälkeen määräajoin mukautetaan sovitun indikaattorin mukaisesti, todellinen vuosikorko lasketaan olettaen, että kiinteäkorkoisen jakson päätyttyä lainakorko on sama kuin ajankohtana, jolloin todellinen vuosikorko lasketaan kyseisenä ajankohtana sovitun indikaattorin arvon perusteella.
-

LIITE IV

VASTAAVUUSTAUUKKO

Direktiivi 2008/48/EY	Tämä direktiivi
1 artikla	1 artikla
2 artiklan 1 kohta	2 artiklan 1 kohta
2 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohta	2 artiklan 2 kohdan a, b ja c alakohta
2 artiklan 2 kohdan d alakohta	2 artiklan 2 kohdan g alakohta
2 artiklan 2 kohdan e ja f alakohta	—
2 artiklan 2 kohdan g, h, i, j, k ja l alakohta	2 artiklan 2 kohdan d, e, f, i, j ja k alakohta
2 artiklan 2 a kohta	2 artiklan 3 kohta
2 artiklan 3 kohta	—
2 artiklan 4, 5 ja 6 kohta	2 artiklan 4, 6 ja 7 kohta
3 artiklan a, b ja c alakohta	3 artiklan 1, 2 ja 3 alakohta
—	3 artiklan 4 ja 5 alakohta
3 artiklan d ja e alakohta	3 artiklan 18 ja 19 alakohta
3 artiklan f alakohta	3 artiklan 12 alakohta
3 artiklan g, h, i, j, k, l ja m alakohta	3 artiklan 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 ja 11 alakohta
3 artiklan n alakohta	3 artiklan 20 alakohta
—	3 artiklan 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21 ja 22 alakohta
—	5 artikla
—	6 artikla
—	7 artikla

4 artikla	8 artikla
--	9 artikla
5 artiklan 1 kohta	10 artiklan 1, 3, 5 ja 6 kohta
5 artiklan 2 kohta	10 artiklan 7 kohta
5 artiklan 4 kohta	10 artiklan 8 kohta
5 artiklan 5 kohta	10 artiklan 9 kohta
5 artiklan 6 kohta	12 artikla 1 kohdan a, b, ja c alakohta ja 12 artikla 2 kohta
6 artiklan 1 ja 3 kohta	11 artiklan 1, 2 ja 4 kohta
6 artiklan 2 kohta	—
6 artiklan 4 kohta	11 artiklan 6 kohta
6 artiklan 5 kohta	—
6 artiklan 6 kohta	11 artiklan 7 kohta
6 artiklan 7 kohta	—

7 artikla	10 artiklan 10 kohta ja 11 artiklan 8 kohta
—	13 artikla
8 artikla	18 artikla
—	14 artikla
—	15 artikla
—	16 artikla
—	17 artikla
9 artikla	19 artikla
10 artiklan 1 kohta	20 artikla
10 artiklan 2, 3 ja 4 kohta	21 artikla
10 artiklan 5 kohta	—
11 a artikla	22 artikla
11 artikla	23 artikla
12 artikla	24 artikla
13 artikla	28 artikla
14 artikla	26 artikla
15 artikla	27 artikla
16 artikla	29 artikla
17 artikla	39 artikla
18 artikla	25 artikla
19 artikla	30 artikla
—	31 artikla
—	32 artikla

—	33 artikla
—	34 artikla
16 a artikla	35 artikla
—	36 artikla
20 artikla	37 artikla
21 artikla	38 artikla
—	41 artikla
22 artikla	42 ja 43 artikla
23 artikla	44 artikla
24 artikla	40 artikla
24 a artikla	45 artikla
26 artikla	42 artiklan 2 kohta
27 artiklan 1 kohta	48 artikla
27 artiklan 2 kohta	46 artikla
28 artikla	4 artikla
29 artikla	47 artikla
30 artikla	47 artikla
31 artikla	49 artikla
32 artikla	50 artikla
Liite I	Liite III
Liite II	Liite I
Liite III	Liite II
—	Liite IV